

Kariūnas

GENEROLO JONO ŽEMAIČIO LIETUVOS KARO AKADEMIJOS ŽURNALAS

ISSN 2029-6045

2014 m. Nr. 2 (121)

**NORAS RINKTIS
KARININKO KELIĄ**

**MŪSŲ AUKSINĖ LKA
RINKTINĖ**

MŪSŲ GINKLAS, MŪSŲ MOKSLAS – LIETUVAI TĖVYNEI

ĮVARDYTOS MINTYS

DIEVAS YRA VIENAS. Neegzistuoja alternatyvios – blogio – jėgos. Jei egzistuotų, bendrasis energijos laukas – Dievas – suirtų. Visi mes kilę iš Jo ir Jo sukurto dvasinio prado. Mūsų negalima atskirti nuo šios visumos. O visuma susideda iš to, kas teigiama ir neigiama, gera ir bloga. Žmogus savo mintimis formuoja blogį.

Pasaulio blogį gali matyti tiktai piktas žmogus. Nesuskaičiuojami susitikimai su piktosiomis dvasiomis arba ateiviais iš ankstesnių pasaulių priklauso tik nuo to, kad žmogus, sutinkantis juos, pats yra piktas, bloga linkintis arba išsigandęs. Toks tokį traukia...

DVASINIŲ DĖSNIŲ PAGRINDAS. Gyvenimas – tai energijų srautas. Ši srautą galima reguliuoti kūrybiškai.

DVASIAI UGDYTI REIKIA:

- tikėjimo – jis atidaro visas duris;
- valios – ji suteikia jėgų ir noro eiti pirmyn;
- žinių – jos nukreipia teisinga kryptimi;
- vilties – ji augina sparnus;
- atleidimo – tai suteikia laisvę;
- meilės – ji – stiprybės šaltinis;
- maldos – ji padeda nukreipti dvasinių energijų srautus, kad su Dievu sudarytų kūrybišką sąjungą.

MALDOS JĖGA – tai didžiulė, veiksminga energija. Melstis reikia taip, kad patys būtume veiklos centre, – prašytume sau to, ko mums reikia. Kitiems neprašome, kadangi nežinome, ko jiems reikia. Tik manome, kad žinome. Kai prašome dėl kito, tai tik savo padėčiai pagerinti, t. y. kiek kito bėdos susijusios su mumis. Meldamiesi už vaiką, prašome jam gerovės, kad padėtų prašančiojo sielos ramybę grąžinti.

MALDOJE REIKIA:

- kreiptis į Dievą;
- pripažinti Dievo ir savo vienybę;
- prašyti teigiamo (visada melstis teigiamąja forma: „Padėk man sveikti“, o ne – „Padėk, kad liga praeitų“);
- padėkoti už tai, ką Jis padarė (kiekvienas žodis, sukurtas jūsų minties, jau pasiekė Dievą, o kiekvienas prašymas pradeda pildytis anksčiau, negu baigiate melstis);
- savo norą atiduoti į Dievo rankas, t. y. išsivaduoti nuo problemos.

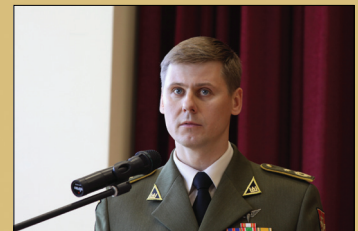
Maldos sėkmę lemiate jūs patys visu savo doru gyvenimu. Gali atsitikti taip, kad manysite, jog jūsų malda nesipildo, o šalia esančio blogo žmogaus – išsipildė. Bet blogas žmogus jau bus gavęs savo pamoką, padaręs teisingas išvadas, pasukęs teisingu keliu, atlikęs kokį gerą darbą, todėl jo noras ir išsipildė. Be to, jis nuoširdžiai prašė. O jūsų malda nebuvo iš visos širdies. Ir prašėte daugiau, nei reikia. Ir buvusių pamokų neišmokote.

Nereikia būti šventajam. Tik reikia eiti teisingu keliu.

Zinovijus GRICKO

Ieškokite
KARIŪNO

pagrindinėse miestų ir rajonų, aukštųjų ir kitų mokyklų, gimnazijų bibliotekose ir skaityklose arba kariuomenės vienetuose. Jeigu nerasite – rašykite, skambinkite arba užeikite į svečius – į Lietuvos karo akademiją Vilniuje, Šilo g. 5A.

2 STIPRI LIETUVOS ŠAULIŲ SĄJUNGA – STIPRI VALSTYBĖ!

Ats. plk. ltn. Liudas GUMBINAS
Strong Lithuanian Riflemen's Union – Strong State

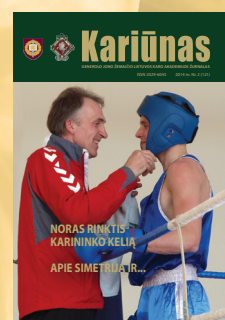
5 NORAS RINKTIS KARININKO KELIĄ

A Wish to Choose a Path of an Officer

9 APIE SIMETRIJĄ IR...

Plk. ltn. Valerijus ŠERELIS
On the Symmetry and...

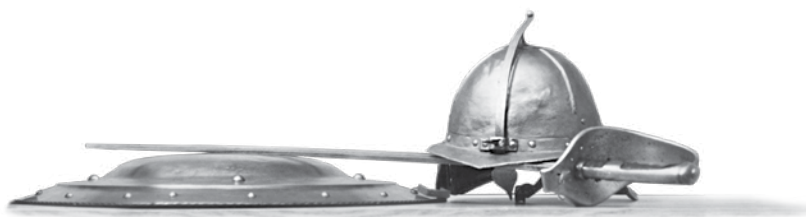

Viršelio nuotraukoje

Bokso rinktinės treneris Z. Gricko sveikina krn. M. Gružauską, laimėjusį bokso varžybas Kęstučio Dijoko nuotrauka

On the cover:

Boxing team coach Zinovijus Gricko congratulates cadet Marius Gružas on winning boxing competition
Photo by Kęstutis Dijokas

BE REIKALO NEPAKELK, BE GARBĖS NENULEISK!
YOU SHALL NOT DRAW THE SWORD WITHOUT A CAUSE NOR SHALL YOU SHEATHE IT WITHOUT HONOUR!

ŠIAME NUMERYJE / Contents

10 ESTETINIS LAVINIMAS

Donata JUDICKAITĖ
Aesthetic Education

11 LIŪTO ŠIRDIS, ARBA VALIA PRIEŠINTIS

Kpt. Laurynas ČESŪNAS
Lion Heart or Will to Resist

13 MANO VADOVAVIMO PATIRTIS

Krn. Marius DZENECVIČIUS
My Leadership Experience

14 TRADICIJOS

Krn. Martynas BAJORAITIS, krn. Ignas
Laimonas TAMAŠAUSKAS
Traditions

17 MŪSŲ AUKSINĖ LKA RINKTINĖ

Golden Team of the Military Academy
of Lithuania

22 „GELEŽINIO VILKO“ KUOPOS VERTINAMOSIOS PRATYBOS

Edita DUTKEVIČIŪTĖ
Evaluative Exercise of the Company
“Iron Wolf”

6 / 16 / 38 / 44

IŠ PIRMŲ LŪPŲ

Krn. Jonas Justas BUTKEVIČIUS
Rasa ŠARAKAUSKIENĖ
Kpt. Marius BAGDONAS
Krn. Tadas JURKŠTAS
At First Hand

25

ŠOKIŲ VAKARAS-KONKURSAŠ

Lina VAITIEKŪNAITĖ
Evening of Dance and Contest

26

FOTOREPORTAŽAS

Photo Reportage

4 / 43 / 46

AKADEMIJOS PULSAS

Academy Pulse

28

TARPUNIVERSITETINIS

BENDRADARBIAVIMAS

Inter-university Cooperation

32

KAZIMIERAS SEMENAVIČIUS IR JO

„DIDYSIS ARTILERIJOS MENAS“

Krn. Aurimas MORKŪNAS
Kazimieras Semenavičius and His Book
“The Great Art of Artillery”

38

LKA – GERBIAMA KARINĖ AUKŠTOJO

MOKSLO INSTITUCIJA

The Military Academy of Lithuania:
A Respectable Institution of Higher Education

40

LAISVA NUOMONĖ

Personal Opinion

44

KLAUSIMAI – ATSAKYMAI

Odeta BLOŽIENĖ
Questions-Answers

46

ISTORINĖ ATMINTIS

Krn. Marius DZENECVIČIUS
Historical Memory

48

JUOKO DĒTUVĖ

Magazine of Fun

53

ALBUMAS

Album

Redakcinė kolegija

Arūnas ALONDERIS
Vyriausiasis redaktorius

IV k. krn. Marius DZENECVIČIUS
mjr. Vidas GRUNDA
IV k. krn. Kęstutis KILIKIČIUS
mjr. Birutė KRASAVINIENĖ
III k. krn. Andrius KUBILIUS

II k. krn. Justina SAVICKAITĖ
III k. krn. Matas RADVILAVIČIUS
dr. Manvydas VITKŪNAS

Žurnalą rengia

Nijolė ANDRIUŠIENĖ
Kalbos redaktorė
Laima ADLYTĖ
Dizainerė
Kęstutis DIJOKAS
Fotografas

Spausdino Lietuvos kariuomenės
Karo kartografijos centras
Muitinės g. 4, Domeikava,
LT-54359 Kauno r.
Tiražas 1000 egz.
Užsakymas GL-261
Žurnalas platinamas nemokamai.
Leidžiamas kas trys mėnesiai.
Dėl žurnalo platinimo prašome
kreiptis: (8 5) 210 3526,
(8 5) 210 3523
KATT 24 526, 24 523

GENEROLO JONO ŽEMAIČIO
LIETUVOS KARO AKADEMIJA
Šilo g. 5 A, LT-10322 Vilnius

arunas.alonderis@mil.lt

tel. (8 5) 210 3680

www.lka.lt

Š. m. birželio 7 d. vykusiame neeiliniame Lietuvos šaulių sąjungos suvažiavime buvo pritarta krašto apsaugos ministro pasiūlymui naujuoju sąjungos vadu išrinkti ats. plk. ltn. Liudą Gumbiną. Jo kandidatūrai pritarė 134 nariai, susilaikė – 10, nepritariančių neatsirado. L. Gumbinas pakeis nuo 2010 m. sąjungai vadovavusį plk. Antaną Plieskį. Nuo 2013 m. gruodžio 2 d. L. Gumbinas dėstė LKA Vadų ir jaunesniųjų štabo karininkų kursuose.

KARIŪNO skaitytojų vardu nuoširdžiai sveikiname mūsų bendražygį Liudą Gumbiną ir linkime jam sėkmės šioje veikloje.

Toliau pateikiama jo suvažiavime pasakyta kalba.

Ats. plk. ltn. Liudas GUMBINAS

Valdo Kilpio nuotrauka

Stipri Lietuvos šaulių sąjunga – stipri valstybė!

Prieš Jus stovi jaunas atsargos pulkininkas leitenantas, Alfonso Smetonos 5-osios rinktinės šaulys – kandidatas į Lietuvos šaulių sąjungos vadus. Šiandien Jūs apsispręsite, ar pasitikite manimi ir pritariate KA ministro siūlymui pavesti man eiti šias atsakingas ir nelengvas pareigas. Bet iš pradžių noriu pabrėžti, kad prieš Jus stoviu ne dėl to, kad ieškau darbo, pajamų pragyventi ar pan. Ne, visa tai aš turiu ir šiandien. Nusprendžiau priimti ministro pasiūlymą, beje, man netikėtą, nes tvirtai tikiu, kad ši visuomeninė sukarinta organizacija ir šaulių sąjūdis yra vienas iš mūsų valstybės saugumo ir klestėjimo kertinių akmenų. Būtent dėl šios priežasties sutikau priimti šį iššūkį ir šiandien stoviu Jūsų akivaizdoje.

Taip pat reikėtų priminti, kad teikiant kandidatūrą į vienas ar kitas parei-

gas žiūrima, ar asmuo atitinka formaliosius reikalavimus. Patikinu Jus, kad aš juos atitinku, tačiau, be formalijų reikalavimų, yra vienas esminis sėkmės vardiklis – tai NORAS, noras dirbti patikėtą darbą. Atsakingai sakau, kad aš noriu tapti Lietuvos šaulių sąjungos vadu ir dirbti kartu su Jumis Tėvynės ir Lietuvos žmonių labui. Beje, viena iš priežasčių, dėl kurios išėjau į atsargą savo noru, nors karjera klostėsi puikiai, – siekis laikytis principo – dirbti prasmingus darbus ne tik dėl materialinės naudos.

Apie save

1974 m. gimiau ir vaikystę praleidau Panevėžyje. Baigęs vidurinę mokyklą (dabartinę Panevėžio Juozo Miltinio gimnaziją), 1992 m. nusprendžiau stoti į k-

tik įsteigtą Krašto apsaugos mokyklą. Dar pamenu sovietų karius, saugančius mokyklos teritoriją, kai nešėme stojimo dokumentus. 1994 m. buvau pirmosios nepriklausomos Lietuvos karininkų laidos absolventas. Vėliau karjera klostėsi kaip ir daugeliui: tarnyba įvairiuose daliniuose, einant skirtingas pareigas. Buvau skiriamas į įvairias vadovaujamas pozicijas – nuo būrio vado iki bataliono štabo viršininko. Paskutinės pareigos – LK Jungtinio štabo J7 karinio rengimo valdybos Pratybų planavimo skyriaus viršininko. Dalyvavau dvejose NATO tarptautinėse operacijose: 2002 m. – Bosnijoje ir Hercegovinoje, 2011 m. – Afganistane. 2005 m. teko išbandyti įdomią ir nelengvą tarnybą – buvau KA ministro adjutantas. Paneigdamas stereotipus apie adjutantų tarnybą, norėčiau pabrėžti, kad generolai ir ministrai adjutantus renkasi iš ge-

riausių karininkų, bet ne atvirščiai. Taigi savo tarnybą ministro adjutantu vertinu būtent šiame kontekste.

Karinius laipsnius užsitarnavau uolia ir sąžininga tarnyba. Maža to, pasitaikė, kad aukštesnio laipsnio tekdamo laukti ir kelerius metus ilgiau, tačiau sėkmingai karjerai tai nepakenkė.

O dabar apie baigtus mokslus. Esu Lietuvos karo akademijos karybos bachelauras, Edukologijos (buvusio Vilniaus pedagoginio) universiteto sociologijos magistras, Didžiojoje Britanijoje, studijuo-damas L3 lygmens (prilyginamo Baltijos gynybos koledžiui) karinius dalykus, papildomai įgijau Londono karališkojo universiteto magistro laipsnį. Esu baigęs nemažai įvairių kursų tiek Lietuvoje, tiek užsienyje, ne kartą skatintas ir apdovanotas.

Vedęs, su žmona Dalia auginame du vaikus – Aušrinę (10 m.) ir Povilą (7 m.). Iš pomėgių išskirčiau bitininkystę. Jau taip atsitiko, kad prieš 10 metų tėvelis iškeliavo Anapilin, tad teko perimti bičių šeimas, o pamažu tai tapo hobiu.

Mano kelias į Lietuvos šaulių sąjungą

Dar būdamas jaunas karininkas pasvajodavau, kad būtų įdomu tarnauti

Lietuvos šaulių sąjungoje (LŠS) einant vado pavaduotojo pareigas. Tačiau realus bendradarbiavimas stiprinant LŠS prasidėjo 2008 m., man tapus Mindaugo bataliono štabo viršininku. Tuometis bataliono vadas mjr. Nerijus Stankevičius ir aš panašiai supratome LŠS svarbą ir pagal išgales kartu padėjome jai augti. Manau, nė karto neatsisakydavome pagelbėti, kai kreipdavosi rinktinės vadas ats. plk. ltn. Vladas Petkevičius, neretai pasiūlydavome savo paramą ir niekieno neprašomi. Įsitikinęs, kad Mindaugo bataliono ir Panevėžio šaulių rinktinės bendradarbiavimas yra nuoširdaus ir, svarbiausia, efektyvaus Lietuvos kariuomenės ir LŠS bendro darbo pavyzdys.

2009 m. bendromis pastangomis Panevėžio „Verdenės“ pagrindinėje mokykloje buvo įsteigta pirmoji mieste sukarinta klasė. Tais pačiais metais dalyvavau LŠS darbo grupėje, kuri kūrė šaulių rengimo koncepciją. LŠS vadovybė įvertino pastangas. Šiandien man malonu prisiminti rinktinės vado padėką už asmeninį indėlį organizuojant šaulių vasaros stovyklą, „Verdenės“ mokyklos direktorės padėką ir Lietuvos šaulių sąjungos medalį jos 90-mečio proga. Mintis stoti į šaulių gretas kilo taip pat 2009 m. Tai aptariau su rinktinės vadu, tačiau ėmiausi įgyvendinti tik 2012 m., grįžęs iš tarptau-

tinės operacijos Afganistane. Tuomet galutinai nusprendžiau tapti šauliu ir pateikiau dokumentus. Šaulio pažymėjimas iškilmingai man buvo įteiktas 2013 m.

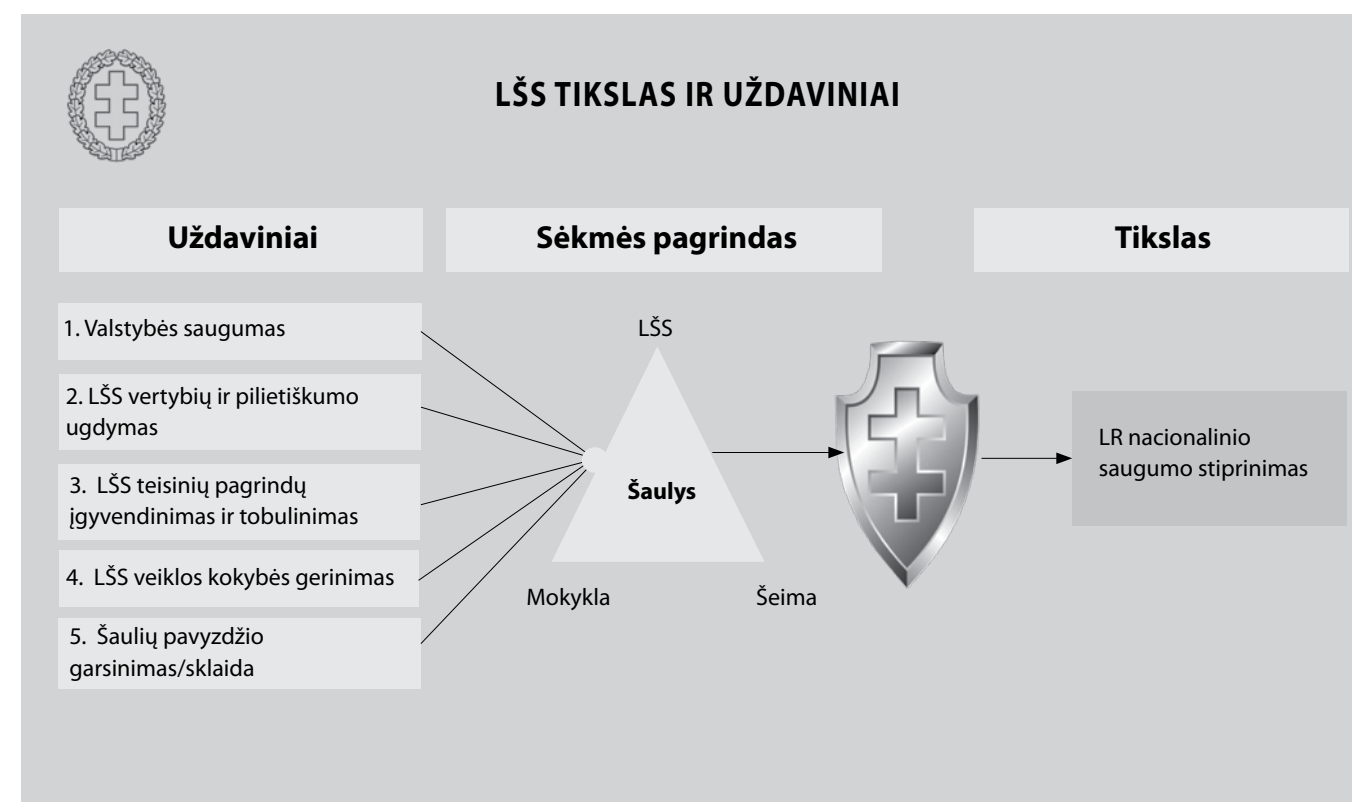
Vizija, arba Kaip suprantu Lietuvos šaulių sąjungos tikslus ir kokią ją matau ateityje

1. Lietuvos šaulių sąjungos laukia daug darbų, galbūt net skirtingų nuomonių, tačiau šaulių tikslas vienas – Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo stiprinimas.

2. Lietuvos šaulių sąjungos pagrindas yra šaulys, sąmoningas pilietis, aukojantis savo laisvą laiką, todėl visų lygių vadams, įskaitant ir sąjungos vadą, turi būti keliami aukšti reikalavimai ir pareiga asmeniui pavyzdžiu vadovauti šauliams.

3. Lietuvos šaulių sąjungą matau kaip keliančią sau ambicingus uždavinius, inovatyvią, šiuolaikišką ir lanksčią prisitaikančią prie naujų iššūkių organizaciją, tačiau kartu puoselėjančią savo garbingą istoriją ir sąjungos įkūrėjo Vlado Putvinskio-Pūtvio vertybes.

Kiekviena organizacija, taip pat ir LŠS, turi turėti viziją, kaip siekti užsibrėžto tikslo. Jos veiklos 2014–2016 m. strategija, patvirtinta LŠS suvažiavime, ir

yra tas dokumentas, kuris susieja sąjungos viziją su konkrečiomis užduotimis. Mano vertinimu, šis dokumentas yra platus, orientuotas į sąjungos veiklos kokybę, todėl jo rengėjai verti pagarbos. O mums visiems reikėtų atkaklumo siekiant įgyvendinti tai, ką šioje strategijoje užsibrėžta pasiekti. Ar iki 2016 m. turėtume nebesirūpinti šia veiklos strategija? Mano nuomone, šis dokumentas turi būti kasmet peržiūrimas ir atnaujinamas, planuojant trejus metus į priekį. Todėl, jei būsiu patvirtintas sąjungos vadu, inicijuosiu LŠS veiklos 2014–2016 m. strategijos tikslinimą, tai apimtų jau 2015–2017 m. laikotarpį.

Turiu ir savo viziją, kurią grafiškai pavaizdavau skaidrėje (žr. schemą *LŠS tikslas ir uždaviniai*), kurioje akcentuo-

jamas sąjungos tikslas – Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo. kas yra daugiau nei karinis saugumas, stiprinimas. Organizacijos esmė – sąmoningas pilietis – šaulys, kurio ugdymas neapsiriboja vien tik LŠS aplinka. Svarbu nepamiršti šeimos ir mokyklos (darbovietės). Galiausiai įvardinami penki pagrindiniai sąjungos uždaviniai, veiklos kryptys, kad LŠS tikslas būtų pasiektas.

Stipri Lietuvos šaulių sąjunga – stipri valstybė!

Pagrindiniai darbai

Iš tiesų įvairias idėjas jau kurį laiką žymiuosi, ir šis sąrašas tikrai netrumpas. Tačiau įvardinsiu tik pirmuosius tris svarbiausius darbus.

Pirmiausia nedelsdamas susitikčiau su rinktinių vadais ir LŠS centro valdyba aktualių ir skubių klausimų aptarti, kad būtų imtasi juos spręsti.

Kita svarbi užduotis – aktyviai įsitraukti į LŠS ir KAM efektyvų dialogą ir LŠS įstatymo ir veiklos tobulinimo darbą.

Trečias darbas, bet ne mažiau svarbus nei minėti du, – vykti į LŠS vasaros stovyklą ir padalinius visoje Lietuvoje ir asmeniškai susipažinti su situacija rinktinėse, regionuose. Pradėčiau nuo Kelmės kapinių, kur palaidotas Šaulių sąjungos įkūrėjas, tikro šaulio pavyzdys Vladas Putvinskis-Pūtvis. Taip pat norėčiau susipažinti su Šaukėnų Vlado Pūtvio-Putvinskio gimnazijos bendruomene ir direktoriumi Algimantu Armaliumi.

KNYGOS | ALBUMAS „MISIJA AFGANISTANAS“

Vyr. ltn. Jurgis NORVAIŠA

Misija Afganistane – girdėtas, matytas, apmąstytas, apkalbėtas Lietuvos kariuomenės etapas. Įvykis ar įvykiai tarptautinės operacijos metu, kaip ir bet kurie kiti, gali būti interpretuojami ir perteikti savaip. Tik aprašyti ir parodyti vaizdai bei mintys gali būti perskaityti ir pamatyti tokie, kokie yra (ar buvo) iš tiesų. Todėl be galo svarbu įprasmingi įsimintinas gyvenimo dienas, kad niekas nedrįstų teigti jas buvus kitokias.

O viskas prasidėjo labai paprastai. Tiesiog turėjome, mūsų akimis, gerą idėją, bet daugiau – nieko. Neturėjome lėšų fotoalbumui leisti, o ir mes patys dar buvome misijos rajone Afganistane. Tuomet ėmėme rengti pristatymus kariams: kaip knyga atrodys, kiek bus puslapių, kokios kokybės popierius, Lietuvoje prasidėjo parengiamieji darbai ieškant spaustuvės ir renkant būtiną informaciją. Bet tuo metu tai buvo tik mūsų mintys ir idėjos, kuriomis patikėjo

kariai ir kurios vėliau buvo įgyvendintos. Kartais nerimą kėlė variantys žvilgsniai, tarsi klausiantys: „Ar suprantate, ką ketinate daryti, juk neturite nė cento?“

Rizikavome, bet tai atsipirko. Knyga išleista karių, policijos pareigūnų ir civilių, tarnavusių Goro provincijos atkūrimo grupės stovykloje 2012 metais, lėšomis. Džiaugėmės, kai, pristatę idėją, sulaukdavome pasiūlymų, pritarimo, tačiau kritika ir neigiamas požiūris mums buvo dar geresnis atspirties taškas, suteikiantis užsispyrimo ir noro dirbti toliau. Todėl galima teigti, kad tie, kurie knygos nepirko ar ją peikė, daugiausiai prisidėjo prie jos atsiradimo. Ačiū jums!

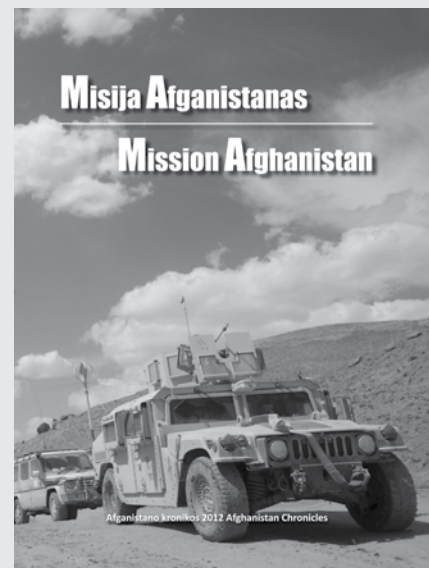
Knygos idėjos autoriai ir įgyvendintojai – fotografas Eduardas Bareika, vyr. ltn. Jurgis Norvaiša, kpt. Rūta Gaizutytė ir kpt. Romualdas Meironas.

Knyga „Misija Afganistanas“ mus nukelia į 2012 metus tolimoje smėlio šalyje. Tuo metu Afganistane buvo 1391 metai. Karas vyko senų seniausiai, mažai kas beprisiminė, kada jis prasidėjo, o dar mažiau buvo nutuokiančių, kada baigsis. Ir tik nenužudoma viltis tokioje situacijoje tampa į priekį stumiančiu leitmotyvu. Labai dažnai vartojamas ir plačiai paplitęs Afganistane posakis „Insha'Allah“ (iš arabų kalbos – Dievo valioje, kaip Dievas duos) leidžia neįsitempti, nes, kai niekuo nesi tikras, niekuo netiki, nieko nebijai ir neprašai nieko, paprasčiausiai perduoti

kontrolę aukštesnėms jėgoms. Viltis ir tikėjimas, tenka pripažinti, gali laimėti.

Afganų patarlė teigia: „Net į aukščiausio kalno viršūnę veda siauras takelis.“ Tikėdami savo misija ir siekdami viršūnės, Lietuvos kariai tiesė kelius net į tas aukštumas, kurios kitų buvo seniai pamirštos. Kokie buvo Lietuvos karių iššūkiai 2012 metais, išvysite atsivertę albumą „Misija Afganistanas“.

Knyga išleista karių lėšomis ir jų iniciatyva, todėl čia tik tai, ką jie patys norėjo jums parodyti. Platesnė informacija: KATT 24 578, mob. tel. 8 650 62 272.

Noras rinktis karininko kelią

Krn. Arentas STONYS

Kas aš

1993 metais rugpjūčio 9 dieną gimiau Klaipėdos miesto Igoninėje. Iki mokyklos lankiau darželį „Pušaitė“. 2000 metais pradėjau lankyti Klaipėdos Gedminų pagrindinę mokyklą. 2008 metais perėjau į Klaipėdos „Ąžuolyno“ gimnaziją, ją baigiau 2012 metais. Tais pačiais metais pradėjau studijas Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijoje. Šiuo metu esu antrakursis, mokausi pagal orlaivių pilotavimo studijų programą.

Kaip pradėjau studijas Karo akademijoje

12 klasė, rudenį, laiko apsispręsti, kur studijuoti, liko nedaug. Tuomet galėjau rinktis iš dviejų variantų: studijuoti Danijoje arba Vilniuje, Gedimino technikos universitete. Nors tėvai suteikė visišką apsisprendimo laisvę, jutau, kad nori mane matyti Danijoje. Mokykloje dažnai diskutuodavome apie įvairias aukštąsias mokyklas užsienyje ir Lietuvoje. Per vieną diskusiją bendraklasis ir paminėjo Karo akademiją.

Pirminės žinios apie akademiją – įsitaiga, suteikianti aukštąjį išsilavinimą ir karinį pasirengimą. Pajutau, kad noriu sužinoti daugiau. Grįžęs namo susiradau Karo akademijos interneto puslapį. Kuo daugiau skaičiau, tuo labiau stiprėjo jausmas, kad radau tai, ko man reikia. Užsiregistruojau į atranką. Rengdamasis atrankai pradėjau domėtis Lietuvos kariuomene, jos struktūra, padaliniais, perskaičiau Lietuvos karinę doktriną. 2012 metų sausio 30–31 dienomis dalyvavau atrankoje ir sėkmingai ją perėjau. Tų pačių metų liepos 30 dieną pradėjau studijuoti Karo akademijoje.

Motyvacija tapti karininku nežinant, kas yra karininkas

Kaip minėjau, viskas prasidėjo nuo bendraklasio pakištos minties apie studijas Karo akademijoje – pajutau radęs tai, ko troškiau. Palaikymą turėjau didžiulį. Tėvai, sužinoję apie mano ketinimą stoti į akademiją, kėlė nykščius į viršų, kalbos apie Daniją liovėsi. Giminės džiaugėsi mano sumanymu, ypač motiutė, kurios tėvelis (mano prosenelis) buvo partizanas. Bendraklasiai taip pat palaikė, vienas iš jų net pareiškė: jei kas nors iš mūsų klasės privalęs eiti į kariuomenę, tai tik aš. Šie žodžiai mane ypač motyvavo.

Žinoma, buvo ir skeptiškai nusiteikusių žmonių: jie pasakojo apie žvėriškai sunkų bazinį kursą, kurį įveikti prireikia ypač daug jėgų, taip pat apie mėnesiais Karo akademijoje „uždarytus“ kariūnus, kurie net neįsivaizduoja, kas yra tikras studentiškas gyvenimas.

Niekas manęs labiau nemotyvuoja, kaip žmogus, sakantis, kad kažko nesugebėsiu ar neištversiu. Šis bruožas išryškėjo dar vaikystėje. Nuo mažens mėgau varžytis. Visada turėjau būti pirmas, nemokėjau pralaimėti, rasdavau milijoną pasiteisinimų, argumentų, pavyzdžiui, kodėl mano draugas nėra greitesnis už mane, nors ir laimėjo lenktynes. Nesugebėjimas nusileisti buvo mano praeikimas, dėl kurio ne kartą teko skaudžiai nukentėti. Laikui bėgant supratau, jog

geriausias būdas įrodyti, kad esi ko nors vertas, – tiesiog būti ko nors vertam, o norint tokiu tapti, reikia įdėti darbo. Dar vėliau supratau, kad nebūtina įrodinėti kitiems – įrodyti sau kur kas svarbiau, t. y. išsikelti sau tikslą ir jį siekti. Siekiau įstoti į Karo akademiją, įveikti bazinį kario kursą – tapti kariūnu. Tuo metu neturėjau tikslo tapti karininku, nes nežinojau, kas yra karininkas. Bet juk tikslas tapti kariūnu yra viena iš sudedamųjų tikslo tapti karininku dalių!

Motyvacija tapti karininku tapus kariūnu

Kas yra karininkas

Jau minėjau, kad prieš tapdamas kariūnu nežinojau, kas yra karininkas. Manau, dauguma įstojuusių pirmakursių nežino, kas yra karininkas. Atsiverskime Vikipedijos arba Karo akademijos tinklapi. Ten rasime aiškų apibrėžimą, bet vargu, ar šito bus gana. Mano nuomone, supratimas atsiranda tik baigus pirmąjį kursą arba dar vėliau.

Taip pat verta pasakyti, kad oro pajėgų ir sausumos pajėgų karininkų rengimas labai skiriasi. Oro pajėgų karininkai Akademijoje rengiami kaip specialistai, t. y. turi aiškią perspektyvą, pvz., taps pilotais, mechanikais ar pan. Sausumos pajėgų karininkų ateities perspektyvos ne tokios aiškios. Žinoma, beveik visi jie taps būrių vadais, bet laikui bėgant dėl rotacijos gali būti skiriami į labai įvairias pareigas.

Kas yra motyvacija

Pasak Vikipedijos, motyvacija – tai psichologinis bruožas, verčiantis individą siekti užsibrėžto tikslo. Aš motyvaciją išskaidyčiau į du blokus: loginį ir emocinį. Loginė motyvacija kyla iš įsivaizduojamų (tikėtinų) padarinių pasiekus tikslą, kurie suteiks mums apčiuopiamos naudos, pvz., karininko laipsnis, pareigos, mėgstamas darbas, atlyginimas ir pan. Emocinė motyvacija kyla iš tikėtinų jausmų, kuriuos sukelia tikslo siekis, pvz., patriotiškumo, pareigos, meilės.

Motyvacija tapti pilotu

Aš turiu du pagrindinius tikslus: tapti pilotu, t. y. baigti VGTU, ir karininku – baigti LKA. Bendras rezultatas įgyvendinus šiuos tikslus – galimybė tapti karo pilotu.

Pradėsiu nuo motyvacijos tapti pilotu. Pilotas – tai žmogus, kontroliuojantis orlaivį. Pakilus orlaiviui, pilotas tampa 100 procentų atsakingas už orlaivį, įgulą ir krovinį. Jo sprendimai yra svarbiausi, nes nuo jų gali priklausyti keleivių gyvybės.

Pilotas turi būti šaltakraujiškas, užtikrintas, puikiai išmanyti savo darbą, gebėti priimti geriausią tuo metu sprendimą nepaisydamas aplinkybių – keleivių spaudimo, meteorologinių sąlygų, technikos gedimų ir pan. Kuo geresnis pilotas, tuo atsakingesnis darbas jam patikimas. Dėl to darau išvadą, kad, norint nuolat tobulėti, reikia nebijoti atsakomybės. Mano pagrindinis tikslas – nuolat tobulėti. Taigi, norėdamas jį pasiekti, neišvengiamai privalėsiu prisiekti vis daugiau atsakomybės. Būtent pilotavimas suteiks man šią galimybę. Tuo pagrįsta mano loginė motyvacija. Emocinė motyvacija – skrydis. Skrydis – tai laisvė, grožis. Į skrydį galime žiūrėti kaip į romantišką veiklą, kuri veikia mūsų emocines smegenų sritis. Kartą pakilęs, tai padaryti nori dar kartą. Daugybę kartų! Apie šią motyvaciją kalba daugelis pilotų, parašutininkų, vienu žodžiu, oreivių.

Motyvacija tapti karininku

Galime įžvelgti nemažai piloto ir karininko veiklos panašumų. Pavyzdžiui, leitenantas, kurio pareigos būrio vadas.

Būrio vadas atsakingas už savo karius ir jų gyvybes. Visai kaip pilotas, kuris atsako už savo keleivius. Būrio vado sprendimai turi būti priimti šaltakraujiškai, nepaisant aplinkybių, t. y. karių spaudimo, psichologinės būsenos, meteorologinių sąlygų ir pan. Tiek būrio vadas, tiek pilotas privalo prisiekti atsakomybę.

Norint išlikti kariuomenėje, būtina nuolat tobulėti. Nuolatos tobulėti – ir mano tikslas. Tapęs karininku, kaip ir pilotu, niekada nenusistosiu tobulėti, kitaip tariant, sieksiu savo pagrindinio tikslo. Tai yra mano loginė motyvacija. Tarnyba Lietuvos kariuomenėje – pareiga. Pareiga prirėkusi ginti protėvių žemę. Mūsų protėviai aukojo savo gyvybes dėl Lietuvos, kad mes, jų vaikai, galėtume vadintis lietuviais ir gyventume laisvi savo žemėje. Ši auka negali būti pamiršta. Tai mano emocinė motyvacija.

Krn. Eidvilas FEDORKINAS

Krn. Eidvilas Fedorkinas (dešinėje) ir krn. Marius Šukys

Dauguma apie studijas aukštojoje mokykloje – kur ir ką studijuosime – imame galvoti tik pradėjus rengtis brandos egzaminams. Ne išimtis ir aš. Apie tai susimąščiau tik dešimtos klasės pabaigoje, kai reikėjo rinktis aukštesniųjų klasių mokomuosius dalykus. Nors jau įsivaizdavau, ką norėčiau išmokyti ir pasiekti gyvenime, tuo metu į mano planus Karo akademija nebuvo įtraukta. Taigi, dėl ko aš dabar Karo akademijoje?

Viskas prasidėjo nuo to, kad mano brolis, baigęs vidurinę mokyklą, sugalvojo pasitikrinti savo jėgas baziniuose kariniuose mokymuose. Tuo metu aš jau buvau dvylitokas ir net negalvoju apie ateities variantą, susijusį su Lietuvos kariuomene. Galvoje sukosi tik KTU – robotikos studijų programa arba kažkas panašaus. Bet po kelių mėnesių susidomėjau Karo akademija – apie šią aukštąją karo mokyklą papasakojo iš bazinių karinių mokymų grįžęs brolis.

Laikui bėgant situacija keitėsi: kuo daugiau apie ją turėjau informacijos, tuo labiau norėjau pabandyti ten įstoti. Kai pranešiau, kad noriu studijuoti Lietuvos karo akademijoje, tėvai apsidžiaugė ir visapusiškai mane palaikė. Sakė: jei nori – bandyk. Tačiau tuo metu dar nebuvo įsitikinęs, ar tikrai to turėčiau siekti. Apie mano sprendimą studijuoti Karo akademijoje žinojo nedaug kas. Kai kurie draugai, klasės auklėtoja ir vienas kitas giminaitis. Jų požiūris į tai buvo neutralus: niekas nemėgino atkalbėti ar skatinti ten stoti, nes patys labai mažai žinojo apie šią mokymo įstaigą.

Pirmoji diena Karo akademijoje... Jaudulys, nerimas, džiaugsmas, motyvacija išlaikyti profesinio tinkamumo testą – visi jausmai susimaišė. Noras gerai atlikti profesinio tinkamumo testą Karo akademijoje su kiekviena valanda vis didėjo: uniforma, disciplina... Kaip aš to noriu! Kalbėdamasis su tuo metu pirmojo kurso kariūnais apie Akademiją sužinojau daugiau.

Po kurio laiko, grįžęs namo ir atsidaręs savo elektroninio pašto dėžutę, sužinojau gerą naujieną ir suvokiau, kad Karo akademija – tikrai vienintelis man tinkamas variantas. Mano apsisprendimą sutvirtino dar ir tai, kad čia galėsiu studijuoti tai, ko gana ilgai troškau, – elektronikos inžineriją.

Galvojau, viskas puiku: išlaikiau profesinio tinkamumo testą, sveikata nepriekaištinga! Tačiau trečiasis etapas pakišo koją – LAMABPO anketoje, kurioje pasirinkau Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademiją, elektronikos inžinerijos skiltis buvo tuščia – neišvydau kvietimo studijuoti. Nepatekau tarp tų, kurie turėjo atvykti į Karo akademiją dar kartą. Bet nepasidaviau – jau buvau tokią situaciją apsvaistęs, taigi iš karto pirmadienį nuvykau į Lietuvos kariuomenės Krašto apsaugos savanorių pajėgų Vyčio apygardos 5-osios rinktinės štabą ir užsirašiau į bazinius karinius mokymus. Po jų motyvacija studijuoti Karo akademijoje tik padidėjo.

Per studijų LKA laiką nė akimirkos nesigailėjau čia įstojęs. Studijuojau ten, kur noriu, studijų programa leidžia įgyti

aukštąjį civilinį išsilavinimą ir kartu ugdyti vadui reikalingus įgūdžius. Karo akademijoje nepakanka gerai mokytis tik civilinius dalykus – turi tobulėti fiziškai ir morališkai, o tai padaryti padeda psichofizinės ir lyderio ugdymo programos. Psichofizinės pratybos skatina įveikti baimes, lyderio ugdymo – formuoja vado charakterį. Karo akademija padeda suprasti, kas yra tikrasis lyderis ir kaip jo savybės galima tobulinti. Tai turi daryti kiekvienas karininkas. Lyderiu ne gimstama – juo tampama. Lyderio savybių ugdymas – nuoseklus procesas, trunkantis ne vieną dieną. Karininkas yra vadas, jis turi parodyti savo pavaldiniams, kad su juo jie gali viską. Kad jis yra tas, kuriuo galima pasitikėti mūsų lauke. Todėl karininkui lyderio savybės tokios svarbios

Krn. Mantas BUČAS

Iki studijų Lietuvos karo akademijoje gyvenau Biržų miestelyje. Čia nėra karinių dalinių. Anksčiau buvusi Krašto apsaugos savanorių kuopa iš mūsų miesto taip pat buvo iškelta, tik liko viena Lietuvos šaulių sąjungos kuopa (ne tokia gausi kaip dabar), tad kario profesija tarp biržiečių nėra ypač populiari. Šaulių sąjungos kuopa, kad ir nedidelė (daugiausia ją sudarė seni patriotai, buvę kariai, tremtiniai), mus džiugindavo valstybinių švenčių dienomis.

Mano tėtis taip pat buvo šaulys (nors iki tol jam teko tarnauti sovietinėje kariuomenėje). Labai smagu būdavo jį matyti su šaulių paradine arba lauko uniforma, kartu dalyvauti įvairiuose minėjimuose. Nuo mažens stengiausi visur vykti kartu. Paaugęs (kai sukako 12 metų) galėjau tapti jaunuoju šauliu. Juo tapęs, pradėjau važinėti į įvairias sukarintas stovyklas, dažniausiai vykdavusias Panevėžyje, vėliau baigiau jaunųjų šaulių instruktorių kursus Rukloje, kur mus mokė Karo akademijos kariūnai. Po šių mokymų, palikus kariūnams gerą įspūdį, supratau, kad, baigęs vidurinę mokyklą, noriu stoti į Karo akademiją, o ne baigti bazinius karinius mokymus.

Su draugais retai kada diskutuodavome apie Karo akademiją ar apskritai apie kariuomenę. Tiesa, buvo gal keli pažįstami, kurie galvojo apie bazinius karinius mokymus. Draugai tikriausiai turėjo

Tęsinys 8 puslapyje →

IŠ PIRMŲ LŪPŲ**Krn. Jonas Justas BUTKEVIČIUS**

- ➔ **Jūsų credo** – Nėra to blogo, kas neišeitų į gera!
- ➔ **Kada pirmą kartą sužinojote apie Joną Žemaitį?** – 8 klasėje per istorijos pamoką
- ➔ **Kas Jums padarė pačią didžiausią įtaką?** – Laiškas ir aplinka
- ➔ Jeigu galėtumėte keliauti *laiko mašina*, kokį mišį / karinę operaciją norėtumėte pamatyti? – SAS (*Special Air Service*) stebėjimo postą, kuriame (priešo teritorijoje) kariai veikė iki 28 dienų Folklando karo metu
- ➔ **Ką pasikviestumėte į negyvenamą salą?** – Savo draugę, o ji pasiimtų išgyvenimo vadovą
- ➔ **Jeigu nebūtumėte tapęs kariūnu...** – Toliau būčiau tarnavęs kariuomenėje
- ➔ **Mėgstamiausias tarptautinis žodis** – *Zalotas*
- ➔ **Jeį rašytumėte žmogaus garbės kodeksą, kurie reikalavimai būtų esminiai?** – Patikimumas ir sąžiningumas
- ➔ **Ko niekada nesutiktumėte padaryti?** – Balsuoti už Austriją 2014 metų „Eurovizijoje“

- ➔ **Jūsų ateities LKA vizija** – Kiekvieno jaunuolio siekiamybė
- ➔ **Mėgstamiausias skanėstas, kuriam negalite atsisipirti** – Gėda prisipažinti – *čipsai*
- ➔ **Kas svarbiausia – gerai atrodyti ar patogiai jaustis?** – Tai suderinti
- ➔ **Linksmiausias (įsimintiniausias) įvykis Akademijoje** – Gautas „9“, kurį parašė prof. V. Pugačiauskas
- ➔ **„Pasaulyje yra tik dvi jėgos: kardas ir kovos dvasia, ir anksčiau ar vėliau kardas bus nugalėtas kovos dvasios.“ Ar tikrai?** – Kovos dvasia nugalė viską!
- ➔ **Gražiausia Akademijos šventė, tradicija** – Vyr. ltn. N. Valterio pagerbimas
- ➔ **Ko reikia, kad įstotum į Lietuvos karo akademiją?** – Gebėjimų ir noro
- ➔ **Užbaikite sakinį: „Mane išveda iš pusiausvyros...“** – Krn. Ramūnas Šliburis
- ➔ **Šventė, kurios labiausiai laukiate** – Lietuvos kariuomenės diena

- ➔ **Kai ko nors nežinai...** – Pats laikas sužinoti!
- ➔ **Neįsivaizduojate dienos be** – Puodelio kavos su pienu
- ➔ **Užgaida, kurią sau leisite šią vasarą** – 3–4 dienų plaukimas valtimi Nemunu
- ➔ **Ko Jums trūksta Akademijoje?** – Karinių mokymų, pratybų
- ➔ **Lietuvos vieta, kurią patartumėte aplankyti** – *Memel Nord* bunkeris
- ➔ **Mėgstamiausia vieta Akademijoje** – Šiuo metu – 310 kambarys
- ➔ **Ankstyviausi vaikystės prisiminimai** – 1992 metų Europos futbolo čempionatas
- ➔ **Geriausias matytas filmas** – „Atgal į ateitį“ (*Back to the Future*)
- ➔ **Esate kairiarankis ar dešiniarankis?** – Normalus – dešiniarankis
- ➔ **Kuo norėjote tapti, būdamas penkiolikos?** – Verslininku

- ➔ **Mėgstamiausia muzikos grupė** – *ABBA* ir *Queen*
- ➔ **Ar tikite horoskopais?** – Ne, bet pastebiu daug sutapimų
- ➔ **Ko labiausiai pasigendate kaip Lietuvos pilietis?** – Pagarbos ir tvarkos
- ➔ **Trys juokingiausi Lietuvos žmonės** – Yra toks tik vienas – Rolandas Kazlas
- ➔ **Ką siųstumėte iš Lietuvos į „Euroviziją“, jeigu būtų Jūsų valia?** – Andrių Mamontovą
- ➔ **Ar pasitikite gyvenimu: drašiai neriate į viską, nesukdamas sau galvos dėl galimų ateities problemų? Ar stengiatės racionaliai viską pasverti?** – Priklauso nuo situacijos
- ➔ **Kas Jums buvo mokykla?** – Geriausias gyvenimo laikotarpis
- ➔ **Ar buvote geras mokinys?** – Ne!
- ➔ **Ar tikite meile iš pirmo žvilgsnio?** – Ne!
- ➔ **Kada gimsta geriausias idėjos?** – 4–6 valandą ryto (rašto darbas)

- ➔ **Krepšinis ar futbolas?** – Futbolas!
- ➔ **Miego poza...** – Ant dešiniojo šono, susirietęs
- ➔ **Negalite gyventi su** – Moterimi...
- ➔ **Negalite gyventi be** – Moterų...
- ➔ **Hobis** – Žvejyba, karyba
- ➔ **Kieno vietoje vieną dieną norėtumėte pabūti?** – Neilo Armstrongo, pirmojo žmogaus, išsilaipinusio Mėnulyje 1969 m. liepos 20 d.
- ➔ **Geriausias laisvalaikio leidimo būdas** – Sportas, žvejyba
- ➔ **Idealios atostogos** – Įsimintinos!
- ➔ **Mėgstamiausias metų laikas** – Vasara
- ➔ **Gimimo diena** – Švenčiu :)
- ➔ **Įsivaizduokite, kad Jūs – Karo akademijos viršininkas. Pirmasis Jūsų įsakymas** – Norėčiau pamatyti, kaip veikia visi LKA kariai (nuo kariūno iki pulkininko), todėl organizuočiau bendras neplanuotas pratybas

mažiausiai įtakos sprendžiant, ar pasirinkti karybos mokslus, gal dėl to, kad Biržuose, kaip minėjau, tai nebuvo labai populiaru. Mokykloje apie kariuomenę taip pat buvo labai mažai kalbama, tad reikėjo pačiam domėtis. Įvairūs įvykiai, nufilmuoti ir pateikti internete, žinios apie Karo akademiją vis labiau skatino gilintis, kaip galėčiau pasiekti savo tikslą.

Pamenu, visiems, įstojusiems į Karo akademiją, buvo pasakyta: „Turite metus laiko apsispręsti, ar norite toliau čia mokytis ir tarnauti Lietuvos kariuomenėje.“ Nors pirmieji metai buvo gana sunkūs, galėjome bet kada išeiti ir pasirinkti kitą, lengvesnį, tolesnio gyvenimo kelią. Per tuos metus, tiek sunkių pratybų, tiek gyvenimo Akademijoje metu, nė karto nesvarsčiau išėjimo galimybes. Sunkios, bet tikrai įdomios rudens, žiemos, vasaros pratybos tik paskatino toliau mokytis.

Karo akademijoje studijuojame ne vien karybos, bet ir civilinius mokslus. Aš pasirinkau automatikos, skrydžių valdymo, elektronikos inžinerijos studijų programą.

Po paskaitų laisvu laiku gali eiti sportuoti į gan gerai įrengtą sporto salę, bėgioti stadione, jei prasčiau sekasi mokslai – visada rasi reikiamos literatūros Akademijos bibliotekoje. Čia taip pat siūloma papildoma veikla: choras, boksas, kovinė savigny, dziudo, krepšinis, futbolas, jėgos trikovė, tinklinis, sportiniai šokiai, orientavimosi sportas, lengvoji atletika. Be viso to, dar ir psichofizinės pratybos.

Karininkas turi ne tik gerai išmanyti karinius ir civilinius dalykus, bet ir būti lyderis. Tik būdamas tikras lyderis, jis gali tapti geru vadu. Tam yra skirta lyderio ugdymo programa. Akademijoje ugdomos svarbiausios lyderio savybės, pavyzdžiui, atkaklumas siekiant tikslo, gebėjimai sutelkti komandą, ja rūpintis. Kad ir geriausias karys, bet neturintis lyderio savybių, nebus autoritetas.

Mano krašte kariuomenė nėra labai populiaru, visada sulaukdavau artimųjų palaikymo, nors kai kurie iš pradžių ir stengėsi atkalbėti, neargumentuotai klausinėdavo, ar tikrai noriu būti karys. Dabar manau, kad tikrai įstojau ten, kur svajoju.

Krn. Martynas BALTUONĖ

Gimiau ir augau Prienuose – gražiam, Nemuno kilpų apsuptame miestelyje. Tėvai išsiskyrė, kai man buvo 13 metų. Esu vyriausias vaikas šeimoje, turiu tris brolius: Kristupą, kuriam 13 metų, šešiametį Augustą ir penkiametį Jorį.

Dar mokydamasis Prienu „Žiburio“ gimnazijoje žinojau, ką noriu veikti ateityje, tad su pagyrimu baigęs mokyklą nedvejodamas stojau į Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademiją. Daugelis pažįstamų ir artimų žmonių, sužinoję apie šį mano pasirinkimą, klausinėjo, kodėl būtent čia, tad pabandysiu dabar į šį klausimą atsakyti.

Pirmoji priežastis, turėjusi didžiausią įtaką mano pasirinkimui, yra meilė ir pagarba savo šaliai, noras prireikus ją ginti, jai tarnauti, čia augti, sąžiningai dirbti ir gyventi. Nuo 1-os klasės esu tolesnis jų pritaikymas tarnaujant Lietuvai tarsi įprasmina skautų šūką: „Dievai, Tėvynei, Artimui!“

Antroji mano pasirinkimo čia studijuoti priežastis – teigiami artimos aplinkos pavyzdžiai: patėvio brolis ir svainis yra karininkai, šiuo metu vienas – kapitonas, kitas – majoras. Jie mane palaikė, be to, buvau susipažinęs su šios profesijos ypatumais. Šiam mano pasirinkimui ilgą laiką nepritarė tik tėtis ir seneliai iš tėčio pusės, tačiau po ilgų diskusijų ir ginčų jie suprato, kad žinau, ką ir kodėl darau, jog esu sąmoningai apsisprendęs.

Stoti į Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademiją mane paskatino ir studijų specifika – galimybė studijuojant

visapusiškai lavintis, mesti sau iššūkį, pamatyti savo trūkumus ir silpnybes ir jų atsikratyti, ugdyti lyderio savybes, be galo naudingas ne tik kariuomenėje, bet ir civiliniame gyvenime.

Turėjau studijuoti pagal moderniųjų gynybos technologijų vadybos studijų programą, tačiau šiuo metu studijuojau orlaivių pilotavimą. Esu antrakursis. Galiu drąsiai teigti, kad tai – mano svajonių profesija. Nuo vaikystės su tėčiu skraidome parasparniais, jau kelerius metus tai darau savarankiškai, tad skrydžio jausmas man pažįstamas. Bendravimas ir pokalbiai su kariūnu A. Stoniu paskatino mane pakeisti būsimą specialybę. Esu dėkingas Karo akademijos vadovybei, suteikusiai galimybę pereiti į Antano Gustaičio aviacijos institutą (AGAI) ir mokytis pagal norimą studijų programą.

Studijos VGTU AGAI skiriasi nuo įprastų kariūnų studijų. Studijuojame dviese iš LKA civiliniame universitete, tačiau vilkime karių uniformas, todėl visada esame matomi, pastebimi. O tai įpareigoja – turime tinkamai elgtis ir rodyti pavyzdį kitiems studentams, nes, žiūrėdami į mus, jie susidaro įspūdį ne tik apie Karo akademiją, bet apie visą Lietuvos kariuomenę. Kitas didelis skirtumas – tai, kad esame gerokai laisvesni, nes išleidžiami visai dienai į miestą, turime ir šiek tiek daugiau atostogų. Šie skirtumai tarsi suteikia daugiau privilegijų, tačiau kartu ir įpareigoja, nes, būdami viešojoje erdvėje, atstovaujame savo mokymo įstaigai.

Dėl viso to ir įstojau į Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademiją, kuri suteikia tiek daug galimybių įgyvendinti savo siekius ir visapusiškai atsiskleisti.

PROTINGOS MINTYS

*Tam, kad pėstininkas
taptų karaliene, turi kautis
kaip vyras*

*Valerijus Šerelis
Iš rengiamos knygos
„5,56x100 šovusių į galvą
arba auliniiais batais
pramintų minčių“*

Plk. ltn. Valerijus ŠERELIS

Apie simetriją ir...

Pradėjus rašyti straipsnį KARIŪNUI, buvo kilęs sumanymas pratęsti mintį apie informacinį karą, bet ši tema šiuo metu tokia madinga, kad, atrodo, visi viską apie tai žino, puikiai išmano.

Prie to, matyt, prisidėjo 2013 m. pabaigoje Kariūnų tarybos organizuotas seminaras apie informacinius karus. Šiame seminare skaičiau pranešimą apie nesimetrinį karą. Vėliau ne kartą teko grįžti prie šios temos ir tęsti diskusijas: kas yra simetrija, o kas – ne, kuo skiriasi strateginiai TMP (tikslai, metodai, priemonės) nuo taktinių, kur pagal lygmenis yra vadas ir kodėl idealus pergalės trikampis (norėti, žinoti, galėti) turi būti lygiakraštis? Kaip būtų vadinama figūra, jeigu bent vieno kampo nebūtų?

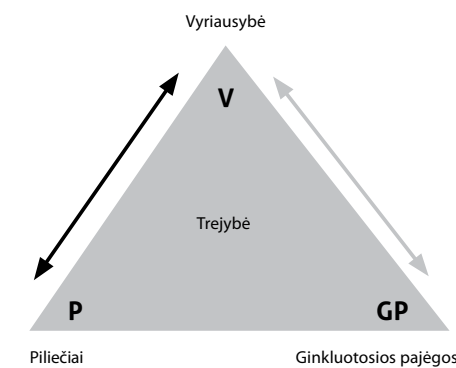
Klasifikuojant karus vartojama nemažai apibendrintų pavadinimų: simetrinis ir nesimetrinis, konvencinis ir nekonvencinis, įprastas, tradicinis, pilietinis, partizaniškas, revoliucinis, ekonominis, informacinis, kibernetinis, šaltasis, branduolinis ir t. t. Ar pastebėjote, kad paminėti karų „pavadinimai“ atsako į klausimą „koks“?

Nesinori kartoti KARIŪNE jau spausdintos pasakos apie tris sesutes (Istoriją, Teoriją ir Doktriną), bet negaliu nepacituoti Carlo von Clausewitzo kalbėdamas apie karybos teorijos paskirtį: „Pirmoji bet kokios teorijos užduotis – susisteminti ypač painias sampratas ir vaizdinius; tik susitarus dėl pavadinimų ir sampratų, galima tikėtis aiškiai ir lengvai išsiaiškinti visus klausimus ir tikėtis, kad laikaisi tos pačios nuomonės, kaip ir skaitytojas.“ Ir jis savo veikale „Apie karą“ bando mums šį bei tą paaiškinti.

Pačioje knygos pradžioje, I dalyje „Apie karo prigimtį“, 1 skyriuje „Kas yra

karas?“, matome, kad tai – „prievartos aktas, turintis tikslą priversti priešininką vykdyti mūsų valią“¹. Taigi svarbiausias klausimas – ne koks yra ar bus karas (t. y. kaip jis kariaujamas), bet kas iš to (po to), t. y. koks yra karo tikslas. Žinom, ko norim? Žiūrime, ką turim: „<...> politiniai ketinimai yra tikslas, karas – priemonė, o priemonės niekada negalima įsivaizduoti be tikslo“². Tai, ko norim, ir yra tikslas, tai, ką turim, – priemonės, priemonių taikymas – metodas (būdas). Kai mažiausiai dviejų veikėjų tikslai negali būti suderinti, kyla konfliktas, veikėjų „pergalės trikampis“ susikerta ties norais. Ši konflikto schema tinka tiek simetriniam, tiek nesimetriniam sprendimo būdai. Skirtumas išaiškintas AJP 3.4.4 ALLIED JOINT DOCTRINE FOR COUNTERINSURGENCY (COIN): simetrinis konfliktas yra tada, kaip oponentų strateginiai modeliai panašūs, kai ginkluotasis konfliktas – priešiškių reguliariųjų pajėgų susirėmimas, o baigtis – tiesioginis šio susidūrimo padarinys. Nesimetrinis konfliktas – kai viena iš pusių tiesiog neturi tiek resursų, kad galėtų susiremti su oponentu atvirame konvenciniame mūšyje. Todėl lemiamo mūšio bus vengiama ir keliamas tikslas – palaužti oponento valią. Taip išdėstyta minėtoje doktrinoje. Bet doktrinos nėra dogmos – jose netrūksta erdvės interpretacijai ir galimybių jas taikyti pasikeitus aplinkybėms. Jeigu rašoma, kad viena iš pusių (konflikto šalių, kurių gali būti daugiau negu dvi) ko nors neturi, nereiškia, kad situacijai keičiantis, to negali įgyti. Dar gi-

liau kapstant, atrodytų, kad nesimetrinės kovos metodus gali taikyti tik tas, kuris neturi pasirinkimo (t. y. renkasi iš to, kas liko). Tai irgi netiksli prielaida. Tas, kurio resursai leidžia rinktis iš simetrinio ir nesimetrinio veikimo būdų, gali pasirinkti abu ir taikyti juos derindamas (mišriai), atsižvelgdamas į aplinkybes, kurioms irgi galima daryti įtaką.

Nesimetrinis karas kariaujamas ne vien karinėmis priemonėmis. Be karinių metodų ir priemonių, kurios gali būti ir konvencinės, ir ne, labai svarbios ekonominės ir socialinės. Šios dvi sąvokos neapima visų kovos būdų ir priemonių, bet padeda suvokti nesimetrinio karo ypatumus, aplinkos ir aplinkybių kitimo dinamiką, atsiradusių pokyčių naudą vienam ar kitam veikėjui, pilietinio pasipriešinimo svarbą. Čia noriu paminėti dar vieną trikampį – Carlo von Clausewitzo „keistąją trejybę“³ (angl. *Ascinating Trinity*, vok. *Wunderliche Dreifaltigkeit*). Tai – pilie-

¹ Carl von Clausewitz, Apie karą, I dalis, Vilnius: Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademija, 2008, p. 7.

² Ten pat, p. 24.

³ Ten pat, p. 26.

← Pradžią 9 puslapyje

čiai, ginkluotosios pajėgos ir vyriausybė, tačiau šie trys žodžiai yra tik antrinis Clausewitzo trikampis. Svarbu prisiminti, kas kam būdinga ir kelia susirūpinimą. Pasak Clausewitzo, karo kontekste piliečių trikampio elementą sudaro smurtas, neapykanta ir priešiškas – akla natūrali jėga, ginkluotųjų pajėgų (vadas ir kariai) – galimybės ir tikimybės žaidimas, kur „kūrybos dvasia laisvai vaikštinėja“, – kūrybingumas, vyriausybės elementą – subordinacija, protas, politinė valia ir racionalumas.

Lietuviškoje „Apie karą“ versijoje (I dalis, 26 p.) išdėstyta ne taip. Vertimas, mano nuomone, nėra tikslus. Trikampis ten yra. Esmė – galios šaltiniai, valstybę sudarančių sistemų sistemos (politinės, karinės, ekonominės, socialinės ir t. t.). Taip „pergalės trikampis“ iš asmeninio gali virsti sisteminiu ir supanašėti su Clausewitzo „trejybe“. Oponentas sieks paveikti skirtingus kampus. Simetrinio konflikto atveju poveikis labiau sutelkiamas į vyriausybės ir ginkluotųjų pajėgų, o nesimetrinio – į vyriausybės ir piliečių elementus, per galios šaltinius paveikiant jų norus ir galimybes.

Carlas von Clausewitzas lygina karą su žaidimu. Norėdamas vizualizuoti nesimetrinį karą, ilgai mąščiau, koks žaidimas, kaip pavyzdys, čia labiausiai tiktų. Viena iš į galvą šovusių minčių – šachmatai. Viena pusė, sakykime, „baltieji“, kariauja simetrinį (konvencinį, tradicinį) karą, kita – ne. Tie, kurie kariauja nesimetrinį karą, turi viena figūra mažiau. Kaip manot, kokia tai figūra? Tai – „karalius“. Vadinasi, viena iš pusių negali būti nugalėta, kol nebus visiškai sunaikinta, bet gali nugalėti, kitos nesunaikinus, – šachas ir matas yra tai, kas palaužia valią.

ESTETINIS LAVINIMAS

Donata JUDICKAITĖ, IV k klasės mokinė

Adolfo Ramanausko-Vanago gimnazijoje – šokio šventė „Šok su kariūnu“

Gegužės 9 d. popietę Alytaus Adolfo Ramanausko-Vanago gimnazijoje jau trečią kartą vyko šokio šventė „Šok su kariūnu“, skirta Tarptautinei šokio dienai paminėti. Į gimnaziją atvyko Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos kariūnai ir jų šokio vadovas Vaidotas Januškevičius. Gimnazija ir Karo akademija yra pasirašiusios bendravimo ir bendradarbiavimo kultūrinėje, pažintinėje ir sportinėje veikloje sutartį pagal projektą „Dviejų generolų pavyzdžiu ugdome jaunąją kartą“ (projektą koordinuoja lietuvių kalbos mokytoja metodininkė Rita Ališauskienė). Šokių šventėje su būsimais karininkais šoko mūsų gimnazijos gimnazistės, kurias šokio meno mokė choreografijos mokytoja metodininkė Neringa Vekeriotaitė. Žiūrovai turėjo galimybę pamatyti meilės šokį rumbą – vieną populiariausių Lotynų Amerikos šokių. Taip pat buvo šokamas gyvybingasis ča ča ča ir gyvenimo džiaugsmu trykštantis džaivas. Šokių šventė neįsivaizduojama ir be aistringos tango, lėtojo valso. Pabaigoje visi renginio dalyviai buvo pakviesti tradicinio Vienos valso.

Šokti nėra lengva, ypač tada, kai poros kartu yra repetavusios vos porą kar-

tų. Nepaisant to, visus sužavėjo senomis mokyklinėmis uniformomis pasipuošusios gimnazistės ir šventines uniformas dėvintys kariūnai. Kai matai tokias gražias poras, įsitikini, kad ne tik seniau, bet ir dabar šokti su kariūnu – garbė. Ne mažesnė garbė ir kariūnams šokti su mūsų puikiomis gimnazistėmis.

Į šventę atvykę „Alemanos“ šokėjai Žymantė Bernatavičiūtė ir Gustas Kirkliuskas žiūrovams padovanojo rumbą, džaiavą ir ča ča ča. Šiems puikiems šokėjams, gebantiems šokiu perteikti sielos kalbą, abejingų neliko. Kadangi šokėjams reikėjo ir šiek tiek pailsėti, tuo metu visus dainomis džiugino III a klasės mokiniai Antanas Dambrauskas, Martynas Labukas ir IV b klasės mokinys Klaidas Grigaravičius. Šventės dalyviai galėjo pasižiūrėti ir filmuotos medžiagos apie praėjusias šokių šventes bei kaip joms buvo ruošiamasi. Ją parengė matematikos mokytoja metodininkė Asta Grimalauskienė.

Šventės pabaigoje buvo įteiktos padėkos visiems, prisidėjusiems prie šio nuostabaus renginio organizavimo, – šokėjams, jų vadovams, projekto organizatoriams ir svečiams.

Kęstučio Dijoko nuotrauka

Kpt. Laurynas ČESŪNAS

Liūto širdis, arba Valia priešintis

Visada yra žmonių, kurie linkę situaciją išnaudoti ir keisti tinkama linkme: jie analizuoja, gilina ir keičiasi patys, kiti – pasiduoda ir plaukia pasroviui teisindamiesi: „O gal tai su manimi nesusiję? Gal viskas ir taip baigsis?“

Šiais neramiais laikais būtina keisti savo mąstyseną, o kartu ir elgseną. Juk sėkmė mūšyje (susirėmime) daugeliu atvejų priklauso ne nuo ginklų, o nuo pasirengimo kovoti, kitaip sakant, nuo kovos dvasios. Nuo ko gi reikia pradėti? Jei gyvenate (esate) ne karo zonoje, turite suvokti, kad pasaulis nėra gailėtingas ir niekas jūsų neapgins, tik jūs patys. Man teko girdėti posakį: „**Ne į karą vykstate.**“ Tai buvo pasakyta rengiantis misijai Afganistane. Tokie pareiškimai ne tik gali padaryti, bet ir padarė nepataisomą žalą karių gebai kovoti su sunkumais. Jiems leidžiama suprasti, kad ten bus lengva, o kai susiduriama su realybe, jau būna per vėlu – jie juk ne į karą vyko... Posakis „Kai reikės, padarysiu“ daugeliui girdėtas, bet iš asmeninės patirties galiu pasakyti – jis „neveikia“. Jei kažko nedarai nuolat, prireikus to nepavyks puikiai padaryti – kad ir kas tai būtų – taisyklingai užimti pozicijos, greitai užtaisyti ginklo, pakeisti dėtuves ar nubraižyti skaidrės. Jei padalinys specializuojasi vykdyti puolamąsias operacijas, patikėkite manimi, turės praeiti laiko, kol jie galės profesionaliai įvykdyti visai kitas iškeltas užduotis.

Kaip teigiamą pavyzdį, įrodantį tinkamą įgūdžių svarbą, galima pateikti vieną epizodą iš Jono Masterso (*John Masters*) knygos „*The Road Past Mondalay*“, kurioje aprašomi II pasaulinio karo kul-

kosvaidininkų poros veiksmai mūšyje:

„Kulkosvaidininkas Nr. 1 buvo 17 metų paauglys. Aš jį šiek tiek pažinojau, nes buvau jo padėjėjas, t. y. kulkosvaidininkas Nr. 2. Gulėjau šalia jo iš kairės su užtaisyta dėtuve rankoje ir laukiau, kol Nr. 1 sušuks: „Dėtuvė!“ – suprask, duok dėtuvę, baigėsi šoviniai. Nr.1 pradėjo šaudyti į artėjančius japonus, jų kulkosvaidininkas į mus paleido salvę. Pirmoji mirtinai kliudė Nr. 1: viena kulka pataikė į veidą, kita – į kaklą, trečioji – perskrodė smegenis. Nr. 1 nemirė ten, kur buvo pašautas – prie kulkosvaidžio. Jis nusirideno į dešinę, toliau nuo savo ginklo, o kaire ranka sudavė Nr. 2 per petį. Prieš mirdamas dar davė paskutinę komandą: „Perimk kulkosvaidį...“ Mirdamas jis atliko veiksmą, kurį atkakliai tobulino per varginančias treniruotes, ir sudarė galimybę Nr. 2 kuo greičiau netrukdomam perimti kulkosvaidį – toliau žudyti priešus.“

„Perimk!“ signalas buvo įkaltas kulkosvaidininkų porai tam, kad jų ginklas niekada nenuiltų. Tai, kaip buvo panaudotas šis signalas ir pasielgta kovinėje situacijoje, rodo – karių įgūdžiai yra tokie stiprūs, jie taip gerai ištreniruoti, kad net peršauta galva įvykdo iš anksto „užprogramuotus“ veiksmus.

Karys ugdomas suteikiant jam naujų žinių. Kovos pratimų (angl. drill) kartojimas begalę kartų padeda šias

„programas“ įrašyti karių smegenyse labai giliai – jos bus vykdomos net tada, kai karys nesupras, ką reikia daryti. Viduramžiais tokio automatizmo siekta tūkstantį valandų trunkančiomis treniruotėmis, per kurias buvo naudojamas smurtas – fizinės bausmės už neteisingą arba vangų nurodyto veiksmo atlikimą.

Valia priešintis

Viešojoje erdvėje gvildinama daug nuomonių visiems labai aktualiu klausimu: „Ar kariuomenė yra pasiruošusi ginti valstybę?“ Šį klausimą reikėtų pakreipti kita linkme, o tiksliau – adresuoti kiekvienam žmogui. Pradėkime nuo kasdienio gyvenimo ir kiekvienas nuo savęs. Kodėl? Todėl, kad kovotojo mąstyseną formuoja ir gyvenamoji aplinka. Aš įsitikinęs, kad mes visi turime ruoštis priešintis, kitaip būsime apiplėšti, apvogti, sužaloti. Sąvoką „priešintis“ reikėtų suprasti plačiau – tai ir prevenciniai veiksmai rengiantis galimai konfrontacijai, ir kovos veiksmai susidūrus su priešu. Aišku, yra asmenų, kurie renkasi nesipriešinimo užpuolikams taktiką. Tačiau kiekvienas turi savo tolerancijos ribas. Paklauskite, ar jie taip pat galvotų, jei sunaikintų jų nekilnojamąjį turimą, pagrobtų mylimą vaiką, sužalotų žmoną? Kur jų tolerancijos ribos? Mano požiūriu, jei visi padarytų viską, kad nusikaltėliams būtų

sunku pasiekti savo tikslus, jų būtų daug mažiau, o kiekvienas, prieš planuodamas nusikaltimą, gerai pagalvotų.

Norėdami pasipriešinti, jūs privalote turėti atitinkamų įrankių ir įgūdžių, kad galėtumėte sumaniai jais naudotis, o svarbiausia – liūto širdį.

Tiems, kurie nėra linkę priešintis, galbūt pravers ši pamokanti istorija.

VALIA PRIEŠINTIS

ĮGŪDŽIAI

ĮRANKIAI

Trys plėšikai įsilaužė į namus ir užpuolė šeiminką ir jo šeimą. Vyras buvo pajėgus pasipriešinti, tačiau to nepadarė. Surištas jis iškart pasakė, kur yra pinigai ir kitos vertybės, bet vis tiek greitai buvo šaltakraujiškai nužudytas. Kas atsitiko jo žmonai, tegul lieka nutylėta... Vėliau užpuolikai buvo sulaukyti ir nuteisti, tačiau nužudytojo jau nieks neprikels.

Moralas: vyras galėjo lengvai nugaleti užpuolikus ir būtų laimingai gyvenęs toliau, tačiau stokojo valios priešintis ir buvo nužudytas. Bet ar jis būtų taip pasielgęs – net nebandęs pasipriešinti, – jei būtų žinojęs, kas jo laukia? Manau, kiekvienas atsakytų, kad jis būtų padaręs viską, kas įmanoma, kad tik nugalėtų!

Getisburgo mūšis, 1863 m.

Kiekvienas iš mūsų turėtų pasimokyti iš šios istorijos, nes tokių ir panašių istorijų labai daug. Sovietams grasinant okupuoti Lietuvą, 1940 m. šalis turėjo visas sąlygas pasipriešinti agresoriui – tam netrūko nei gyvosios jėgos, nei ginklų, nei veikimo planų, nei amunicijos. Tokią išvadą, išnagrinėjęs tarpukario Lietuvos

kariuomenės struktūrą, planus ir ginkluotę, padarė Klaipėdos universiteto istorikas Vytautas Jokubauskas (2011 m. birželio 16 d. *delfi* portale straipsnyje „Istorikas: 1940 m. Lietuva turėjo visas sąlygas priešintis okupacijai“).

Dauguma žmonių nenori padaryti žalos kitiems, net jų užpulti. Kaip ir jūs, skaitantys šį straipsnį, greičiausiai nesate nei psichologiškai, nei fiziškai pasiruošę atimti žmogui gyvybę. Net jei būtumėte užpulti, užtruktų keletą sekundžių, kol suvoktumėte, kas atsitiko. Dauguma žmonių, susidūrę su staigiu smurto protrūkiu, akimirka negali patikėti, kad tai atsitiko būtent jiems. Bet suvokę, kad tai susiję su jais asmeniškai, stengtųsi išvengti pavojingos situacijos. Tokią žmogaus reakciją į grėsmę gali paaiškinti profesorius Roberto Plučiko (*Robert Plutchik*) mintis, kad pagrindinės emocijos atsirado dėl evoliucijos – kiekviena jų susijusi su išlikimu ir žmogaus prigimtimi. Pvz., baimė skatina trauktis iš pavojingos situacijos, pyktis – kovoti dėl išlikimo. Nepasirengęs žmogus, susidūręs su grėsme, išsigąsta ir stengiasi jos išvengti atsitraukdamas. Baimė lemia ydingą elgesį, nes tokiose situacijos svarbi kiekviena sekundė ar net akimirka.

Istoriniai šaltiniai nurodo, kad kariai ne tik per I ir II pasaulinius karus, bet jau kur kas anksčiau – muškietų naudojimo karyboje laikotarpiu – įvairiais būdais bandydavo išvengti prievolės žudyti.

Įsivaizduokime Napoleono laikus. Dvi kariuomenės, išsiskleidusios į kovos rikiutes, salvė po salvės šaudė viena į kitą, kariai krinta vienoje ir kitoje pusėje. Dž. K. Maršalas (*G. C. Marshall*) II pasaulinio ir JAV pilietinio karų analizėje rašo, kad tik keli vyrai iš tikrųjų šaudė taip, kad žūdavo priešininko kariai, kiti rūpinosi sužeistaisiais, nešiojo šaudmenis, nemažai stengėsi pabėgti iš mūšio lauko pasinaudoję chaosu, dūmais ar tamsa.

Tokio dydžio susirėmime kaip Vaterlo (*Waterloo*) mūšis 1815 m. galimybė kariui išvengti kovos buvo labai didelė, pralaimėjusieji paprasčiausiai sukniubdavo purve ir, tikėdamiesi išgyventi, prisidengdavo žuvusiaisiais, o vėliau, jau mūšiu pasibaigus, prisikelti kaip feniksai iš pelenų...

Vengimo žudyti faktų galima rasti ir JAV pilietinio karo, kurio kautynių vietose rasta muškietų, daugiau nei keletą kartų užtaisytų, istorijoje. Tai rodo karių pastangas išvengti kovos. F. A. Lordas (*F. A. Lord*) rašė, kad po Getisburgo (*Gettysburg*) mūšio 1863 m. buvo rasta 27

Muškieta – pro vamzdžio laibgalį užtaisomas šautuvas

574 muškietos, 90 % (24 000) buvo tik kartą užtaisytos, 12 000, arba 50 %, – užtaisytos daugiau nei vieną kartą, iš jų 6000 buvo užtaisytos nuo 3 iki 10 kartų, o vienas ginklas – 23 kartus.

Kyla klausimas: kodėl tiek daug ginklų buvo užtaisyti netinkamai? Kova tais laikais vyko akis į akį. 95 % laiko prireikdavo ginklui užtaisyti, 5 % – iššauti. Veiksmingo šaudymo nuotolis – 70 m, retais atvejais galima buvo pataikyti į taikinį už 200 m. Kadangi šūvio momentas sudarė tik nedidelę kovos dalį, kariai, kurie negalėjo žudyti, paprasčiausiai imituodavo šūvį, jo neatlikdami, taigi jie užtaisinėdavo šautuvą, bet nešaudydavo.

Apibendrinant galima drąsiai teigti, kad vieni žmonės (tiek anksčiau, tiek dabar) yra linkę situaciją išnaudoti ir keisti tinkama linkme: jie analizuoja, gilinasi ir keičiasi patys, taip pat daro įtaką kitiems pokyčiams, kiti – pasiduoda ir plaukia pasroviui teisindamiesi: „Gal tai su manimi nesusiję? Gal viskas ir taip baigsis?“

Norint situaciją keisti iš esmės, reikia energingų žmonių – liūtų, kurie bent jau stengiasi nebijoti savo šešėlio. Būti liūtu tarp kitų liūtų daug lengviau, nei bandyti juo išlinkti tarp zuikių, kurie galvoja, kad „kažkas“ išspręs jų problemas.

PROTINGOS MINTYS

*Sėkmė kare priklauso nuo
auksinės karo taisyklės:
greitis, paprastumas,
drąsa*

Gen. Dž. S. Patonas

Krn. Marius DZENCEVIČIUS

Mano vadovavimo patirtis

Praėjusį pusmetį man ir 7 kolegoms teko garbė vadovauti pirmo kurso kariūnams. Niekada nemėgau kariūnų ir jaunesniųjų karininkų, filosofuojančių apie vadovavimą, bandančių pristatyti savo vadovavimo taisykles ir principus. Vadovavimas, kaip ir kariavimas, yra menas, bet kartu ir sunkus darbas. Apskritai, mano nuomone, darbas su žmonėmis – vienas sunkiausių. Todėl negalima lyderystės, vadovavimo taisyklių (ar vadovo) akiai taikyti visose gyvenimo situacijose, nes kiekvienas žmogus ir situacija yra savita, tad ir kiekvienai problema reikia ieškoti išskirtinio sprendimo. Pasistengsiu trumpai, nieko negražindamas, neminėdamas konkrečių pavardžių, perteikti asmeninę patirtį, iššūkius, su kuriais susidūriau, ir savo įspūdžius.

Vadovauti pradėjome nuo 2013 m. rugsėjo 13-osios. Tą dieną prie LKA vartų pasitikome pirmakursius, grįžtančius iš Rukloje vykusio Bazinio kario kurso. Veidai pabalę, kojos nutrintos, akys pavargusios – tokie buvo tik ką iškepti kariūnai po 7 savaitių pratybų. Pamatęs juos, iškart prisiminiau save pirmakursį. Tokiomis akimirkomis supranti, kaip greitai bėga laikas.

Pirmo kurso vadų pareigos tarp kariūnų neabejotinai – geidžiamiausios. Taip yra dėl bene svarbiausios priežasties: pirmakursiai – naujokai, tad mokant juos įgyjama daugiausiai patirties. Mane vadovauti pirmakursiams traukė ir dėl to, kad tikėjau galėsiąs prisidėti prie jų, kaip būsimų karininkų, ugdymo, „kūrimo“. Svajojau apie tai dar būdamas pirmakursis. Tada ir pasižadėjau, kai būsiu vadas, nedaryti klaidų, kurias, mano nuomone, darė mano buvę vadai. Pažadą sau ištesėjau – elgiausi su pirmakursiais taip, kaip norėčiau, kad su manimi būtų elgiamasi. Žinoma, pirmame kurse atrodo, kad viskas, ką tavo verčia daryti, yra nesąmonė, nereikalinga, beprasmiška.

Tik praėjus šiek tiek laiko suprantu, kad galbūt vieno ar kito dalyko gyvenime reikėjo, jis turėjo kažkokią prasmę. Tačiau anksčiau nesupratau ir dabar nesuprantu savo buvusių vadų požiūrio, kad „pirmakursiai yra žemiau nulio“, „pirmakursius būtina bausti“ arba „kariūnas, nebaigęs seržanto pėstininko kurso, yra niekas“ ir t. t. Šie stereotipai gyvavo, kai mes buvome pirmakursiai, aš asmeniškai stengiausi jais nesivadovauti ir neleisti vadovautis savo kolegoms.

Kariūnų vadų funkcijos Kariūnų batalione iš esmės yra labiau administracinės: jie veda mankštą ir rikiuotės pratybas, tikrina kambarius ir kariūnų pažangumą, vertina jų drausmę ir pan. Tačiau man trūko šiek tiek realios praktikos – vadovavimo lauko taktinėse pratybose, pirmakursių mokymo karybos dalykų įgūdžių.

Žinoma, rikiuotės – svarbu, tačiau, atėjus dienai X ir valandai H, kai mūsų valstybei grės pavojus, kariūnams žygiuoti paraduose nereikės. Tada bus imamas ginklas į rankas ir atliekama tai, ką tokiu atveju atlikti privaloma, – pareiga Tėvynei. Todėl savo pasiūlymą, kurį jau pateikiau ir per seminarą „Vadas kryžkelėje“, dėl rikiuočių mokymo keitimo naudingesniais kariūnams mokymais dar kartą pakartosiu: kur kas pravarčiau kariūnams būtų dalyvauti karybos dalykų pratybose, nei leisti laiką rikiuotės aikštėje. Pavyzdžiui, kartą per mėnesį vietoj rikiuotės pratybų organizavus topografijos pratybas, iš dalies išsispęstų kiekvienam kariūnui opi problema – patobulėtų orientavimosi įgūdžiai.

Mes, kariūnai vadai, stengėmės kariūnų laiką išnaudoti kuo naudingiau: rengėme pratybas lazerinėje šaudykloje, vedėme topografijos pratybas, paprašėme vieno pirmakursio, jau turinčio žvalgo patirties, praveisti keletą mazgų rišimo ir kovos technikos atpažinimo pamokų. Ži-

noma, mes patys esame kariūnai ir mums taip pat reikėjo laikytis dienotvarkės, rašyti bakalauro baigiamuosius darbus, tvarkyti su tiesioginėmis pareigomis susijusią dokumentaciją ir t. t., todėl ne visada turėdavome laiko, o kartais, atlikę visus būtinus darbus, ir noro organizuoti papildomus užsiėmimus kariūnams. Motyvaciją kartais „numušdavo“ ir bendrakursių pastabos arba replikos, kaip mes turėtume vadovauti, bandymai bataliono vadovybei parodyti, kad vadovaujame blogai, netinkamai.

Nors čia ir išsakiau keletą pastabų dėl vadovavimo pirmakursiams, galiu drąsiai teigti, kad praėjęs pusmetis man buvo geriausias Akademijoje. Jaučiausi savo rogėse: įgijau vadovavimo patirties, bendravau su pirmakursiais, kurių dauguma yra motyvuoti ir pareigingi, galėjau pakeisti tai, kas, mano požiūriu, LKA ir konkrečiai pirmakursių ugdymo sistemoje buvo negerai. Žinoma, galbūt vadovaudami šioms jauniems žmonėms padarėme klaidų, kartais priimdavome neteisingų sprendimų, tačiau parodykite man žmogų, kuris neklysta. Vadovaudami tiesiog stengėmės gerai atlikti savo pareigą ir perteikti savo patirtį pirmakursiams.

Pirmo kurso kariūnai man paliko teigiamą įspūdį, daugelį teko pažinti artimiau ir, kaip jau ne kartą jiems sakiau, norėčiau su tokiais žmonėmis tarnauti viename padalinyje. Kariuomenė maža, tad, be abejo, tarnaudami ne kartą susitiksim, galbūt būsim kolegoms. Mes, ketvirto kurso kariūnai, jau skaičiuojame paskutines dienas Akademijoje, todėl išeidamas norėčiau pirmakursiams palinkėti neprarasti motyvacijos, kovos dvasios ir sėkmės tolesnėje tarnyboje! Daug kartų pabrėždavau Lietuvos karo akademijos šūkį, kurį primenu jums ir dabar: „Be reikalo nepakelk, be garbės nenuleisk!“

Krn. Martynas
BAJORAITISKrn. Ignas
Laimonas
TAMAŠAUSKAS

Varžybos Bataliono vado taurei laimėti – pareiga kiekvienam būriui įrodyti savo vienybę ir ištvėrmę

2014 m. gegužės 23 d. vyko varžybos Bataliono vado taurei laimėti, kurias organizavo II kurso kariūnai. Diena pasi-taikė tiesiog puiki – oras buvo lyg užsa-kytas, todėl varžybų dalyviai noriai var-žėsi, o žiūrovai palaikė komandas.

Varžybų pradžioje 121-asis būrys, praėjusių metų taurės laimėtojas, ją

gražino Kariūnų bataliono vadui. Šių metų varžybos buvo išskirtinės – jose dalyvavo ir Jungtinių Amerikos Valstijų kadetai. Be jų, dar varžėsi aštuoni kariūnų būriai. Iš viso buvo šešios rungtys: „vilgai“ (persivertimai per skersinį), karinė estafetė, padangos vertimas, virvės traukimas, kovinis sumo ir visureigio

tempimas. Bataliono vado taurės varžy-boms užduočių buvo parengta įvairių – ir lengvų, ir sunkių.

Šio sporto renginio metu itin daug dėmesio sulaukė karinė estafetė, virvės traukimas ir „vilgai“. Taip, ko gero, nutiko dėl to, kad kariūnai labiau mėgsta rungtis, kuriose galima išsiskirti individualiai,

bet kartu likti komandos dalimi. Tačiau dalyviams labiausiai patiko virvės traukimas, nes iš būrių sudarytos komandos tarpusavyje rungėsi tiesiogiai ir tokiu būdu palygino savo jėgas. Pirmą kartą į varžybas buvo įtraukta padangų vertimo rungtis. Apskritai stebint visas rungtis buvo galima įvertinti būrių vienybę, kuri kilo dėl noro nugalėti. Žinoma, tik vienybė atveda prie pergalės, o 131-asis būrys tai sugebėjo išnaudoti geriausiai.

Visureigio traukimo rungties pabaigoje jau buvo aišku, kas laimėjo. Pirmąją vietą užėmė I kurso 131-asis, antrąją – III kurso 113-asis, trečiąją – III kurso 112-asis kariūnų būrys. Varžybų pabaigoje buvo įteikti apdovanojimai: prizinin-kams – diplomai, Jungtinių Amerikos Valstijų kadetams – padėkos, pirmosios vietos laimėtojams – po 2013 m. Lietuvos karo akademijos išleistą knygą „Karinė lyderystė“, užėmusieji antrąją vietą gavo medžiaginius maišelius su užrašu „Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademija“. Tačiau pats svarbiausias ap-

dovanojimas – Bataliono vado taurė – teko 131-ajam būriui.

Taigi, per šias varžybas būriai parodė savo vieningumą ir stiprybę. Po jų visi dalyviai, organizatoriai ir žiūrovai buvo pakviesti paragauti skanių šašlykų.

Toliau – varžybų dalyvių kariūnų įspūdžiai.

Krn. Artūras Macickas

Bataliono vado taurės varžybos – puikus renginys. Vienybė – štai kas mane ypač sužavėjo. Vienybė, kurios galbūt paprastą dieną bendraudami neįžvelgiame. Manau, svarbiausia – kad ji juntama mūsųje, siekiant įveikti varžovą. Dalyvauti visi negalėjo, tad reikėjo leisti užduotis atlikti fiziškai pajėgesniems kariūnams, tačiau tai nereiškia, kad kiti mažiau prisidėjo prie pergalės.

Pergalė, žinoma, džiugina, bet tikrai ne taurė mums buvo pagrindinis dalykas. Svarbiausia – gerai praleistas laikas, puiki nuotaika, komandos vieningumas, pergalės skonis. Be to, bendraujant neoficialioje aplinkoje galima geriau pažinti žmogų – ne pavaldinį ar vadą, – o tai ypač naudinga gyvenant tokioje didelėje šeimoje kaip mūsų Akademija. Varžybos Bataliono vado taurei laimėti – puiki tęstina tradicija.

Krn. Tomas Malinskas

Pergalės labai norėjome jau rudenį, nes nežinojome, kokios laukia rungtys. Tačiau dabar ramūs – turime išsvajotąją taurę.

Tęsinys 16 puslapyje →

Bataliono vadas mjr. Bronius Žėkas pereinamąją taurę įteikia 131-ojo būrio kapitonui krn. Artūrai Macickui

131-asis būrys su Kariūnų bataliono vado pereinamąją taure

Kęstučio Dijoko nuotraukos

← Pradžią 14 puslapyje

Krn. Rolandas Katkauskas

Bataliono vado taurė – rimtas iššūkis kariūnams. Užduotys, kurias įveikėme, survienijo būrį. Vienybė ir vedė mus pergalės link. Laimėję taurę, jautėmės pakylėti. Labai džiaugiuosi, kad ją turime savo kuopoje.

Krn. Jaroslav Bortko

Labai džiaugsmingas įvykis. Didžiuojuosi savimi ir savo būriu. Įrodėme, kad ir I kursas yra šio to vertas. Pakeitėm bataliono sporto istoriją.

Krn. Inga Jančytė

Labai turiningas renginys – daug veiksmo ir nesužadintų emocijų. Visos užduotys sulaukė komandos ir žiūrovų dėmesio. Buvo įdomu ne tik dalyvauti, bet ir stebėti, sirgti už savo būrį. Vienybė mums padėjo laimėti.

Krn. Julius Totoraitis

Bataliono vado taurė – tai varžybos, skirtos kariūnams suvienyti, nustatyti, kuris būrys fiziškai ir morališkai stipriausias. Nugalėjome kaip komanda, nes ne veltui sakoma, kad vienas lauke – ne karys. Nuotaika – puiki: kai taurė rankose, pergalės skonis – nepakartojamas.

Krn. Ignas Laimonas Tamašauskas

Ši pergalė buvo itin svarbi, nes sugebėjome įrodyti vyresniems kursams, kad praėjusį kartą užimta trečioji vieta buvo tik atsitiktinumas. Nugalėję privertėme batalioną atkreipti dėmesį į mūsų (131-ąjį) būrį. Taip pat sulaukėme ir ilgai laukto aukštesnių kursų pripažinimo. Taigi Bataliono vado taurė mums yra svarbi ir niekam jos neatiduosime.

Krn. Žydrūnas Gudavičius

Šventė buvo išties šauni. Užduotys sunkios, tačiau įveikiamos. Mes vieningi, todėl sugebėjome išplėšti pergalę iš kitų kursų. Taip įrodėme savo būrio stiprybę.

Mūsų auksinė LKA rinktinė

Bokso ringas – kaip karo laukas, ir jeigu nusprendei į jį žengti ir kovoti, vadinasi, jau laimėjai kovą su savimi, o visa kita priklauso nuo to, kiek prakaito išliejai per treniruotes

Zinovijus GRICKO

IŠ PIRMŲ LŪPŲ

Rasa ŠARAKAUSKIENĖ

- ➔ **Jūsų credo** – Viskas bus gerai!
- ➔ **Kiek metų dirbate Akademijoje? Ar ji keičiasi?** – Jau 14 metų. Keičiasi ne Akademiija, keičiasi žmonės, jų požiūris į studijas, į ateitį, į vertybes...
- ➔ **Kokia buvo Jūsų pirmoji diena Akademijoje?** – Gerai pamenu ir tą dieną, ir tą pirmąjį mėnesį, kai buvo labai sunku atskirti, kuris yra eilinis, o kuris – generolas. Visą mėnesį neturėjau laiko nei pietums, nei kavos puodeliui – bandžiau suprasti kariuomenės subtilybes:)
- ➔ **Užbaikite sakinį: „Mane išveda iš pusiausvyros...“** – Mane išvesti iš pusiausvyros nelengva... :)
- ➔ **Paskutinė mintis prieš miegą** – Ačiū Dievui!
- ➔ **Rytas už vakarą protingesnis, nes...** – Su senelių išmintimi nesiginčiju
- ➔ **Geroje virtuvėje visada turi būti** – Vyras, kuris moka gaminti :)
- ➔ **Jūsų sėkmingos profesinės veiklos receptas** – Jei gali padaryti greitai (ir gerai), daryk, nors to prireiks tik rytoj arba kitą savaitę :)
- ➔ **Gyvenimas yra gražus** – Nes kiekvieną dieną kas nors pradžiugina – ar draugės iškeptas pyragas be E, ar sūnaus parneštos penkios žibuoklės, ar žvirblis, tupintis ant beržo šakos prie mano kabineto lango, sustingęs nuo kariūnų kuopos „plėšiamos“ dainos...
- ➔ **Ko Jums stinga Akademijoje?** – Atsakingumo
- ➔ **Darbe Jums svarbiausia** – Geras kolektyvas, supratimas, saviraiška
- ➔ **Ar būna dienų, kai nesinori eiti į darbą?** – Taip, po atostogų ir kai rengiamas kasmetis komandiruočių planas
- ➔ **Kaip pagražintumėte Lietuvą?** – O kam gražinti? Ji ir taip labai graži, tik svarbu ją saugoti, neteršti ir, aišku, myleti
- ➔ **Ar tikite meile iš pirmo žvilgsnio?** – Taip, nes tikiu cheminėmis reakcijomis:)
- ➔ **Hobis** – Iš tiesų turiu jų daug (nes mėgstu viską išbandyti): dekupažas, sagių gamyba, gelinis lakavimas, kalnų slidinėjimas...
- ➔ **Geriausias laisvalaikio leidimo būdas** – Penktadienio vakaras – su draugais, šeštadienis – su šeima, sekmadienis – su knyga:)
- ➔ **Mėgstamiausias metų laikas** – A. Čechovas yra pasakęs: „Kai žmonės laimingi, jie neskiria žiemos nuo vasaros“
- ➔ **Ko norėtumėte palinkėti LKA bendruomenei?** – Linkiu ne tik prasmingų darbų, bet ir kuo daugiau bendrumo, šypsenų, saulės, harmonijos
- ➔ **Įsivaizduokite, kad Jūs** – Karo akademijos viršininkė. Jūsų pirmasis įsakymas – Įrengti oro kondicionierius viršutiniuose aukštuose :)

Krn. Gvidas GRINIUS

Krn. Gvidas Grinius ne tik aktyvus bokso rinktinės narys, bet ir kitų sporto rungtynių dalyvis

Į Karo akademiją įstojau 2012 m., dabar esu antro kurso kariūnas ir studijuojau tarptautinius santykius. Nuo pat mažumės buvau labai aktyvus, todėl energiją išleidavau sportuodamas. Tai buvo vienas iš pagrindinių veiksnių, paskatinęs pasirinkti kario gyvenimą ir studijas LKA. Jau būdamas septynerių pradėjau lankyti plaukimo treniruotes, tai truko dešimt metų. Dalyvavau daugelyje varžybų užsienyje ir Lietuvoje. Jau tada suvokiau sporto naudą ir reikšmę kiekvieno jaunuolio gyvenime. Baigęs sportuoti kaip profesionalus plaukikas, susidomėjau kultūrizmu, tačiau įstojus į Karo akademiją ir išvažiavus į bazinius karinius mokymus sportą teko trumpam pamiršti.

Atvykęs į Karo akademiją labai apsidžiaugiau, kad čia yra treniruoklių salė. Tačiau joje apsilankęs keletą kartų supratau, kad man kažko trūksta, todėl nebegaliu jausti pasitenkinimo sportu. Galbūt dėl to, jog širdžiai miela sporto salė ir treneris liko gimtajame mieste – Šiauliuose? Viskas pasikeitė, kai susipažinau su Zinovijumi Gricko, LKA fizinio rengimo specialistu ir bokso treneriu. Jau per pirmąsias fizinio lavinimo praktikas supratau, kad tai – visiškai savo

darbui atsidavęs žmogus, spinduliuojantis teigiamą energiją ir nesuvaidintas emocijas. Iš draugų sužinojęs, kad vakarais vyksta bokso treniruotės, kurias veda treneris Z. Gricko, pagalvojau, ar nevertėtų jose apsilankyti. Tačiau kaip patyręs sportininkas žinojau, kad tokio amžiaus šioje sporto šakoje būsiu neperspektyvus. Be to, gyvenime neteko išbandyti kovinio sporto, todėl nedrįsau bandžiau palaikyti kultūristo formą – kilnojav svarmenis. Esminis lūžis įvyko 2013 m. pavasarį per V karių bokso čempionatą, kai, atėjęs stebėti rungtynių ir palaikyti draugų, taip susižavėjau boksu, kad jau vienus metus sunkiai įsivaizduoju dieną be treniruotės bokso salėje.

Man, kaip būsimam karininkui, boksas turi didelę ir, žinoma, tik teigiamą įtaką. Juk tai – kova, pirmiausia – su savimi, savo baimėmis ir nepatinkančiomis savybėmis. Treneris Z. Gricko kartą yra pasakęs, jog bokso ringas – kaip karo laukas, ir jeigu nusprendei į jį žengti ir kovoti, vadinasi, jau laimėjai kovą su savimi, o visa kita priklauso nuo to, kiek prakaito išliejai per treniruotes. Kitas bokso teikiamas privalumas – komandinis darbas. Jis vyksta nuolat, be perstojo,

nes kariūnai ir kiti bokso rinktinės nariai treniruočių metu vieni kitiems padeda, o per rungtynes – nuoširdžiai palaiko. Žinoma, neretai būna, kad į ringą tenka išeiti kovoti su bendrakursiu ar net artimu draugu, tačiau niekada nejučia vieni kitiems neigiamų jausmų, viską priimame natūraliai – kaip neatsiejamą sporto dalį, o praleistus smūgius vėliau prisimename kaip nuotykių ir skaniai pasijuokiam.

Mano, taip pat ir kitų rinktinės narių nuomone, vienas iš šio sporto šakos profesionalių lyderių yra treneris Z. Gricko: jis mus ugdo ne tik fiziškai, bet ir dvasiškai, psichologiškai. Trenerio teigiamos emocijos, kurias jis stengiasi perduoti per kasdienes treniruotes, pasiekia kiekvieną rinktinės sportininką. Ir tai tampa veiksmingu teigiamos energijos užtais.

Manau, kiekvienas kariūnas, bokso rinktinės narys, žino, kas yra ir Jaroslavas Jakšto, girdėjo šio sportininko karjeros istoriją. Tai karininkas, buvęs kariūnas, šioje sporto šakoje pasiekęs labai daug – Olimpinių žaidynių prizininkas, du kartus jose laimėjęs 5-ąją vietą. Šis įkvepiantis pavyzdys rodo, kad net būnant kariūnu arba tarnaujant Lietuvos kariuomenėje įmanoma rasti laiko šiam sportui, o labai stengiantis ir daug dirbant – pasiekti išskirtinių rezultatų.

Bokso rungtynės – puikus savęs ir savo asmeninių savybių išbandymas. Rungtyniaudami kariūnai sužino, kiek patobulėjo nuosekliai treniruodamiesi. Žinoma, rungtynių galėtų būti ir daugiau. Treneris Z. Gricko sako, kad viena kova turnyro ringe gali prilygti mėnesiui treniruočių, nes taip boksininkas įgyja neįkainojamos patirties, o treneris pamato savo auklėtinio klaidas, kurias vėliau turės ištaisyti.

Kol kas man teko dalyvauti tik vienoje varžybose – VI atvirame karių bokso čempionate – ir labai gaila, kad savo pirmąją kovą pralaimėjau, tiesa, garbingam ir labiau patyrusiam priešininkui. Tačiau aš to nelaikau pralaimėjimu, priešingai – tai suteikė man patirties ir daug ko išmokė. Kitais metais, VII karių bokso čempionate, esu pasirengęs sau ir kitiems įrodyti, kad, atkakliai treniruojantis ir turint puikų, kompetentingą trenerį, galima pasiekti pačių geriausių rezultatų.

Krn. Olegas REIS

Olegas Reis po finalinės kovos (kairėje – ringo teisėjas Donatas Mačianskas)

Niekada nepasiduok, niekada neatsitrauk! Šie daug kartų girdėti žodžiai mane lydi nuo pat vaikystės. Galiu drąsiai teigti, kad gimiau kovotojų šeimoje. Tėvai visada man, kaip būsimam kovotojui, buvo pavyzdys. Būtent kovinis sportas (nuo 16 metų) ir su juo susiję iššūkiai motyvavo pasirinkti kario kelią – kupiną išbandymų ir kovos su savimi gyvenimą. Įstojęs į Lietuvos karo akademiją, nieko nelaukęs pradėjau lankyti kovinės savignyos ir bokso treniruotes ir visais kitais būdais gerinti savo psichologinę ir fizinę būklę.

Kodėl pasirinkau dvikovų sportą? Mano draugų ratas gana platus, tarp jų daug įvairių sporto šakų atstovų, todėl toleruoju kiekvieno pasirinkimą, nesvar-

bu, kas tai būtų, – bėgimas, plaukimas, net povandeninės šaškės. Tačiau aš pasirinkau kovinį sportą, tiksliau – mišriųjų kovų, kurios pagrįstos ne vien stovėsena ir vyksta ne tik parteryje (kaip imtynės), meną. Lankstumas, gebėjimas nugalėti visais įmanomais būdais – man, kaip būsimam Lietuvos karininkui, labai svarbios savybės.

Bet grįžkime prie bokso. Nusprendęs tobulinti rankų smūgių techniką, pradėjau lankyti bokso treniruotes, kurios man atrodė sunkiai įveikiamos. Tačiau visi žinome, kad mūsų tikslai dažniausiai yra už komforto zonos ribų, todėl nusprendžiau nepasiduoti sunkumams, tiesiog tam skirti visas savo pastangas. Per prakitą su iki šiol tarp mano sutiktų žmonių nuoširdžiausio žmogaus – trenerio – pagalba pasiekiau pergalę – atvirajame karių bokso turnyre užėmiau 1-ąją vietą. Ranka iškelta – tobulėjau toliau...

Manau, gebėjimas įveikti baimę ir tolerancija – neatsiejama šio sporto dalis. Vado savybės lemia elgesį, o elgesys – karių veiklą, todėl, žinodamas, kad ateityje manęs laukia būrys, o vėliau ir batalionas karių, einu į treniruotę „maksimaliai užsivedęs“. Žinau, kad veiksmingai vadovaujant bet kuriuo lygmeniu prireiks užsispyrimo, įgūdžių ir žinių. O jeigu, be to, dar išsiskirsi charizma, pasitikėjimu savimi, kariai žinos, jog priešais juos stovi vertas dėmesio karininkas, kurio įsakymai turi būti įvykdyti. Kitas

motyvacijos šaltinis – šeima, nes esu pasiryžęs atiduoti visas jėgas, kad artimieji, būsima žmona ir vaikai žinotų, jog jų tėvelis ir vyras visada yra pirmas ir pats geriausias!

Galima įsivaizduoti, kad žmogaus, kaip kovotojo, pasaulis įgauna ringo formą, tada gyvenimo tikslas – dalyvauti kovoje. Mes žinome – tam, kad pamatyti me vaivorykštę, turime pralaukti lietu, o įveikti gyvenimo negandas mums padės kieti kumščiai ir aštrus protas. Kad ir kaip sunku būtų, mes, būsima karininkų karta, negalime likti užnugaryje, turime būti pirmi ir tam, kas neįveikiama, tiesiog „rišti kilpas“, juk pergalių niekas nedovanoja ir tik nuožmi kova parodo, ko esi vertas!

Krn. Tautvydas JAŠKŪNAS

Kariuomenė, kaip viena iš valstybės jėgos struktūrų, mane traukė jau seniai. Pirmuosius žingsnius žengiau, kai man buvo 15 metų, – įstojau į Lietuvos šaulių sąjungą. Dar šauliukas būdamas supratau, kad kario kelias nelengvas, tačiau man – itin patrauklus, todėl, ilgai nesvarstęs, vos sulaukęs 18-os, įstojau į Krašto apsaugos savanorių pajėgas. Manau, kad labiausiai mane pastūmėjo apsispręsti stoti į Karo akademiją Lietuvos šaulių sąjungos 6-osios rinktinės bendražygiai, kuriais pasitikėjau ir kuriems jaučiau didžiulę pagarbą. Nors tarnyba Savanorių pajėgose ir nuvylė, nusprendžiau, kad toliau – Karo akademija.

Iš autoritetų, kurie man padėjo eiti šiuo keliu, išskirčiau artimuosius – mamą, tėvą ir brolių. Jie nuolat nuoširdžiai palaikė, padrąsindavo žengiant tikslo link ir

Olegas Reis (dešinėje) su savo būsima žmona

patys rodė pavyzdį. Tačiau Lietuvos kariuomenėje žmonių, kurie mane būtų įkvėpę dideliems darbams, neradau.

Boksas – Lietuvos karo akademijoje populiariausia sporto šaka. Į treniruotes renkasi tiek civiliai, tiek kariūnai. Priežastis, kodėl šis sportas, regis, ganėtinai brutalus ir skausmingas, čia toks mėgstamas, paprasta – tai ne tik puikios, nors ir varginančios, treniruotės, geras salės inventorių, tinkamos sąlygos, bet ir „auksinis“, visų mūsų mylimas, treneris ir dėstytojas Zinovijus Gricko. Šis žmogus atlieka didžiulį darbą ugdydamas mūsų charakterį ringe. Aš asmeniškai psichologiškai gerokai sustiprėjau, tapau veržlesnis, budresnis, drąsesnis stresinėse situacijose. Ir už viską esu dėkingas šiam treneriui, kuris, beje, mums ne tik padeda tapti stipriomis, išskirtinėmis asmenybėmis, bet ir ugdo komandinę dvasią, kuri ypač reikšminga varžybose.

Pagrindinis bokso renginys – mūsų mažosios olimpinės žaidynės – atvirasis karių bokso čempionatas – suteikia kariūnams ryžto dar labiau stengtis, džiugina visą Karo akademijos bendruomenę dalyvių gausa. Šioms varžyboms treneris mus rengia dešimt savaitių. Treniruotės varginančios ir sunkios, bet labai naudingos. Per jas mūsų, boksininkų, fizinė forma pasiekia aukščiausią lygį, pagerėja sveikata, netgi mokymosi rezultatai, kadangi nelieka laiko tinginaiuti, taigi viskas turi būti suplanuota.

Krn. Aivaras BUNOKAS

Boksas – tai sportas, kuris ugdo darinių žmogų, stiprų charakterį, valią, kovingumą, savisaugos jausmą, vyriškumą, gebėjimą greitai priimti sprendimus ir apskritai tvirtas, geležinių nervų ir raumenų asmenybes.

Boksas man patiko nuo pat mažens, visada atrodė įdomus, vyriškas sportas, tačiau tik įstojęs į LKA pradėjau treniruotis. Anksčiau bokso treniruotė neteko lankyti, nes prioritetai buvo sudėlioti kiek kitaip, o gal trūko laiko, nebuvo tinkamų sąlygų. Dabar nesigailiu, kad tiek laiko skiriu boksiui. Dar Bazinio kario kurso metu su keliais draugais svarstėme, kokią sporto šaką pasirinkti – kovinę savigyną ar bokso. Boksas buvo labiau prie širdies. Jau pirmoji treniruotė labai sudomino, nors mokėmės tik taisyklingos stovėsenos ir keleto smūgių technikos.

Karo akademijoje man labai patinka – čia viskas numatyta, taip pat ir sportui skirtas laikas. Žinoma, pasitaiso, kai dėl tam tikrų priežasčių negalime nueiti į treniruotę. Bokso treniruotės padeda atsipalaiduoti, pabėgti nuo Akademijos rutinos, atitrūkti nuo visų slegiančių problemų. Aiškiai matau ir šių treniruotėlių naudą: sutvirtėjo kūnas ir valia, tapau ryžtingesnis, išmokau kovoti siekdamas savo tikslo ir tam atiduoti visas jėgas.

Karių bokso klubas turi tikrai puikų trenerį – Zenovijų. Šis žmogus visa širdi-

mi atsidavęs boksiui, tiesiog spinduliuoja energija, tikrai daug gali išmokyti ir, svarbiausia, geba puikiai nuteikti, motyvuoti. Jo treniruotės labai įdomios – skirtingos ir visokeriškai naudingos. Jose ne tik mokomasi boksuoti, bet ir įvairiausiais pratimais stiprinamas kūnas, lavinama koordinacija, ugdoma ištvėrmė, tobulinama kovos technika.

Du kartus dalyvavau atviraime karių bokso turnyre. Pirmaisiais metais antrąją kovą pralaimėjau, šiemet pasisekė laimėti (svorio kategorijoje iki 81 kg). Džiaugiuosi savo treniruotėlių rezultatais, tikiuosi ir toliau jos bus tokios pat naudingos, nes sieksiu dar geresnių rezultatų.

Krn. Jonas BARTLINGAS

Kariuomenė – mano gyvenimo stilius. Čia atėjau, nes norėjau žengti toliau karininko keliu. O dar į kasdienę rutiną netikėtai įsiliejo bokso. Niekada negalvočiau, kad galėčiau susidomėti šiuo sportu – nemačiau prasmės, neturėjau noro boksuoti. O dabar jau metai, kai treniruojusi.

Jau iš pat pradžių, pirmame kurse, pamačiau, kad turime puikų fizinio rengimo instruktorių – bokso trenerį Zinovijų Gricko, iš tiesų neeilinį žmogų, kurį galėčiau pavadinti unikumu. Jo atsidavimas sportui, begalinis žinių, kuriomis dosniai dalijasi su visais norinčiais, bagažas mane itin sužavėjo. Dėl to aš ir pasirinkau bokso, o tik paskui supratau, koks jis naudingas. Ir bokso tapo mano kasdienybe. Per treniruotes sulig kiekvienu taikliu smūgiu imi vis labiau pasitikėti savimi, savo jėgais. Kiekvieną kartą apsiginęs, vis netikėtai gali pulti. Tačiau neužtenka žinoti, kaip tai padaryti, reikia daug praktikuotis – kautis kuo įvairesnėse situacijose. Kaip ir karo lauke, kai nežinai, kas tavęs laukia, gerai pasirengęs, gali greitai priimti tinkamus sprendimus ir įveikti priešininką. Norint, kad smūgis pasiektų tikslą, reikia jam atiduoti visą save, smūgiuoti taikliai, nė milisekundės neabejojant, atsidurti tinkamu laiku ir tinkamoje vietoje. Viso to aš ir buvau mokomas, tuo buvau motyvuojamas ir tai man padėjo tobulinti savo kario ir būsimo karininko savybes.

Iš tiesų gaila, kad bokso finansavimas nepakankamas, jo beveik išvis nėra, nesvarbu, kad treneris greitai parengia puikių boksininkų, bet, pagerėjus aprū-

LKA bokso rinktinės nariai kariūnai (iš kairės): Jonas Bartlingas, Aivaras Bunokas, Marius Gružas, Olegas Reis

pinimui, ir kokybė tikrai kiltų. Treniruojamės su parankinėmis priemonėmis ir tuo, ką turime, džiugu, kad bent šiek tiek tokias pirštines nupirko, nes su buvusiomis jautėmės lyg be jų. Apmaudu, kad nesudaroma galimybių garsinti LKA ir kartu Lietuvos kariuomenės vardo tarptautiniuose čempionatuose – kariūnams kelionės ir kitas išlaidas tenka patiems apmokėti. Kiekvienais metais jie skina laurus atviraime karių bokso turnyre, užima pirmąsias vietas, o tai rodo gerą jų pasirengimą. Tai kodėl mes nenorime investuoti į tai, kas mus garsintų, o kariūnams suteiktų galimybę ugdyti karininkui būtinas savybes? Treneris mums aukoja labai daug laiko ir galėtų paaukoti dar daugiau, jei tik reikėtų, o mes to norėtume. Ne kartą tuo įsitikinome. Deja, nesu girdėjęs, kad jis būtų gavęs kokią akademinę bendruomenės padėką už tokį pasiaukojimą.

Krn. Marius GRUŽAUSKAS

Mano sporto istorija, galima sakyti, prasidėjo dar ankstyvoje vaikystėje, kai tėvai nuvedė į dziudo treniruotę. Tuo metu man ši sporto šaka neatrodė patraukli, todėl ten neužsibuvau. Kai sukako 16-a, nusprendžiau dar kartą

pabandyti „prisijaukinti“ dvikovų sportą. Pradėjau aktyviai lankyti (šį kartą savo noru) Tailando bokso (*muay thai*) treniruotes. Ir galiu pasakyti, kad jos tikrai mane pakeitė ir davė daug naudos. Tapau ne tik fiziškai stipresnis, bet ir drąsesnis, labiau pasitikintis savimi. Treniruotis patiko, bet visą laiką jaučiau, kad „mano“ sportas – bokso. Tiesiog neturėjau galimybės jo kultivuoti gim-

tajame mieste. Baigęs mokyklą ir įstojęs į Karo akademiją, iš karto pradėjau lankyti bokso treniruotes. O kai išgirdau, kad Akademijoje vyks bokso varžybos, ėmiau joms ruoštis – troškiau išbandyti jėgas ringe, pajusti, kaip aukštyn kyla ranka, laimėjus kovą. Nuolatinės pastangos, šimtaprocentinis atsidavimas ir neįkainojamos trenerio žinios man leido pasiekti trokštamą rezultatą.

Krn. Marius Gružas po finalinės kovos, laimėjęs prieš Emilij Gerulauską (ringo teisėjas – Andrej Kežun)

Krn. Erlandas Meškėnas (dešinėje) negaili patarimų Aivarui Bunokui varžybų pertraukėles metu

Edita DUTKEVIČIŪTĖ

„Geležinio Vilko“ kuopos vertinamosios pratybos

Neseniai Pabradės poligone baigėsi tris dienas trukusios Lietuvos šaulių sąjungos Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės „Geležinio Vilko“ kuopos vertinamosios pratybos, kurių metu jaunieji šauliai ir šauliai, vykdydami įvairias užduotis, turėjo progą pademonstruoti savo individualius įgūdžius, kuriuos tobulino per įskaitines pratybas. Jose jaunuoliai buvo vertinami pagal gebėjimą vadovauti, greitai orientuotis neįprastose situacijose, už atsakomybę vykdant užduotį, taip pat atsižvelgti į visų metų pažangumą. Sėkmingai mokymus baigę jaunieji šauliai ir šauliai nuo rudens tęs mokslą pagal II kurso programą, kurios vienas svarbiausių uždavinių – ugdyti lyderius. Šį kursą baigę šauliai galės vadovauti skyriui.

Bet apie viską iš pradžių. 2014 m. gegužės 2 d. 7.00 val. LŠS „Geležinio Vilko“ kuopos jaunieji šauliai ir šauliai išskubėjo į Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademiją. Čia išklause kuopos vado A. Šmailio kovinį įsakymą, kuriuo buvo paaiškinta situacija ir užduotis: LŠS „Geležinio Vilko“ kuopos šauliai iki 2014-05-04 privalėjo rasti priešų žvalgų skyrių ir jį sunaikinti, nespėjus priešui savo padaliniiu perduoti svarbios informacijos.

Išklause įsakymą, likus mažiau nei pusvalandžiui iki išvykimo, reikėjo

spėti susiruošti – susirinkti reikalingus daiktus. Tokiomis sąlygomis svarbu atsižvelgti į užduotį, nepamiršti pasiimti, ko gali ją vykdant prireikti, susitvarkyti ekipuotę taip, kad būtų patogiu ir lengva judėti. Kai viskas buvo atlikta, jaunuoliai išvyko į pratybų vietą.

Vos atvykę į poligoną, visi ėmėsi darbo: keletas šaulių pradėjo daryti vietovės maketą, kiti ruošėsi žygiui. Nustatytą valandą buvo paskelbtas kovinis įsakymas, po būtinų procedūrų jaunuoliai turėjo leistis į žygį ir pagal nurodymus įkurti ilgalaikę patrulio bazę. Tai atlikus, buvo pradėta ruošti kitiems veiksmams. Vienam skyriui reikėjo numatytoje vietoje įkurti stebėjimo postą, antram – organizuoti žvalgybos patrulį, trečiam – užtikrinti patrulio bazės saugą. Visi privalėjo elgtis ypač tyliai, laikytis nustatytų maskuotės reikalavimų.

Baigus žvalgybą, du skyriai gavo naują užduotį – skirtingose vietose surengti pasalas. Nurodytu laiku skyriai, naudodamiesi žemėlapiu ir kompasu, patraukė į pasalų vietas. Nors šauliams per nustatytą laiką ir pavyko atvykti į nurodytus taškus ir surengti pasalas, deja, pro vieną iš jų priešas sugebėjo praeiti. Dėl to buvo pakeista dislokacijos vieta ir užduotis. Laukti nebebuvo kada. Vykstant naują įsakymą reikėjo rasti priešų

buvimo vietą ir nurodytu laiku surengti puolimą.

Per pratybas lengva nebuvo: oro sąlygos ir miego trūkumas pareikalavo daugiau ištvermės, užduotys – atsakingumo, greito mąstymo, privertė skubiai ieškoti išėjies. Kiekvieną kartą naujai užduočiai vykdyti buvo skiriamas vis kitas šaulys – jis turėjo eiti skyriaus arba grandies vado pareigas. Pratybas vainikavo žygis. Jo pabaigoje vadovybė su jaunaisiais šauliais ir šauliais aptarė išmoktas pamokas, pastebėtus trūkumus, tobulintinas sritis.

Šios I kurso vertinamosios pratybos tapo savotišku atsisveikinimu su kai kuriais „Geležinio Vilko“ kuopos vadais ir instruktoriais – kariūnais J. J. Butkevičiumi, M. T. Alojanu, L. Bušausku ir A. Morkūnu, kurie nuo šiol yra kuopos garbės šauliai. Darbą su šauliais toliau tęs kiti kariūnai. Iškilminga I kurso pažymėjimų įteikimo ceremonija vyko gegužės 22 d. Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijoje.

Pratyboms pasibaigus paprašiau vieno iš jose dalyvavusių kariūnų vadų Aurimo MORKŪNO pasidalyti mintimis apie šiuos mokymus ir jaunosius šaulius.

Neseniai „Geležinio Vilko“ kuopa atšventė 2 metų sukaktį. Tai jauna, bet, mano nuomone, pati geriausia ir pers-

pektyviausia Lietuvos šaulių sąjungos jaunųjų šaulių kuopa. Savo nuomonę galėčiau argumentuoti tuo, kad šis dalinys turi bene geriausias mokymosi sąlygas: Lietuvos karo akademija suteikia patalpas pratyboms ir paskaitoms rengti, taip pat reikiamas materialines priemones. Kita vertus, tai puiki proga kariūnams, dirbantiems su jaunaisiais šauliais, pagilinti savo žinias, prisiminti, ko juos mokė instruktoriai, įgyti vadovavimo, paskaitų ir pratybų vedimo praktikos.

Šią kuopą sudaro 12–18 metų jaunieji šauliai, daugelis – motyvuoti, visko noriai mokosi, o savo įgūdžius demonstruoja pratybų metu.

Dalis jų savo būsimą veiklą netiesiogiai sieja su kariuomene, pvz., karo medicinos tarnyba, taigi čia įgytos žinios jiems tikrai pravers. Nemažai šaulių norėtų tarnauti Lietuvos kariuomenėje, baigti bazinius karinius mokymus (BKM), yra ketinančių stoti į Lietuvos karo akademiją. Vienas tokių pavyzdžių – I kurso kariūnė Gintarė Savickaitė. Šiais metais iš „Geležinio Vilko“ kuopos į LKA rengiasi stoti 2 vidurinę mokyklą baigiantys šauliai. Taigi, kaip matome, atgalinis ryšys yra ir su laiku tikrai turėtų tik stiprėti.

Jaunųjų šauliukų kuopos instruktorius krn. Aurimas Morkūnas prieš pratybas duoda užduotį

Labai smagu matyti tokius jaunus motyvuotus jaunuolius, kurie mieliau renkasi pareigą Tėvynei nei tuščias pramogas. Jie iniciatyvūs, pasirengę vieni kitiems padėti, kuopoje susidraugauja, virsta komanda. Tačiau pats smagiausias dalykas – matyti, ką jie geba. Dauguma – 15–16-mečiai, todėl stebina jų gebėjimai, ne prastesni už BKM baigusius karių. Šaulių motyvacija ir noras tobulėti, geras lankomumas skatina stengtis ir instruktorius, siekti kuo geriau juos parengti, kuo daugiau išmokyti. Kartais stebina, sužinojus kai kurių šauliukų, kuriems geriau sekasi, amžių (kad jie – 12–13 metų paaugliai), bendraujant jų supratimas, žinios ir įgūdžiai – atrodo, kad jie gerokai vyresni ir jau beveik subrendę.

Šių mokslo metų pabaigoje iš I kurso į II buvo perkelti 14 geriausių šaulių. Kitąmet jie gilinsis į aukštesnio lygmens taktikos ir kitų karybos dalykų paslaptis. Toks šaulių rengimas sudaro sąlygas lengviau ir greičiau prisitaikyti atėjus tarnauti į kariuomenę po BKM arba įstojus į LKA.

Jaunųjų šauliukų kuopos instruktorius krn. Jonas Justas Butkevičius prieš žygį duoda paskutinius patarimus

Autorės nuotraukos

Lina VAITIEKŪNAITĖ

Šokių vakaras-konkursas

Akademijos ramovėje gegužės 15 d. vyko baigiamasis II kurso kariūnų sportinių šokių fakultatyvo vakaras-konkursas. Nugalėtojais tapo Vitautė Vareikaitė ir krn. Erikas Laškovas. Antrąją vietą laimėjo Ieva Gabševičiūtė ir krn. Aivaras Stasys, trečiąją iškovojė konkurse dalyvavusi kariūnė su tėvu – Ugnė ir Ignas Lukošiu.

Nugalėtojai buvo apdovanoti vertingais prizais, kuriuos įteikė Akademijos viršininkas plk. Eugenijus Vosylis ir šokius vertinusios teisėjų komisijos pirmininkas choreografas Kęstutis Vaitiekus.

Antrojo kurso kariūnai varžėsi šokių aikštelėje, šokdami lėtą valsą, tango, Vienos valsą, rumbą, ča ča ča, džai. Jų šokius vertino teisėjų komisija: choreografas Kęstutis Vaitiekus, šokėja ir choreografė Sandra Saikuskaitė, sportinių šokių mokytoja Jurgita Česnavičiūtė, Akademijos karys kpt. Marius Bagdonas ir šokių kolektyvo „Šokte marš“ narė Greta Reikytė.

Konkurso metu naują programą taip pat parodė ir Akademijos sportinių šokių kolektyvas „Šokte marš“, kuris atlieka unikalius ir įspūdingus šokius tiek iš Lotynų Amerikos, tiek iš klasikinių šokių repertuaro.

Konkurso nugalėtojai Vitautė Vareikaitė ir krn. Erikas Laškovas

Eriko Laškovo nuotrauka

LIETUVOS ŠAULIŲ SĄJUNGOS
KARALIAUS MINDAUGO
ŠAULIŲ 10-OSIOS RINKTINĖS

GELEŽINIO VILKO KUOPA

ATEIK! ISBANDYK! NUGALĖK!
ATEIK! ISBANDYK! NUGALĖK!

8 684 93304

gelezinis.vilkas@inbox.lt

<http://gelezinis.weebly.com>

Kęstučio Dijoko nuotrauka

Aira ŠVAILAITĖ
VGTU Ekonomikos inžinerijos
katedros studentė

Savaitė kariūno kailyje

„Jeigu eisiu priekyje – sek paskui mane. Jei atsiliksiu – padėk. Jei išduosiu – nužudyk. Ir tepadeda mums karo dievas!“ Suprasti šios citatos reikšmę galime kone visi. Kiekvienas pasakytų, kad tai gražūs, prasmingi ir labai garbingi žodžiai – priesaika, kuri veda pirmyn. Tačiau taip gyventi toli gražu nėra nei paprasta, nei lengva.

Š. m. kovo 17–21 dienomis Vilniaus universiteto (VU) ir Vilniaus Gedimino technikos universiteto (VGTU) studentai pasiryžo tapti kariūnais – sulaužyti stereotipus, išmėginti savo jėgas, sužinoti daugiau apie kariūnų gyvenimą, vertybes, discipliną, kuri daugelį baugina.

Matyt, sunkiausia buvo kasdien, nesvarbu, kada nuėjai miegoti, atsikelti 6 valandą ryto, apsirengti, pasikloti lovą ir stoti rikiuotėn, pasiruošus mankštai maždaug per 5 minutes. Bėgioji, darai įvairius pratimus... Kad ir koks buvo blogas oras – šaltis ar sniegas, – viskas vyko lauke. Iš pradžių kai kuriems studentams buvo šokas: „Bėgioti, kai lauke sniega, o kelias pasidengęs ledu?..“ Tačiau dėl to tapome tik stipresni, išvermingesni. Vėliau visa diena suplanuota: visada žinai, ką veiksi, kur būsi. Griežta tvarka – tai, ko pirmiausia čia išmokstama. Juk kare, mūšyje šaltakraujškumas ir susikaupimas užtikrina dalį pergalės. Po mankštos dar lieka šiek tiek laiko nusiprausti, patobulinti savo lovą „triufolius“ ir žygiuoti pradėti naujos dienos. O ji prasideda kartu su Akademijos kariūnais, skambant Lietuvos Respublikos himnui, stebint iškilmingai keliamą vėliavą. Tai – ne paprastas vėliavos kėlimas, nes „reikia“. Tai – ceremonija, įkvėpimas, priminimas, dėl ko tu šiandien atsikėlei, dėl ko eisi į priekį. Ženklas, kad savo šaliai esi reikalingas.

Šią savaitę supratau, kokio aukšto lygio savimonė turi būti, kad būtum pasiryžęs bet kada nedvejodamas pasiaukoti dėl savo garbės, vertybių. Suvokiau, kad tikrų kariūnų iš jų žemės neišvarysi. Jie greičiau čia savo širdį palaidos, nei atiduos tai, kas jiems priklauso.

Kiekvienas iš mūsų esame prisigalvoję stereotipų, girdėję gandų, visokių kalbų, kas yra ta kariuomenė, kas į ją renkasi. Labiausiai paplitęs mitas – į Karo akademiją eina tik tie, kurie turi jėgos, bet neturi „smegenų“ arba gyvenime ko prarasti, tai „stačia galva neria į pražūtį“.

Vos per savaitę įsitikinome, kad tai neatitinka tikrovės, atvirkščiai, jie čia ateina dėl to, kad turi ką prarasti, bet nenori, jog taip atsitiktų. O, jeigu užtektų vien raumenų, tikrai iš 800 stojančiųjų įstotų daugiau nei 60! Iš kariūnų reikalaujama drąsos, aštraus proto, racionalių ir greitų sprendimų. Tiesa, drąsos išbandymų sulaukėme ir mes, mainų studentai. Teko susikaupti, slėpti baimę skardinėje ir ją išmesti lauk, nes vaikščiojome ant stiklo

Kęstučio Dijoko nuotraukos

šukių, vinių – kad suprastume, jog baimė yra kur kas didesnė nei skausmas, kad kiekvienas įrodytume sau – aš galiu. Mokėmės komandinio darbo, bandėme priimti ne tik asmeninę, bet ir kolektyvinę atsakomybę. Pagaliau supratome, kodėl kariūnai – šeima, o kareivinės – jų antrieji namai.

Taip pat lankėme paskaitas, kurios mums, ekonomikos, vadybos ir politologijos studentams, buvo įdomios ir naudingos. Tik, matyt, tai kartu buvo ir pats sunkiausias mūsų su savimi ir miegu. Supratome, ką reiškia „lesti“ paskaitose po įtemptų dienų ir naktų, ypač kai nei-

tikėtai užpuola „priešas“ ir reikia gelbėti savo kuopos vadą iš nelaisvės.

Tai buvo nuotykis, kuris ne tik sustiprino mus fiziškai, bet ir pakeitė požiūrį. Kasdien važiuodami į universitetą pro Karo akademiją net nesusimąstydavome, kad čia tarnaujantys žmonės rengiasi ginti mus ir mūsų laisvę. Dažnai vyrauja klaidinga nuomonė, kad kariai nesupranta, kas yra laisvė, juk jie, kaip paukščiai, uždaryti narveliuose, išleidžiami tik gavę leidimus. Bet ar tikroji laisvė ne ramybė, kai žinai, kad niekas tavęs ir tavo šeimos nenuksniaus, kai nebijai, kad kas nors išvays

iš savo žemės? Sunku pajusti štai tokią laisvę, visai kitaip – plačiau – ją suvokti, kai turi tik savaitę. Tačiau viena tikrai aišku – į gatvėje sutiktą kariūną dabar jau žiūrėsime visiškai kitomis akimis ir su pagarba, kurios jie verti.

Kitų studentų atsiliepimai apie studijas ir Lietuvos karo akademijoje praleistą laiką

Viktorija Gudžiauskaitė

„Manau, kariška tvarka ekonomikos studentams – tikrai į naudą. Pradėjau suvokti žmonių bendrystės ir laiko apskritai svarbą, dažnas nesupranta, kaip produktyviai jį galima leisti, ypač veikiant kaip komandai. Dalyvavimą mainų programoje prisiminsiu tikrai ilgai. Užsimezgasius LKA, VU ir VGTU studentų ryšius bendromis jėgomis stengsimės palaikyti ir toliau. Ačiū už suteiktą progą dalyvauti.“

Greta Baslyk

„Akademijoje praleista savaitė buvo be galo linksma ir kupina įspūdžių. Kariūnai labai draugiškai – svetingai mus priėmė, papasakojo apie savo gyvenimą LKA, noriai supažindino su vidaus tvarka, padėjo įveikti iškilusius sunkumus.“

Jonas Kireilis

„Savaitė Lietuvos karo akademijoje leido geriau pažinti kasdienį kariūnų gyvenimą. Monotoniškas, neretai nuobodžias paskaitas universitetuose pakeitė kasdienė rytinė mankšta Akademijos teritorijoje ir kiti neįprasti, tačiau įdomūs ir naudingi užsiėmimai. Visos savaitės veiklą vainikavo netikėti paskutinės nakties išbandymai, po kurių galėčiau drąsiai teigti, kad ginčiau Tėvynę, jei jai kas nors nutiktų!“

Laura Kaučikaitė

„Galiu tik pasakyti, kad tai buvo viena prasmingiausiai praleistų savaitė. Vis dar neatsidžiaugiu nuotykiams ir išgyvenimais, naujomis pažintimis. Po mainų nesinorėjo grįžti į savo universitetą.“

Krn. Monika ŠINKŪNAITĖ

Kariūnų komanda – tarp projektų valdymo čempionato nugalėtojų

Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos kariūnų komanda balandžio 12 d. Vilniaus universiteto Tarpautinio verslo mokykloje vykusiame Projektų valdymo čempionate (PVČ) laimėjo bronzą, o tarp Vilniaus aukštųjų mokyklų užėmė pirmąją vietą. Už šį pasiekimą dėstytojo doc. Gintaro Labučio vadovaujama kariūnų komanda (Monikai Šinkūnaitei, Justui Pliavgo, Mantui Tigranui Alojanui, Mantui Gaidjurgiui) buvo įteikta asmeninė Lietuvos kariuomenės Logistikos valdybos vado moneta.

Projektų valdymo čempionatas – jau antrą kartą Lietuvoje organizuotas konkursas, kuriame aukštųjų mokyklų studentai varžėsi pasitelkdami savo turimus projektų valdymo įgūdžius, susipažino su profesionaliu jų valdymu. Taip siekiama ugdyti jaunųjų projektų vadovų kompetencijas, iškelti perspektyviausius projektų vadovus ir suvesti juos su įmonėmis, kuriose galėtų spar-

čiai tobulėti. PVČ šias metais laimėjo Vytauto Didžiojo universitetas.

Kariūnai džiaugiasi, galėję dalyvauti čempionate, kuriame papildė savo žinių bagažą, įgijo naujos patirties, galėjo tiesiogiai pabendrauti su Latvijos, Pietų Amerikos ir Lietuvos projektų valdymo specialistais, išgirsti jų patarimų, kaip reikėtų dirbti šioje srityje.

„Sužinojome išties daug: kaip projektas gimsta, kaip valdomos kompetencijos ir kiti procesai. Daug daugiau, nei būtume sužinoję per paskaitas“, – tvirtina krn. M. T. Alojanas.

Čempionate buvo pateikta daug naujos informacijos, tačiau labiausiai praverė anksčiau gauta personalo vadybos principai ir doc. dr. Gintaro Labučio pamokos. Už šias žinias ir pagalbą rengiantis čempionatui kariūnai pirmiausia dėkoja šiam dėstytojui, kuris, pasak jų, buvo labai geras komandos treneris.

„Jis nieko nereikalaujamas aukojosi savo laisvalaikį, davė daug gerų patarimų ir labai stengėsi, kad pasirodytume kuo geriau“, – sako krn. J. Pliavgo.

Vertindami kitų Projektų valdymo čempionato komandų žinias, kariūnai pripažįsta, kad pirmosios vietos laimėtojai – „Synergy“ (Vytauto Didžiojo universiteto) komanda – išties buvo verti nugalėtojų vardo, nes pademonstravo pavydėtinus projektų valdymo įgūdžius, išnagrinėjo projektą daug geriau nei kitos komandos, išsiskyrė puikiomis anglų kalbos žiniomis, kas pristatyme labai praverė. „Jų pristatymas pribloškė net komisiją“, – prisimena kariūnai.

Tačiau kariūnai džiaugiasi ir savo laimėjimu – Lietuvos karo akademijai pelnyta trečiaji vieta – ir daro išvadą, kad dalyvauti čempionate buvo labai naudinga – tai puiki proga pagilinti studijuojamos personalo vadybos žinias.

Po čempionato uždarymo (iš kairės): doc. dr. Gintaras Labutis, prof. dr. Rasa Smaliukienė, krn. Mantas Tigranas Alojanas, krn. Monika Šinkūnaite, krn. Mantas Gaidjurgis, krn. Justas Pliavgo

Kazimieras Semenavičius ir jo „Didysis artilerijos menas“

Pristatome naują KARIŪNO skyrelį „Referatas“. Redakcinė kolegija palaikė mūsų skaitytojų, trečiakursių, idėją žurnale spausdinti kariūnų įvairios tematikos mokslinius tyrimus. Tikimės, kad naujovė prigis ir, kaip teigia Karo mokslų instituto Karo istorijos centro mokslininkai, paskatins ir kitus kariūnus rimtai studijuoti karo mokslus.

Šį toliau pateikiamą darbą teigiamai recenzavo LKA Karo istorijos centro viršininkas mjr. Gintautas Jakštys.

Krn. Aurimas MORKŪNAS

Įvadas

Garsiausias XVII a. lietuvių kilmės karo teoretikas Kazimieras Semenavičius išgarsėjo 1649 m., parašęs veikalą „Didysis artilerijos menas“ (*Artis magnae artilleriae*). Jį turėjo sudaryti dvi dalys. Deja, antrosios dalies autorius išspausdinti nespėjo. Šis mokslinis darbas buvo plačiai naudojamas du šimtmečius Europos kariuomenėse kaip mokomoji medžiaga rengiant artileristus. Už nuopelnus autorius buvo įvertintas įvairių šalių apdovanojimais ir ordinais.

K. Semenavičius artilerija domėjosi nuo mažens, mokėsi įvairių dalykų, kuriais remdamasis atliko ir garsiajame savo veikale aprašė daugybę su artilerija susijusių skaičiavimų. Jis pirmasis aprašė daugiapakopės raketos sandarą, išaiškino jos matmenų (ilgio ir pločio) tarpusavio priklausomybę. Jam galima priskirti ir pirmuosius biologinio ginklo bandymus.

K. Semenavičiaus sėkmei įtakos turėjo patirtis, įgyta tarnaujant užsienio kariuomenėse, dalyvaujant Vakarų Europoje vykusiuose mušiuose.

Lenkai ieško istorinių faktų, įrodančių K. Semenavičiaus lenkišką kilmę, kad galėtų priskirti jo nuopelnus Lenkijai. Tačiau istorinių faktų, kad K. Semenavičius buvo lenkas, labai mažai, daug daugiau įrodymų, jog jis buvo lietuvis.

Vienintelis Kazimiero Semenavičiaus atvaizdas ir giminės herbas

Biografija

Kazimieras Semenavičius (sulenkinta Semėno pavardė) gimė apie 1600 m. Raseinių apskrityje, Žemaitijoje (baltarusių istorikai tvirtina – Vitebske), mirė apie 1651 m., tik nežinoma kur. Kilęs iš bajorų. Kad K. Semenavičius gyveno Lietuvoje, galima spręsti iš jo veikalo, kuriame aprašo tik čia naudotus matus. Kaip artilerijos karininkas užsienyje K. Semenavičius aukštai vertintas, apdovanotas įvairiais ordinais¹.

Artis magnae artilleriae K. Semenavičius save vadina *Eques Lithuanus* – „Lietuvos raiteliu“ – taip anais laikais kartais prisistatydavo bajorai². Jis buvo Lietuvos ir Lenkijos Valstybės artilerijos, ginkluotės ir karybos inžinerijos generolas, puikus artilerijos specialistas, raketų inžinierius. Iš turimų šaltinių matyti, kad K. Semenavičius buvo Vilniaus universiteto studentas, 1651 m. dėl ligos nustatytu laiku negalėjo laikyti egzaminų, bet tais pačiais metais birželio 7 d. juos išlaikė (egzaminavo Albertas Kojalavičius) ir jam buvo suteiktas magistro laipsnis³. Tarnavo Abiejų Tautų Respublikos (ATR) kariuomenės artilerijos daliniuose, Mskvoje dalyvavo kovose su totoriais ir kazokais.

Apie 1645 m. Vladislovas Vaza skyrė lėšų K. Semenavičiui žinioms gilinti Nyderlanduose. Čia jis, tarnaudamas Frydricho Henrio Oraniečio kariuomenėje, dalyvavo tvirtovių apguloje⁴, susipažino su artilerijos ir kitomis karybos naujovėmis, 1648 m. grįžo į Abiejų Tautų Respubliką ir buvo paskirtas vyriausiojo artilerijos vado pavaduotoju⁵.

K. Semenavičius – bene pirmasis lietuvis, ginklų specialistas, teoretikas, žymiais darbais įamžinęs savo vardą. 1649 m. parašė garsųjį veikalą „Didysis artilerijos menas“ (lot. *Artis magnae artilleriae*), 1650 m. jis buvo išspausdintas Olandijoje. Darbas dedikuotas hercogui Nassau⁶.

Istorikai ginčijasi dėl K. Semenavičiaus kilmės, nes esama skirtingų interpretacijų ir įvairios informacijos. Lietuvos mokslininkai teigia, kad K. Semenavičius gimė netoli Raseinių, Žemaitijoje⁷, neturtingoje šeimoje, kuri priklausė kilmingai Ostojos bajorų giminei⁸, turėjusiai senas karo tarnybos tradicijas Lietuvos Didžiojoje Kunigaikštystėje ir savo herbą⁹.

Gana svarus argumentas, kad K. Semenavičius save laikė lietuviu, o ne lenku, yra tai, jog savo veikale, viename iš pavyzdžių, vardindamas keliolika valstybių ir jų miestų, paminėjo Vilnių, skliausteliuose parašęs „in Lithuania“. Tai tarsi savotiškas perspėjimas lenkams, kad Vilnius priklauso Lietuvai, o ne Lenkijai. Po K. Semenavičiaus mirties lenkai pradėjo gviešti jo pasiekimų, todėl įrodinėjo jį buvus len-

ką. Dėl tokių dalykų kitose pasaulio valstybėse neretai klaidingai suvokiama Lietuvos istorija¹⁰.

Lenkijos mokslininkai rašo, kad jis buvo šlėkta (Lietuvos ir Lenkijos Valstybės bajoras)¹¹. Kai kur vadinamas lietuviu, kai kur – lenku. Kur sakoma „lenkas“, turėtų būti suprantama Lietuvos ir Lenkijos Valstybės, o kur sakoma „lietuvis“ – LDK gyventojas, taip pat ATR pilietis¹².

Baltarusių mokslininkai teigia, kad K. Semenavičius gimė Dubrounoje, Vitebsko srityje, R. Siemenowicz šeimoje¹³, kuriai XIV–XVII a. priklausė nedidelė dalis Baltarusijos Dniepro žemių, todėl laikytinas baltarusiu, taip pat ir dėl skirtingos tapatybės – vienur jis save vadina lietuviu, kitur – litvinu.

Iki XIX a. K. Semenavičius daugumoje Europos valstybių enciklopedijų vadinamas lietuviu, tačiau vėliau situacija pasikeitė – nemažai šaltinių galima rasti teiginį, kad jis buvo lenkų kilmės. Todėl skirtingų tautybių mokslininkų nuomonės skiriasi, atsiranda įvairių jo kilmės interpretacijų¹⁴. Daugelyje jo lotyniško darbo vertimų K. Semenavičius pristatomas kaip lietuvis, nes pats jame aiškiai parašė esąs lietuvių bajoras, tačiau XX a. užsienio enciklopedijose pradėtas vadinti lenku¹⁵.

Karinė karjera

Kaip pats K. Semenavičius rašo, artilerija ir balistika domėjosi nuo mažens, todėl mokėsi matematikos, mechanikos, hidraulikos, architektūros, optikos ir taktikos, nuo jaunystės tarnavo kariuomenėse. O artilerija tapo ne tik jo specialybe, bet ir gyvenimo aistra. Praktiškai perpratęs artileristo tarnybos paslaptis, priėjo išvadą, kad jam būtina reikia ir kitų mokslų (fizikos, chemijos, architektūros ir kt.) žinių. Be to, išmoko braižybos, graviravimo ir metalo liejimo meno. Būdamas užsienyje, geriau susipažino su to meto karo technika, ypač artilerija¹⁶.

1632–1634 m. dalyvavo Smolensko kare, Belajos apguloje, vadovaujant Mikalojui Abromavičiui, pirmajam artilerijos generolui lietuviui (laipsnis suteiktas 1640 m.)¹⁷. Tikėtina, kad 1644 m. dalyvavo Ochmatovo mušyje¹⁸. Apie 1645 m. gilino žinias Olandijoje, kur buvo išsiųstas Vladislovo Vazos IV tarnauti kunigaikščio Frydricho Henrio Oraniečio kariuomenėje, dalyvauti kovose su Ispanija. 1645 m. dalyvavo Hulsto apguloje. 1646 m. karališkųjų artileristų

¹ **Ivaškevičius A.**, Raketų išradėjas Kazimieras Semenavičius, *Mokslas ir gyvenimas*, Nr. 5, p. 8–11, 1959.

² **Žemaitis Z.**, Vilniaus universitetas ir raketos, *Mokslas ir gyvenimas*, Nr. 11, p. 11, 1966.

³ **Ivaškevičius A.**, Mūsų žemiečiai. Raketų pradininkas Kazimieras Simonavičius, *Tiesa*, 1966 04 16.

⁴ Tarybų Lietuvos enciklopedija, 3 dalis, Kazimieras Semenavičius, Vilnius, 1987.

⁵ **Ivaškevičius A.**, Mūsų žemiečiai. Raketų pradininkas Kazimieras Simonavičius, *Tiesa*, 1966 04 16.

⁶ **Urbonas O.**, Gier Casimir Siemienowicz, Artilerijos Generolas, *Karys*, Nr. 1, p. 11, 1955.

⁷ *Encyclopedia Lituanica*, Boston, 1970–1978, vol. 5, p. 147.

⁸ **Nowak T.**, Kazimierz Siemienowicz ca. 1600-ca.1651, MON Press, Warszawa, 1969, p. 182.

⁹ **Semenavičius K.**, Didysis artilerijos menas, Trakų istorijos muziejus.

¹⁰ **Binkevičius P.**, XVII a. Lietuvis raitelis – eruditas, *Mūsų žinynas*, Nr. 7, 1937.

¹¹ **Łossowski P.**, Kazimierz Siemienowicz, ubogi szlachcic rodem z Litwy, Wydawnictwo Ministerstwa Obrony Narodowej, 1969.

¹² **Nowak T.**, Kazimierz Siemienowicz, ca. 1600-ca. 1651, MON Press, Warszawa, 1969, p. 182.

¹³ Tsyarokhin, Byelski, Tkachow, p. 8.

¹⁴ **Ivaškevičius A.**, Mūsų žemiečiai. Raketų pradininkas Kazimieras Simonavičius, *Tiesa*, 1966 04 16.

¹⁵ **Ivaškevičius A.**, Nauja, apie raketų išradėją, *Mokslas ir gyvenimas*, Nr. 6, p. 31–32, 1962.

¹⁶ **Ivaškevičius A.**, Mūsų žemiečiai. Raketų pradininkas Kazimieras Simonavičius, *Tiesa*, 1966 04 16.

¹⁷ **Nowak T.**, Kazimierz Siemienowicz, ca. 1600-ca. 1651, MON Press, Warszawa, 1969, p. 182.

¹⁸ Ten pat.

sąrašuose įrašytas kaip Lietuvos ir Lenkijos Valstybės artilerijos inžinierius¹⁹, tuo metu Vladislavas Vaza, rengdamasis karui su Osmanų imperija, kūrė lenkų artilerijos korpusą ir jį kvietė artilerijos specialistus iš visos Europos.

1648 m. K. Semenavičius kurį laiką buvo artilerijos vado pavaduotojas²⁰. Deja, jo, kaip karališkosios artilerijos vado pavaduotojo, veikla buvo nesėkminga. Jis buvo apkaltintas išieškojęs stambią sumą pinigų, kuriuos turėjo išmokėti artileristams ir samdytiems pabūklų vežėjams. Bet K. Semenavičius, matyt, įrodė savo nekaltumą, ir byla buvo nutraukta. Buvo jis kaltinamas ir dėl kitų dalykų. Kaltinimai, tikėtina, buvo kilę dėl pavydo, intrigų ir šmeižto²¹.

1648 m. pabaigoje išrinktas naujasis karalius Jonas Kazimieras Vaza II jokių karo su Osmanų imperija planų neturėjo. Tad K. Semenavičius galėjo vykti atgal į Nyderlandus tęsti studijų²². Manoma, kad 1649 m. jis dėl biurokratiškos priežasčių įsivėlė į konfliktą su artilerijos generolu K. Arciševskiu. Tikėtina, kad tai ir galėjo būti viena iš jo išvykimo priežasčių. Šiaip ar taip, apie 1649 m. jis paliko ATR ir nusprendė užbaigti savo knygą Amsterdame.

Ankstyvuojū biologinio ginklo kūrimo laikotarpiu K. Semenavičius tam naudojo pasiutusius šunų seiles, o naująjį ginklą išbandė 1650 m. mūšio metu²³. Nežinoma, ar šis bandymas buvo sėkmingas, tačiau tai rodo jo nuovoką, gebėjimą pasinaudoti ligos plitimo mechanizmu, kuris iki XVIII a. net nebuvo patvirtintas²⁴.

Artis magnaе artilleriae

Kaip minėta, 1649 m. K. Semenavičius parašė savo garsiojo veikalą „Didysis artilerijos menas“ pirmąją dalį (*Artis magnaе artilleriae, pars prima*)²⁵. Ji buvo išspausdinta 1650 m. Amsterdame²⁶. Lotynų kalba parašyta knyga buvo skaitoma daugelyje to meto Europos ir kitų valstybių, dėl to plačiai pasklido pasaulyje ir galbūt išgarsino ne tik jį, bet ir Lietuvą²⁷.

„Didysis artilerijos menas“ – garsus mokslo darbas, įtrauktas į daugelį karybos enciklopedijų, kuriame nagrinėjamos svarbiausios artilerijos mokslo problemos. Tai didesnio nei vidutinio formato, 288 puslapių veikalas, suskirstytas į 5 knygas, iliustruotas 206 autorius pieštais paveikslais,

¹⁹ Nowak T., Kazimierz Siemienowicz, ca. 1600-ca. 1651, MON Press, Warszawa, 1969, p. 183.

²⁰ Tarybų Lietuvos enciklopedija, 3 dalis, Kazimieras Semenavičius, Vilnius, 1987.

²¹ Ivaškevičius A., Mūsų žemiečiai. Raketų pradininkas Kazimieras Simonavičius, Tiesa, 1966 04 16.

²² Ten pat.

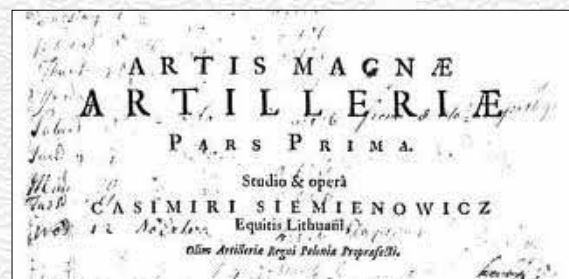
²³ McIsaac J. H., Academic Press, 2006, p. 18.

²⁴ Ten pat.

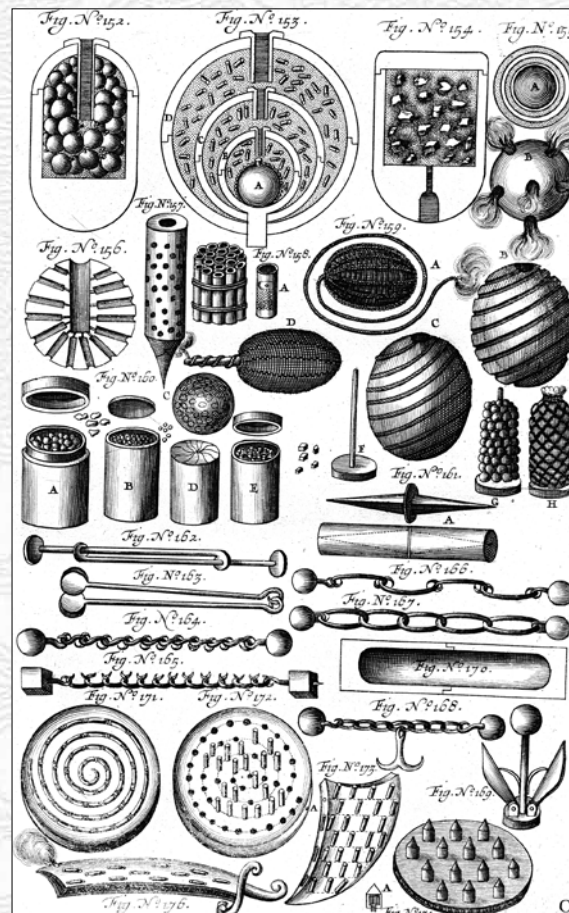
²⁵ Nowak T., Kazimierz Siemienowicz, ca. 1600-ca. 1651, MON Press, Warszawa, 1969, p. 183.

²⁶ Tarybų Lietuvos enciklopedija, 3 dalis, Kazimieras Semenavičius, Vilnius, 1987, p. 651.

²⁷ Binkevičius P., XVII a. Lietuvis raitelis – eruditas, Mūsų žinynas, Nr. 7, 1937.

„Didysis artilerijos menas“.
Pirma dalis. Kazimieras Semenavičius, Lietuvos bajoras

K. Semenavičiaus bombų pavyzdžiai

schemomis, brėžiniais²⁸, knygos – į straipsnius, kai kurie jų – į pastabas²⁹.

Vos tik pasirodęs, veikalas atkreipė daugybės šalių artilerijos specialistų dėmesį. Todėl nenuostabu, kad šis darbas jau 1651 m. buvo išleistas prancūzų, 1676 m. Frankfurte prie Maino – vokiečių, 1729 m. Londone – anglų, 1963 m. (po 300 metų) – lenkų kalba. Buvo bandymų išversti veikalą ir į lietuvių kalbą, tačiau nė vienas jų nepateisino lūkesčių. Ši knyga daugiau kaip šimtą penkiasdešimt metų buvo svar-

²⁸ Ivaškevičius A., Raketų išradėjas Kazimieras Semenavičius, Mokslas ir gyvenimas, Nr. 5, p. 8–11, 1959.

²⁹ Binkevičius P., XVII a. Lietuvis raitelis – eruditas, Mūsų žinynas, Nr. 7, 1937.

biausias artilerijos mokslo veikalas Europoje³⁰. Tai – vienas iš nedaugelio lotynų kalba parašytų karybos mokslo darbų. K. Semenavičius buvo vienas pirmųjų, suteikęs lotyniškus pavadinimus kai kuriems karybos dalykams ir priemonėms įvardyti, nes rašydamas šį darbą neturėjo jokių šaltinių apie šią sritį lotynų kalba³¹.

Pirmąją veikalą „Didysis artilerijos menas“ dalį sudaro 5 knygos:

1-ojoje knygoje aprašyti pabūklų kalibrai, konstrukcija, taikymo būdai, metalo lydinių sudarymo metodai³².

K. Semenavičius nurodo tris kalibro nustatymo būdus: aritmetinį, geometrinį ir mechaninį. Tai leido artilerijos mokslui žengti didelį žingsnį į priekį, nes prieš tai kalibrą buvo sunku nustatyti. Šiame skyriuje autorius išvardija matus, kurie tuo metu buvo naudojami pasaulyje, taip pat tuos, kurie buvo naudojami tik Lietuvoje, pavyzdžiui: „lapis“ (? „lapelis“ – lot. lapillus – akmenėlis), akmuo, amfora, urna, mina, ragas, talentas, stiklas, uncija, drachma, centimetrai, statinė, pūdas ir t. t., nurodė saikus skysčiams ir grūdams seikėti³³.

2-ojoje knygoje pateikta artilerijoje naudojamų medžiagų gamybos technologija³⁴, parako gaminimo būdo aprašymas.

K. Semenavičius išvedė keletą konkrečių chemijos formulų, kuriomis naudojantis galima pasigaminti įvairių rūšių parako³⁵.

3-oji knyga („Apie raketą“) – įdomiausia ir vertingiausia. Joje aprašyti svarbiausi atradimai – apskaičiuotas raketos aukščio ir jos reaktyvines tūtos pločio santykis, daugiapakopė raketa, raketų stabilizavimo sparneliais būdas (iki tol jos buvo stabilizuojamos kartelėmis)³⁶. Pateikti rutulio stabilizavimo keturiomis statmenomis kartelėmis brėžinių variantai (primena ankstyvąjį palydovo „Sputnik“ vaizdą)³⁷, raketų smulkūs techniniai aprašymai ir brėžiniai, daugiapakopės raketos ir raketinės artilerijos (baterijų) idėja, trijų pakopų raketų brėžiniai³⁸. Išdėstyti moksliniai pagrindai, kaip didelius atstumus įveikti raketomis³⁹.

K. Semenavičius suprato, kad raketos skrydžio tolis priklauso nuo jos greičio. Galimybę padidinti greitį turėjo jo sukonstruotos daugiapakopės raketos. Išradėjas tiksliai apskaičiavo optimalų daugiapakopė raketų užtaisų santy-

³⁰ Ivaškevičius A., Mūsų žemiečiai. Raketų pradininkas Kazimieras Simonavičius, Tiesa, 1966 04 16.

³¹ Binkevičius P., XVII a. Lietuvis raitelis – eruditas, Mūsų žinynas, Nr. 7, 1937.

³² Tarybų Lietuvos enciklopedija, 3 dalis, Kazimieras Semenavičius, Vilnius, 1987, p. 651.

³³ Binkevičius P., XVII a. Lietuvis raitelis – eruditas, Mūsų žinynas, Nr. 7, 1937.

³⁴ Tarybų Lietuvos enciklopedija, 3 dalis, Kazimieras Semenavičius, Vilnius, 1987, p. 651.

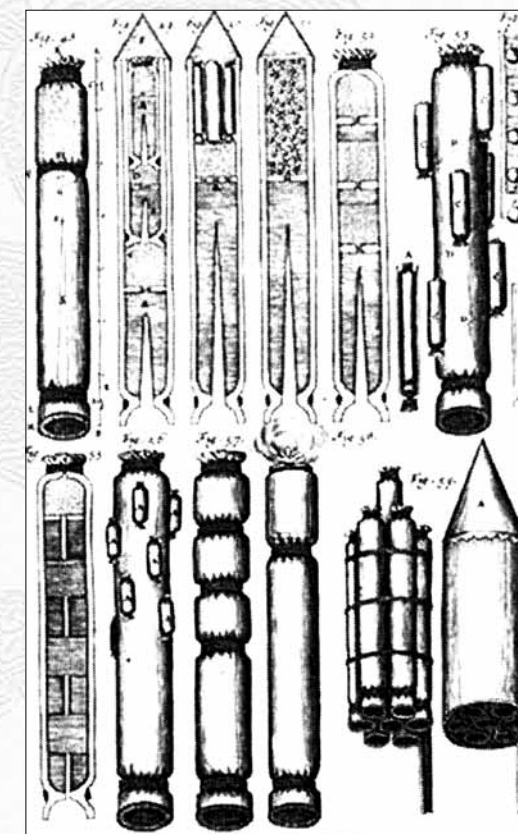
³⁵ Binkevičius P., XVII a. Lietuvis raitelis – eruditas, Mūsų žinynas, Nr. 7, 1937.

³⁶ Tarybų Lietuvos enciklopedija, 3 dalis, Kazimieras Semenavičius, Vilnius, 1987, p. 651.

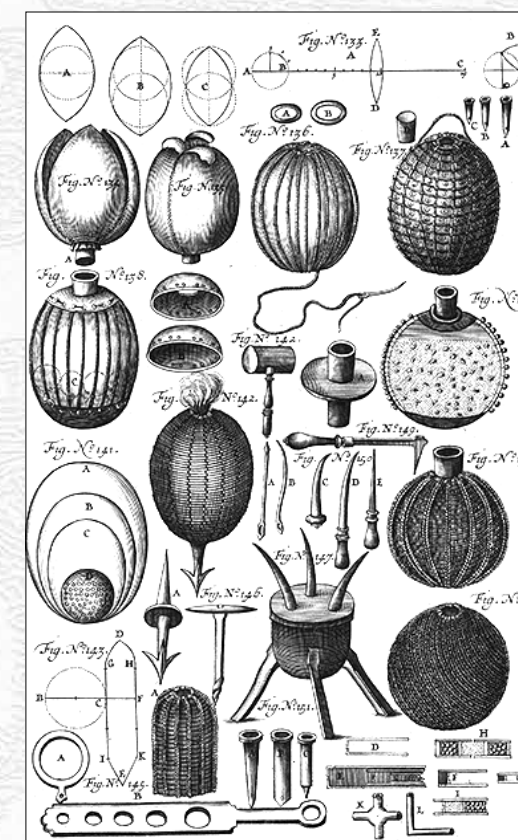
³⁷ Ivaškevičius A., Raketų išradėjas Kazimieras Semenavičius, Mokslas ir gyvenimas, Nr. 5, p. 8–11, 1959.

³⁸ Ivaškevičius A., Mūsų žemiečiai. Raketų pradininkas Kazimieras Simonavičius, Tiesa, 1966 04 16.

³⁹ Ten pat.

Pakopinių raketų brėžiniai

Sprogstamųjų užtaisų pavyzdžiai

kį40, aprašė raketų bateriją (nuoseklojo jungimo daugia-pakopę raketą). Iš pateikto brėžinio matyti, kad tokių baterijų idėja pirmiausia kilo jam. Ši baterija buvo sudaryta iš 7 paraku užtaisomų raketų⁴¹. Aprašyta daugiau kaip 20 paraku užtaisomų raketų pavyzdžių, jų gamyba ir savybės, kietojo kuro raketų konstrukcija, kuras, jo gamyba, leidimo įrenginiai, raketinės artilerijos idėja, apibūdintos veikiančios po vandeniu ir varomos lynais raketos⁴².

4-ojoje knygoje analizuojamos artilerijos ir fejerverki- nių sviedinių⁴³ konstrukcijos. Pažymėtina, kad daugelio jų sandara labai panaši į šiuolaikinių sviedinių. K. Semenavičius tokių konstrukcijų pavyzdžių pateikia labai daug: vandens nuotolinių, ore sprogdančių, didžiųjų pabūklų, šviečiamųjų sviedinių, nagrinėjama užtaisų kokybė ir jų kameros. Kitoje šios knygos dalyje rašoma apie granatas, jų sandarą ir kaip jas naudoti. Išvardinta nemažai granatų rūšių: rankinės, „aklosios“, metomos nuo medinių ožių, gaisrinės, medinės užnuodytos, geležį sprogdinančios ir kt. Įdomu ir tai, jog tuo metu buvo naudojami ir liepsnosvaidžiai⁴⁴.

5-ojoje knygoje – sviedinių leidimo į pabūklus ir ma- šinas technika⁴⁵, tų laikų šaltųjų ginklų savybių aprašas⁴⁶.

K. Semenavičius buvo parengęs spaudai ir antrąją kny- gą⁴⁷. Ją jis mini pirmosios dalies pratarmėje⁴⁸. Tačiau nespė- jo išleisti – netikėtai anksti mirė. Rankraštis buvo laikomas Sanguškų, vėliau – Zaluskio bibliotekoje, XIX a. išvežtas į Peterburgą⁴⁹. Kituose šaltiniuose teigiama, kad rankraštis buvo sunaikintas⁵⁰. Antroji veikalo dalis turėjo būti apie ar- tilerijos šaudymą, galbūt rankraščiu pasinaudojo kiti, pvz., 1676 m. Frankfurte prie Maino būtent šia tema išėjo artilerijos kapitono Danielio Elricho veikalas – jis neoficialiai laikomas antrąja K. Semenavičiaus knyga⁵¹. D. Elrichas savo knygoje rašo, kad K. Semenavičius pats jam, nors ir neįgu- dusiam, pasiūlęs parašyti antrąją dalį. Vokiečio parašytoji knyga, kaip buvo sumanęs K. Semenavičius, susideda iš 7 dalių. Joje rašoma apie raketą, pateikiama užtaisų sudėtis, proporcijos, įvairių raketų gamybos būdai ir įrankiai. Visi D. Elricho piešiniai šiek tiek skiriasi nuo K. Semenavičiaus piešinių⁵².

⁴⁰ Ten pat.

⁴¹ Ten pat.

⁴² **Ivaškevičius A.**, Raketų išradėjas Kazimieras Semenavičius, *Mokslas ir gyvenimas*, Nr. 5, p. 8–11, 1959.

⁴³ Tarybų Lietuvos enciklopedija, 3 dalis, Kazimieras Semenavičius, Vilnius, 1987, p. 651.

⁴⁴ **Binkevičius P.**, XVII a. Lietuvos raitelis – eruditas, *Mūsų žinynas*, Nr. 7, 1937.

⁴⁵ Tarybų Lietuvos enciklopedija, 3 dalis, Kazimieras Semenavičius, Vilnius, 1987, p. 651.

⁴⁶ **Binkevičius P.**, XVII a. Lietuvos raitelis – eruditas, *Mūsų žinynas*, Nr. 7, 1937.

⁴⁷ **Nowak T.**, Kazimierz Siemienowicz, ca. 1600-ca. 1651, MON Press, Warszawa, 1969, p. 184.

⁴⁸ **Ivaškevičius A.**, Mūsų žemiečiai. Raketų pradininkas Kazimieras Simonavičius, *Tiesa*, 1966 04 16.

⁴⁹ Tarybų Lietuvos enciklopedija, 3 dalis, Kazimieras Semenavičius, Vilnius, 1987, p. 651.

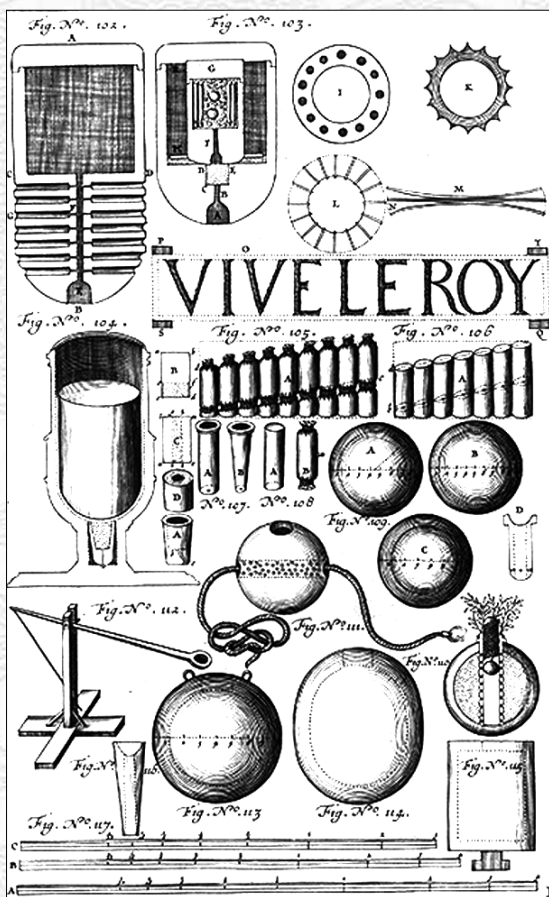
⁵⁰ **Ivaškevičius A.**, Mūsų žemiečiai. Raketų pradininkas Kazimieras Simonavičius, *Tiesa*, 1966 04 16.

⁵¹ **Urbonas O.**, Gier Casimir Siemienowicz, Artilerijos Generolas, *Karys*, Nr. 1, p. 11, 1955.

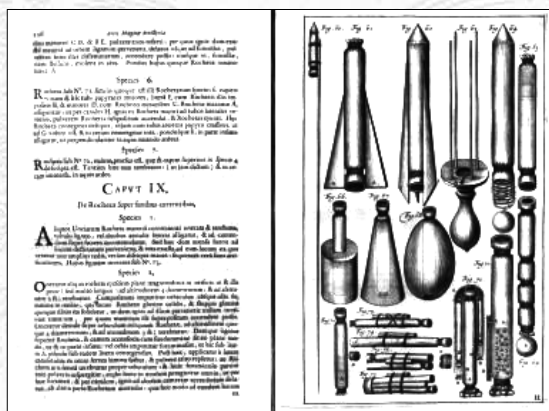
⁵² **Ivaškevičius A.**, Nauja, apie raketų išradėją, *Mokslas ir gyvenimas*, Nr. 6, p. 31–32, 1962.

K. Semenavičiaus veikalo iliustracija

Raketų ir bombų pavyzdžiai

Raketų brėžiniai

Iki XVIII a. pabaigos raketų konstrukcija nedaug tepa- sikeitė, tai leidžia daryti išvadą, kad K. Semenavičius apie pusantro šimto metų nebuvo pralenktas⁵³.

Tikėtina, kad K. Semenavičius buvo nužudytas meta- lurgijos, ginkluotės ir pirotechnikos gamintojų gildijų ini- ciatyva, nes savo veikale atskleidė šių sričių paslaptis, kad jų užsakymu buvo sunaikintas antrosios dalies rankraštis⁵⁴, dėl to vienuose šaltiniuose teigiama, kad rankraštis išliko, kituose – priešingai.

Išvados

Vos išėjęs K. Semenavičiaus veikalas „Didysis artilerijos menas“ iš lotynų pradėtas versti į kitas kalbas. Tai rodo jo svarbą to meto pasauliui. Autorius jį specialiai parašė loty- niškai, kad daugeliui valstybių būtų paranku išsiversti. Šio darbo autorius K. Semenavičius – ir tam tikrų lotyniškų artilerijos srities terminų kūrėjas, nes iki tol apie ją nebuvo loty- niškų traktatų ir knygų. Tai galime vadinti autoriaus nuopel- nu ir indėliu į artilerijos teoriją. „Didysis artilerijos menas“ naudotas iki XIX a. mokant artileristus.

Reikšmingus autoriaus pasiekimus, poveikį karybos raidai įrodo ir tai, jog po mirties, praėjus keliems šimtme- čiams, jo laurais pradėjo didžiulius ir kitos tautos. Šiandien tai pastebime lenkų ir baltarusių tautybės istorikų leidi- niuose. Teiginių, kad K. Semenavičius buvo lenkas, galima rasti ir kitų valstybių enciklopedijose. Tai, jog šie faktai ne- teisingi, jau aptarėme šiame darbe.

Bandymus K. Semenavičiaus nuopelnus priskirti ki- toms tautoms reikia vertinti kritiškai ir dėti daugiau pastan- gų, kad jo vardas būtų įtvirtintas mūsų istorijoje. Tai mūsų kaltė, kad jo veikalas per tiek metų nėra išverstas į lietuvių kalbą, kai kitos valstybės tai padarė praėjus vos keleriems metams išėjus knygai. Nors jo darbas šiandien ir nebeturi tokios didelės mokslinės vertės kaip prieš kelis šimtmečius, mums, lietuviams, tiesiog privalu daugiau kalbėti, rašyti apie šį karybos teoretiką, lietuvių bajorą, saugoti jo „Didįjį artilerijos meną“ kaip tautinės kultūros vertybę.

Lietuvoje yra tik keli K. Semenavičiaus knygos egzem- plioriai. Vienas iš jų saugomas Trakų istorijos muziejuje (iš- leistas Londone, J. Tonsono leidykloje, 1729 m.; ne lotyniš- kojo originalo, o prancūziško leidinio vertimas).

Šiuo K. Semenavičiaus darbu buvo parodyta Europai, kad Lietuva – valstybė, turinti savo švietėjų, mokslininkų, kurių idėjos pasiekė ir Vakarų. K. Semenavičius nebuvo paprastas vadovėlio autorius, sudėjęs viską, kas iki tol jam buvo žinoma. Jį galima vadinti atradėju, nes pirmasis patei- kė raketinės artilerijos idėją, plačiai aprašė raketą, jų san- darą, atliko biologinio ginklo bandomus.

Daugiau nei du šimtmečius jo darbas visoje Europoje buvo pagrindinis artilerijos mokslo vadovas. Pirotechnikos formulės buvo naudojamos daugiau nei šimtą metų. Vei- kale pirmą kartą apibendrinti karybos laimėjimai, aprašyti artilerijos technikos ir sprogdinamųjų gamybos technologijos patobulinimai, visi duomenys pagrįsti fizikos dėsniais ir ma- tematiniais skaičiavimais.

⁵³ Ten pat.

⁵⁴ Ten pat.

Už šį veikalą autorius apdovanotas įvairių šalių ordi- nais. Tai rodo, kad jis buvo pripažintas daugelyje valstybių, o jo darbas davė daug naudos. Šis teorinis veikalas nuo kitų karybos srities darbų skyrėsi tuo, kad jame kritiškai išnali- zuotos iki tol sukauptos žinios. K. Semenavičiaus nuopelnai labai reikšmingi ir dėl to, kad jis neslėpė savo išradimų, kaip kiti amžininkai, paskelbė viešai asmeniškai eksperimentais patikrintas formules.

Skyriuje apie saikus ir matus smulkiai nagrinėjami tais laikais įvairiose valstybėse vartoti didžiausi ir mažiausi ma- tavimo ir svorio vienetai, aprašomi ir tik Lietuvoje vartoti saikai. Iš viso aprašyta daugiau kaip 200 vienetų. Šis skyrius laikomas ir istoriškai reikšmingu, nes jame surašyti senieji Europos ir kitų valstybių matavimo vienetai.

Kaip teigia pats K. Semenavičius, šiuo darbu jis norėjo „padėti savo gimtajai šaliai, tėvynainiams, kurie visada šio mokslo ieškojo“. O jo darbas apie raketinę techniką, kaip sakoma, pralenkė laiką. Iki XVIII a. pabaigos raketų kon- strukcijoje nebuvo padaryta didesnių pakeitimų, iš to gali- ma spręsti, kad K. Semenavičius apie pusantro šimto metų buvo nepralenkiamas. Apibendrinę visus K. Semenavičiaus pasiekimus, tai, ką jis davė ne tik tautiečiams, bet ir visai Eu- ropai, galime drąsiai jį vadinti lietuvių tautos genijumi.

Literatūros sąrašas

Monografijos ir moksliniai straipsniai

Encyclopedia Lituanica, Boston, 1970–1978, vol. 5.
Semenavičius K., Didysis artilerijos menas, Trakų istori- jos muziejus.

Siemienowicz K., Brown University, 2010 12 10.

Tarybų Lietuvos enciklopedija, 3 dalis, Kazimieras Se- menavičius, Vilnius, 1987.

Walter U., Astronautics, Wiley-VCH, 2008.

Straipsniai periodikoje

Binkevičius P., XVII a. Lietuvos raitelis – eruditas, *Mūsų žinynas*, Nr. 7, 1937.

Ivaškevičius A., Mūsų žemiečiai. Raketų pradininkas Kazimieras Simonavičius, *Tiesa*, 1966 04 16.

Ivaškevičius A., Nauja, apie raketų išradėją, *Mokslas ir gyvenimas*, Nr. 6, 1962.

Ivaškevičius A., Raketų išradėjas Kazimieras Semenavi- čius, *Mokslas ir gyvenimas*, Nr. 5, 1959.

Kairiukštytė-Ellias H., Apie Kazimierą Siemienavičių – Lietuvos bajorą, *Naujoji Romuva*, Nr. 6, 1936.

Łossowski P., Kazimierz Siemienowicz, ubogi szlachcic rodem z Litwy, Wydawnictwo Ministerstwa Obrony Naro- dowej, 1969.

McIsaac J. H., Academic Press, 2006.

Nowak T., Kazimierz Siemienowicz, ca. 1600-ca. 1651, MON Press, Warszawa, 1969.

Smith P. H., Schmidt B., University of Chicago Press, 2007.
Šulaitis E., Ginklų instruktorius Kazimieras Semenavi- čius, *Karys*, Nr. 3, 1960.

Urbonas O., Gier Casimir Siemienowicz, Artilerijos Ge- nerolas, *Karys*, Nr. 1, 1955.

Žemaitis Z., Vilniaus universitetas ir raketos, *Mokslas ir gyvenimas*, Nr. 11, 1966.

LKA – gerbiama karinė aukštojo mokslo institucija

Gegužės 16 – birželio 28 d. Karo akademijoje buvo įgyvendinama JAV Sausumos pajėgų kultūros pažinimo ir anglų kalbos mokėjimo programa. Pagal šią programą mokėsi kariūnai, krašto apsaugos sistemos kariai ir darbuotojai.

KARIŪNO redakcinė kolegija dėkoja Universitetinių studijų instituto Užsienio kalbų katedros vedėjai doc. dr. Diletai Jatautaitei, talkinusiai kaip vertėjai iš anglų kalbos į lietuvių, už galimybę pasikalbėti neformalioje aplinkoje prie kavos puodelio su JAV kadetais.

➔ **Kodėl nusprendėte stoti į kariuomenę? Kokie Jūsų ateities planai?**

– Atitarnavęs kariuomenėje norėčiau tęsti karininko karjerą. Tikiuosi, tarinausiu reindžerių (JAV specialiujų pajėgų) pulke. Taip pat norėčiau tęsti mokslą, dirbti pagal civilinę sutartį.

– Jau nuo vaikystės norėjau būti kariškis. Būti kariu buvo mano gyvenimo tikslas. Dabar, dėvėdamas savo šalies kariuomenės uniformą, jaučiuosi jį pasiekęs. Kitas žingsnis – apsispręsti dėl ateities. Apskritai mano gyvenimo tikslas – tarnauti žmonėms. Norėčiau dirbti FBI, CIA ar kitoje panašioje organizacijoje. Jei-

gu nepavyktų – įsidarbinčiau policininku. Tai būtų geriausias būdas padėti kitiems.

– Pasirinkau kariuomenę dėl kelių dalykų. Svarbiausia priežastis – noriu keisti pasaulį. JAV kariuomenė, kaip ir kitų valstybių kariuomenės, veikia pasauliniu mastu. Jos kariai ilgą laiką padėjo tiems, kuriems ne taip pasisekė. Tai buvo daroma per išlaisvinimo, taip pat per humanitarines misijas. Aš atsidavęs savo šaliai, nes ja labai didžiuojuosi, taip pat didžiuojuosi mūsų kariuomene ir vyriausybe. Suvokiu, kad noriu prisidėti prie jos gerų darbų. Garbingiausias būdas gyventi – saugoti savo šalį ir jos pi-

liečius. Siekite, kad jūsų viso gyvenimo tikslas būtų tarnauti savo žmonėms.

– Atėjau į kariuomenę dėl bičiulystės ir stiprių ryšių su ginklo broliais ir seserimis. Be to, kario kelias sunkus, o man patinka iššūkiai. Aš myliu JAV ir noriu garbingai jai tarnauti.

➔ **Ar patiko sporto varžybos Kariūnų bataliono vado taurėi laimėti?**

– Kariūnų bataliono vado taurės varžybos – neįkainojama patirtis. Smagiai praleidome laiką, susidraugavome su keletu Akademijos kariūnų. Be abejo, tai buvo fizinės ir emocinės ištvėmės išbandymas.

➔ **Ką manote apie Lietuvos karo akademiją ir kariūnus?**

– Akademija – labai gerbiama karinė aukštojo mokslo institucija, rengianti puikius ateities lyderius Lietuvos kariuomenei. Man būtų garbė su jais dalyvauti tarptautinėse operacijose.

➔ **Ką manote apie Karo akademijos studijų kokybę?**

– Praėjusią savaitę dalyvavau anglų kalbos paskaitose, kalbėjau su kariūnais, todėl galiu teigti, kad anglų kalbos dėstyto Lietuvos karo akademijoje ly-

gis labai aukštas. Kasdien kariūnai susiduria su fizinės ištvėmės ir mokslo iššūkiais, dėstytojai į juos deda daug vilčių.

➔ **Kokį įspūdį padarė Lietuvos žmonės ir kultūra?**

– Lietuvos žmonės labai draugiški ir svetingi. Visi, su kuriais bendravome, buvo paslaugūs ir kantrūs, nors ir trūko svetimos kalbos žinių. Kalbant apie Lietuvos kultūrą galima pasakyti, kad jūsų maistas – nuostabus, miestai – gražūs, žmonės – draugiški, muzika – panaši į amerikiečių. Apskritai jūsų kultūra įdo-

mi, ją pažinti – maloni patirtis.

➔ **Kaip pasikeitė Jūsų nuomonė apie Lietuvos kariuomenę?**

– Mano nuomonė labai nepasikeitė, nes dar prieš čia vykdamas surinkau daug informacijos apie jūsų karines pajėgas. Manau, kad Lietuvos kariuomenė nedidelė, bet stipri. Lietuvos karinės pajėgos pasižymi sutelktumu, glaudžiais tarpusavio ryšiais. Nepakankamas karių ir karo technikos skaičius kompensuojamas artimais Lietuvos ryšiais su JAV ir kitomis NATO narėmis.

IŠ PIRMŲ LŪPŲ

Kpt. Marius BAGDONAS

➔ **Jūsų credo** – Ką darai, daryk gerai!

➔ **Kada pirmą kartą sužinojote apie Joną Žemaitį?** – Dar būdamas moksleivis

➔ **Kas Jums padarė pačią didžiausią įtaką?** – 1991 m. sausio 13 d. įvykiai

➔ **Jeigu galėtumėte keliauti laiko mašina, kokį mūsų / karinę operaciją norėtumėte pamatyti?** – Žalgirio mūšį (1410 m.)

➔ **Ką pasikviestumėte į negyvenamą salą?** – Savo žmoną :)

➔ **Jeigu nebūtumėte tapęs karininku...** – Būčiau stojęs iš naujo ir vis tiek būčiau tapęs karininku

➔ **Mėgstamiausias tarptautinis žodis** – „Friendship“

➔ **Jei rašytumėte žmogaus garbės kodeksą, kurie reikalavimai būtų esminiai?** – Pagarba kitam asmeniui

➔ **Ko niekada nesutiktumėte padaryti?** – Parduoti Tėvynės

➔ **Skandėtas, kuriam negalite atsisvirti** – Cepelinai ir daug padažo

➔ **Kas svarbiausia** – gerai atrodyti ar patogiai jaustis? – Patogiai jaustis

➔ **Linksmiausias (įsimintiniausias) įvykis Akademijoje** – 1996 m. žiemą sniego mūšis rikiuotės aikštėje

➔ **Tarnyboje svarbiausia** – Ištikimybė, lyderystė, drąsa

➔ **Gražiausia Akademijos šventė, tradicija** – Leitenanto laipsnio suteikimo ceremonija prie Prezidentūros

➔ **Ko reikia, kad įstotum į Lietuvos karo akademiją?** – Ryžto, stiprios sveikatos ir didelio noro

➔ **Užbaikite sakinį: „Mane išveda iš pusiausvyros...“** – Kai meluoja ir nemirksi ;)

➔ **Šventė, kurios labiausiai laukiate** – Šv. Kalėdos (šeimos šventė)

➔ **Kai nieko nežinai** – Tai ir nereikia nieko :)

➔ **Kada paskutinį kartą verkėte iš juoko?** – Kiekvieną dieną taip juokiuosi

➔ **Neįsivaizduojate dienos be** – Sporto

➔ **Trimis žodžiais apibūdinkite kariūną** – Atsakingas, drausmingas, darbštus

➔ **Ko Jums trūksta Akademijoje?** – 4 kuopų, kurias sudarytų po 90 kariūnų

➔ **Lietuvos vieta, kurią patartumėte aplankyti** – Kauno IX forto muziejus

➔ **Mėgstamiausia vieta Akademijoje** – Sporto salė, Karininkų klubas...

➔ **Geriausias matytas filmas** – „Gelbstint eilinį Rajeną“

➔ **Esate kairiarankis ar dešiniarankis?** – Dešiniarankis

➔ **Kuo norėtumėte tapti, būdamas penkiolikos?** – Tėvynės gynėju

➔ **Ar tikite horoskopais?** – Kartais, kai ką nors gera žada

➔ **Ko labiausiai pasigendate Lietuvoje kaip pilietis?** – Drąsos, ryžto, meilės Tėvynei

➔ **Ką siųstumėte iš Lietuvos į „Euroviziją“, jei būtų Jūsų valia?** – Tikrą vyrą ir tikrą moterį

➔ **Kaip gražintumėte Lietuvą?** – Gražiais darbais

➔ **Ką Jums reiškia laisvė?** – Kad mano šeima ir draugai gali kalbėti lietuviškai

➔ **O kas Jums buvo mokykla?** – Draugų susitelkimo rajonas

➔ **Ar buvote geras mokinys?** – Buvau :)

➔ **Geriausios idėjos gimsta** – Nepatogiausiu laiku

➔ **Krepšinis ar futbolas?** – Visko po truputį

➔ **Miego poza** – Karinė

➔ **Negalite gyventi** – Be naujų iššūkių

➔ **Hobis** – Sportas, motociklai, kelionės

➔ **Geriausias laisvalaikio leidimo būdas** – Draugų kompanijoje

➔ **Idealios atostogos** – Kelios šiltos, vasariškos paros BVKK pratybose

➔ **Mėgstamiausias metų laikas** – Vasara

➔ **Gimimo diena** – Vasario 11-oji

➔ **Kokie darbo rezultatai džiugina?** – Geriausiai įvertinti

➔ **Ko norėtumėte palinkėti LKA kolektyvui (darbuotojams)?** – Stiprybės, kantrybės, geros nuotaikos!

➔ **Įsivaizduokite, kad Jūs – Karo akademijos viršininkas. Pirmasis Jūsų įsakymas** – Penktadienis – džiūns diena!

Pusės metų oratorystės kursas davė pirmuosius vaisius. Iš pradžių teko susidurti su šiokiu tokiu pasipriešinimu, bet tai priėmiau kaip natūralų procesą. Pratimais, žaidimais tobulinome kariūnų iškalbą, žodžio suvokimo, improvizacinius įgūdžius. Ši veikla jiems padėjo geriau pažinti save, suvokti savo baimes, kompleksus ir su jais kovoti. Man pačiam tai buvo pirmoji dėstyto patirtis. Labai džiaugiuosi, kad tenka dirbti su žmonėmis, kurie yra mūsų valstybės saugumo dalis. Protingi, stiprūs, mąstantys – tokie kariai auga Lietuvos karo akademijoje.

Kurkime gražų gyvenimą!

Krn. Laurynas RUTKAUSKAS

„Kritika – kaip vaistai, – rašė filosofas A. Schopenhaueris, – jei dozė per didelė – nepasiekia tikslo, kuriam buvo vartoti.“

Merginos vaikus, tėvai vaikus, su tuoktiniai vienas kitą dažnai kritikuoja.

Jei paklaustume, kodėl jie tai daro, atsakytų: „Kad paauglėtume, kad padėtume tobulėti, kad padarytume geresnius.“

Kritika – tai vertinimas. Ir kritikuojantysis visada būna „gėrio“ ir „tiesos“ pusėje. Juk smagu ten būti. Ypač jei „tiesos“ siekį palaiko ir kiti motyvai, pvz.: kritikuojame, nes norime „atsilyginti“ už tai, kad mus kritikavo, nes pavydime, nes esame blogos nuotaikos ir pan. Šį sąrašą galėtume lengvai pratęsti, tačiau viso to pagrindas – bloga nuotaika ir labai sugyvenamas būdas.

Reikia vieną kartą išmokti tvarkytis su kritika, nes ją įveikti kartais kainuoja per daug jėgų. Tie, kurie jau užsiaugino pasitikėjimą savimi ir storesnę odą, gal tik atlaidžiai nusišypsos, bet kritika daugeliui yra jautri tema ir juokai čia menki. Nuo mažens mes nuolat kritikuojami tėvų, mokytojų, po to – dėstytojų, viršininkų.

Kas nejautė slystant pagrindo iš po kojų, kai kritikas, tarsi išlindęs iš košmariško sapno, smeigė tiesiai į silpniausią vietą? Kas neįvertintas bent kartą neprarado entuziazmo rodyti iniciatyvą toliau?

O visų baisiausias kritikas sėdi mūsų pačių galvose ir it kirminas graužia už padarytas klaidas, kol sugraužia iki visiško graužtuko. Mūsų vaizduotė gali prigalvoti daug didesnių baisių, nei siūlo ribota realybė.

Man ir pačiam sunku kritikuoti jau triai, stebint savo emocijas ir balso intonaciją, padedant žmogui daryti kitą žingsnį, o ne lyginant jį su idealu. Už tiesą pykti nereikia, bet mes turime tei-

sę pykti už neigiamas emocijas, kurias gauname kartu su kritika. Mokslininkai nustatė, kad neigiama informacija mūsų psichiką veikia tris kartus stipriau negu pagyrimas, nes žmogaus prigimtis – gintis, kai kas nors „puola“.

Įsivaizduokime: savimi pasitikintis kariūnas girdi iš nesąžiningo dėstytojo, kad jo darbas blogas ir kad jis pats neteikia vilčių. Daug gabių žmonių kenčia nuo bjauriojo ančiuko sindromo tik dėl to, kad jų gebėjimai dažnai atspindi kreivuose kitų nuomonės veidrodžiuose. Ypač svarbu atsargiai rodyti neseniai pradėtą darbą – tik meistras gali objektyviai įvertinti, kai jo dar tik užuomazgos. Bet patys pavojingiausi kritikai – žmonės, kurie negali savęs realizuoti, įprasminti. Jie nori mėgautis kančia ir tikisi užuojautos, o mes randame išeitį, ir tai juos nervina.

Kaip paauglys išsikovoja nepriklausomybę iš per daug valdingų tėvų, taip ir mes turime išsilaisvinti iš kenkėjiškų kritikų. Nebesitikėkime jų pagyrimų ir palaikymo – pasiryškime gyventi savo galva.

Net jei ir padarėme tikrai didelių klaidų, ne bėda – jos gali tapti svarbiais laipteliais darant naujus darbus. Neseniai pagalvojau, kad vertėtų surinkti baisiausių komentarus, įrėminti juos ir surengti parodą „Vyriškumo mokykla“. Ne veltui vienas islamo išminčius yra pasakęs: „Jei kas nors smeigia man tiesiai į širdį, ji nesudūžta, bet atsiveria, išleisdama išorinį liepsną, kuri nušviečia man kelią.“ Viskas priklauso tik nuo mūsų, tad susikurkime gražų gyvenimą.

Gediminas GUTAUSKAS

Skundai – pagrįsto reiklumo ar neišmanymo požymis?

Krn. Modestas PETRAVIČIUS

Kiekvienas iš mūsų savo kasdiniame gyvenime susiduriame su įvairiomis problemomis. Vienos jų didesnės, kitos – mažesnės, tačiau visos mums kelia nerimą, jaudulį. Natūralu, kad bandantiems įveikti šiuos sunkumus kyla klausimų. Neretai savo nepasitenkinimu dėl vieno ar kito dalyko dalijamės su artimais žmonėmis, norėdami išgirsti jų nuomonę, sulaukti patarimo ar tiesiog būti išklausti. Tačiau ar suprantame, kad pasakojimas kitiems apie tai, kas mūsų netenkina, ir yra skundimasis? Skundžiamės kasdien, tik dažnai patys to nesuprantame. Tačiau ar skundimasis yra neigiamas dalykas? Tai pagrįsto reiklumo ar tam tikro neišmanymo požymis? Apie tai dabar ir pakalbėsime.

Pirmiausia, mano nuomone, skundai – vienas iš būdų atkreipti kitų dėmesį į esamas problemas. Tačiau ar visos problemos pagrįstos? Bandydamas atsakyti į šį klausimą, savo kalboje asmenį, kuris skundžiasi, prilyginau uodui, o jo skundus išskyrčiau į dvi rūšis: motyvuotus ir išsakytus tinkamai neišanalizavus padėties.

Apie pirmosios rūšies pretenzijas norėčiau pasakyti, kad tokio tipo skun-

duose galima įžvelgti nemažai teigiamų dalykų. Žmogus, rodydamas savo nepasitenkinimą tam tikru klausimu, iškelia problemą, kurią išsprendus galima kažką pakeisti į gera. Pavyzdžiui, Akademijoje dažnai kyla problemų dėl maisto kokybės. Kariūnai kalba argumentuotai, remiasi konkrečiais pavyzdžiais, siūlo galimus sprendimo būdus. Jie kaip uodai zyžia aplink, vis bandydami problemos sukėlėjui „įgelti“. Be abejo, kaip rodo praktika, didelė tikimybė, kad iš karto jiems nepavyks prasiveržti pro pasyvumo šydą, saugomą ilgamečių įpročių ir laiko patikrintų senų taisyklių. Tačiau sumanūs „uodai“ prie tikslo bandys priartėti kita trajektorija, ieškodami pasyvumo šyde vilties padarytų spragų. Tačiau tai jiems pavyks tik tokiu atveju, jei bus veikiami tikslingai ir argumentuotai. Dėl šios priežasties negalime padaryti išvados, kad skundimasis yra vienareikšmiškai neigiamas dalykas.

Kalbant apie antrosios rūšies skundus, reikia pripažinti, kad žmonės, kurie skundžiasi tinkamai neišanalizavę problemos, tik rodo savo neišmanymą. Be abejo, kiekvienas žmogus yra individualybė. Jam gali nepatikti esama situacija, kuri kitiems atrodo elementari.

Pavyzdžiui, nemažai žmonių skundžiasi valdžia, tačiau, paklausti, už ką balsavo per rinkimus, atsako, kad neatsimena arba išvis nebalsavo. Taigi, tikėtina, kad žmonės kartais tiesiog trūksta žinių, kurios padėtų suvokti, kodėl yra taip, o ne kitaip. Jie, kaip dauguma „uodų“, tiesiog nori lengviausiu keliu skrieti pavėjui savo tikslo link. Tačiau retai susimąsto, kad dauguma jų keliamų problemų prilygsta prastai strategiškai suplanuotam „uodo“ skrydžiui link išsvajoto kraujo lašo. Tai tik erzina „uodo“ kelią puikiai įsivaizduojantį asmenį. Ilgainiui šis skrydis jo oponento visiškai nebebaimina, ir tik laiko klausimas, kada šis individas nuspręs padėti tašką ir užbaigs „uodo“ kelionę... Dėl to, mano nuomone, besiskundžiantieji, negalintys tinkamai argumentuoti savo skundų, ne tik kad neišspręs tam tikros problemos, bet ir parodys savo neišmanymą.

Pasaulis keičiasi kiekvieną dieną. Keičiasi ne tik technologijos, gamta, bet ir žmonių mąstymas, moralės normos. Dėl to apibendrinamas norėčiau pasakyti, kad kiekvienas iš mūsų pirmiausia turėtų išsiaiškinti, kas yra skundas, kad galėtų suprasti ir įvertinti besiskundžiančiuosius. Taip pat negalime vie-

nareikšmiškai teigti, kad skundimasis yra neigiamas dalykas, tačiau prieš pradėdami skūstis turėtumėme surinkti pakankamai informacijos apie rūpimą problemą, kad galėtumėme ją tinkamai išanalizuoti. Tik tokiu būdu skūsdamiesi galėsime argumentuotai pagrįsti savo nuomonę, priešingu atveju – tik parodysimė neišmanymą.

Žmonės jaučiasi nelaimingi, nes nori to, ką turėjo anksčiau arba ką turi kiti

Krn. Monika ŠINKŪNAITĖ

Kaip dažnai klausiate savęs, ar esate laimingi? Yra manančių, kad klausti nereikia: jei turi tiek veiklos, kad tavo dienos tvarkėje 24 valandų tiesiog per mažai, – tu jau vienas iš tų „laimingųjų“. Tačiau jei kasdienė veikla skirta tik kitų labai, pasitenkinimo nebus. Tam tikra pasitenkinimo būseną dėl gyvenimo

aplinkybių ir teigiamų minčių visuma – būtent taip apibūdinama laimė.

Tu ir aš iš pažiūros esame laimingi: nuolatinės pajamos, draugai, šeima, socialinis statusas. Tačiau ar pinigai ir draugų skaičius gali būti laimės sąlyga? Žinoma, gali – pasakysi tu. Ir pratęsi: aš – išskirtinis, aš – individualybė, aš – ne lygintinas su kitais, mano laimė – nebūtinai tavo laimė. Kiek daug „aš... aš... aš... mano“. Na, žmogus teisingai sako (turint galvoje, kad kiekvienas esame teisingi). Tik kam atsišaudyti, kai niekas į tave nešaudo? Klausimas paprastas: ar pinigai ir draugai gali būti laimės sąlyga? Pagalvojus geriau: visa tai, kas gali padaryti tave laimingą, gali padaryti ir nelaimingą.

Kartais žmonės nesijaučia laimingi dėl to, kad „užsisėdėjo“. Gražūs prisiminimai – gerai, tačiau gyventi vien jais – jau visai kitas reikalas. „Prie Smetonos buvo geriau“, – sako močiutė. Tu susimąsti. Pirmiausia pagalvoji: ar tikrai buvo geriau? Ir supranti, kad neprisimeni. Vienas mano draugas pasakė: „Žmogaus jaunystė – tai gėrio laikas, kai viskas gražu ir gera, kad ir kokių būta sunkumų, bet jie jau įveikti.“ Senyvo amžiaus žmonės jaučia nostalgiją jaunystės laikams, ypač kai kiekvieną dieną juos lanko tik jaunesni už juos. Įdomu, ar mes, sulaukę garbaus amžiaus, sakysime: „Prie Kubiliaus buvo geriau“? Viskas įmanoma. Nostalgija turėtų būti kaip graži mintis. Liūdesys dėl to, kad negali pakeisti situacijos, klampina, nebelieka akimirkos džiugesio.

Turbūt nesugebame būti laimingi dar ir dėl to, kad neturime pakankamai drąsos tiesiog būti savimi. Sakoma, kad žmonės yra introvertai arba ekstravertai. Tačiau apskritai žmogus turi bendrauti su kitais žmonėmis. Kariai, gyvenantys tam tikra prasme „atskirti“, kasdien gali susidurti su pavydu, priekaištais, pykčiu. Nepasitenkinimas paprastai kyla dėl daugelio dalykų. Kitiems sakome, kaip pakeistume tą ar aną. „Jei nori keisti pasaulį, pirmiausia keiskis pats“, – sako A. Mamontovas. Negeri jausmai dažniausiai kyla dėl to, kad nežinome, ko norim, arba norim to, ką turi kiti. Kartais pastarasis variantas atrodo priimtinesnis, nes kažkodėl kitų sprendimais pasitikime labiau negu savimi. Nesuprasdami savęs, pamirštame, kas iš tiesų mus daro laimingus.

Baigti norėčiau Paulo Coelho citata: „Estera klausia, kodėl žmonės liūdni.

– Tai paprasta, – atsako senis. – Jie

tapatinasi su savo asmenine istorija. Visi žmonės mano, kad šio gyvenimo tikslas – įgyvendinti kokį nors planą. Niekas nekelia sau klausimo, ar tas planas jo paties sukurtas, ar primestas iš šalies. Jie kaupia savyje kitų žmonių patirtį, prisiminimus, mintis, ir ta našta pasidaro jiems per sunki. Ir tada jie pamiršta savo svajones.“

Ką daryčiau kitaip, jei žinočiau, kad nebūsi nubaustas

Krn. Pavel ŽUK

Kartais žmonės galėtų padaryti ir tai, ką draudžia įstatymai, bet bijo būti nubausti. Tačiau ar iš tiesų tik įstatymai sulaukia mus nuo netinkamų poelgių, veiksmų? Mano manymu, ne. Didžiausias žmogaus elgesio reguliuotojas – jis pats, jo sąžinė. Tad, nors žinočiau, kad manęs niekas nubaust, elgčiausi lygiai taip pat, kadangi griežčiausias teisėjas žmogui yra jis pats. Remdamasis keletu geriausių literatūros pavyzdžių ir pamėginsiu tai įrodyti.

Fiodoro Dostojevskio romano „Nusikaltimas ir bausmė“ pagrindinis herojus Roskolnikovas manė galintis nu-

žudyti žmogų ir ramiai gyventi toliau. Didžiausias galvosūkis jam buvo atlikti nusikaltimą taip, kad nebūtų sugautas. Tačiau, įvykdžius nusikaltimą (nužudžius dvi moteris), jo gyvenimas apsisvertė aukštyn kojomis. Jis visiškai pasikeitė, nustojo bendrauti su aplinkiniais, jį nuolat lydėjo baimė, apėmė paranoja, net fiziškai jis nusilpo. Jau nekalbant apie tai, kad apie pinigus ir brangenybes, dėl kurių ir tapo žmogžudžiu, visiškai negalvojo – tai Roskolnikovui išvis nerūpėjo. Galų gale, neištvėręs kančių, jis prisipažino. Akivaizdu – griežčiausias jo teisėjas buvo sąžinė.

Baimė būti nubaustam galbūt ir yra stipriausias jausmas, neleidžiantis išjungti savikontrolės mechanizmo, tačiau yra ir kitų veiksmų, saugančių mus nuo netinkamų poelgių, ir Roskolnikovo pavyzdys tai įrodo.

Albero Kamiu romano „Maras“ vienas pagrindinių herojų žurnalistas Ramberas. Veiksmas vyksta maro netikėtai užkluptame Orano mieste. Knygoje aprašomas įvairių personažų elgesys, dažniausiai stereotipinis, maro metu. Ramberas į Oraną pateko atsitiktinai. Jis bandė iš miesto pasitraukti, bet nesėkmingai – dėl plintančios epidemijos iš jo nebuvo galima išvykti. Žurnalistas visą laiką ieškojo būdų pabėgti, tarėsi su įvairiais žmonėmis, tačiau kai tokia galimybė pagaliau atsirado, jos atsisakė – liko mieste ir, rizikuodamas savo gyvybe, padėjo ligoniams.

Akivaizdu, pirminė Rambero problema buvo įstatymai, tačiau, juos apėjęs, pagrindine kliūtimi tapo jo sąžinė. Būtent sąžinė ir yra tas veiksnys, kurio žmogus apeiti niekaip negali. Beje, romanas „Maras“ buvo parašytas Antrojo pasaulinio karo metais, tad daugelis marą tapatino su fašizmu. Ir pats Kamiu teigė, kad maras neturi būti suprantamas tiesiogiai: tai – blogio alegorija.

Šis pavyzdys puikiai įrodo: nesvarbu, apie ką eitų kalba, vis dėlto pirmiausia žmogaus elgesį lemia įstatymai, tačiau vėliau prabyla sąžinė – gerokai svarbesnis ir neapeinamas teisėjas.

Apibendrinamas galiu drąsiai teigti, kad blaiviai mąstantis žmogus gali spręsti, ką jam daryti. Ir baimė būti nubaustam neturėtų būti tai, kas jį pirmiausia sustabdytų. Jeigu žinočiau, kad manęs niekas nebaust, gyvenčiau ir elgčiausi lygiai taip pat, kadangi žinau, kas yra teisinga, nes pats nustatau ribas, kurių, net nebaudžiamas, neperžengčiau.

Žmogus, nejuočiantis atsakomybės, gali pasijusti labai nepriklausomas: „O man nieko nereikia daryti!“ Tačiau tokia laisvė – bevertė

Krn. Paulius BALSYS

„Mes esame atsakingi ne vien už tai, ką darome, bet ir už tai, ko nedarome“ (Žanas Batistas Moljeras). Kiekvienas žmogus – laisvas. Laisvas imtis veiklos, užmegzti santykius su kitais žmonėmis. Tokia laisvė – kiekvieno žmogaus tobulėjimo dalis. Pasaulyje daugybė pasaulėžiūrų, skirtingų likimų žmonių: nuo viltį praradusių benamių iki daug ir sunkiai dirbančių dorų piliečių. Kodėl žmonės skirtingai naudojasi jiems suteikta laisve kurti?

Atsakomybė – neatsiejama laisvės, kuria žmogus naudojasi savo tikslams pasiekti, dalis. Ką dar suteikia žmogui ši laisvė ir atsakomybė, be pasiekto tikslo? Daryti gera kitiems ir yra kiekvieno žmogaus laimės dalis. Skirdamas savo pastangas, laiką kitam žmogui, jį pradžugini, padarai laimesnį. Net jeigu kas nors ir nepavyksta, jau pati gera intencija rodo kilnius žmogaus siekius. Tai yra netgi savotiška meilės išraiška – dovanoti save kitiems. Todėl toks žmogaus veiksmų laisvės panaudojimas – pats kilniausias.

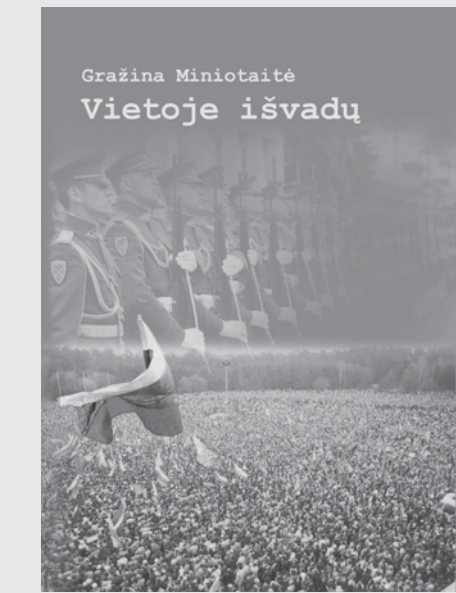
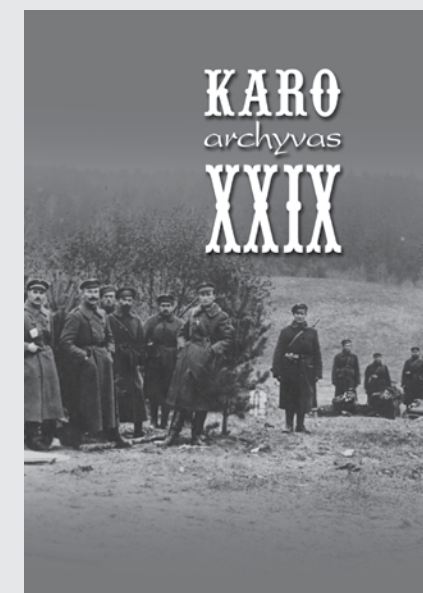
Ne veltui žmonės, pasiaukoję dėl kitų, užsitarnavo herojų šlovę, pavyzdžiui, kovotojai dėl žmogaus teisių Martinas Liuteris Kingas, Andrejus Sacharovas, vargšų ligoninės steigėja Motina Teresė. Visi jie dirbo nesiekdami sau naudoti – tik kad pagerintų kitų žmonių

gyvenimo sąlygas. Visi jie – Nobelio premijos laureatai. Jų milžiniški darbai žmonių labai atlikti iš kilnios idėjos, besąlygiško atsidavimo, dažnai net kančios (A. Sacharovas). Net pasiaukojant (M. L. Kingas). Tai ir yra aukščiausia žmogiškumo išraiška – negalėti ramiai gyventi, kai aplinkui žmonės miršta nuo ligų ar negali laisvai reikšti savo įsitikinimų. Toks laisvės panaudojimas – pačių kilniausių žmogiškųjų vertybių išraiška. Šie žmonės parodė, kad išlaisvinti tauriausius jausmus sukuria pinigais neįkainojamą vertę. Ta vertė – žmonių vienybė, jos nenupirksi, ją gali tik įrodyti savo pavyzdžiu.

Kodėl istorija nepamiršta tokių asmenybių ir ką reiškia jų darbų pavyzdys žmonijai? Šie žmonės rodo tikrą žmogiškumo vertę. Savo gyvenimą, kartu ir savo laisvę jie skyrė kovai su neteisybe, kovai už žmogiškumą ir žmonių vienybę pasaulyje.

Manau, tai kilnus pavyzdys kiekvienam paprastam žmogui, kaip galima įprasminti savo gyvenimą. Galbūt nereikia būti antram Mahatmai Gandžiui (galų gale ir aplinka to nereikalauja), tačiau kiekvienas gali padovanoti dalelę savęs vien tam, kad būtų gražesnė diena artimam. O kai suprasi, padaręs gera kitam, padaręs draugą laimingą, tai ir tavo širdį pripildys gerumas – būsi žengęs dar vieną žingsnį kilniausio žmogiškumo link.

AKADEMIJOS PULSAS | NAUJAUSI LKA LEIDINIAI

Odetta BLOŽIENĖ

„Swedbank“ Asmeninių finansų instituto vadovė Lietuvoje

Kur atostogausi šiemet, arba Iš Londono per Veneciją per pusdienį

Visi girdėjome, kad mokslas – šviesa. Bet kodėl po sesijos akyse tamsėja? Gal nuo tūkstančio knygų ir vienos nakties? Bet koku atveju semestro laikrodis tiks paskutines minutes ir jau kvepia atostogomis. Šiuo šviesiu periodu ne tik gali miegoti kiek nori ir veikti ką nori, bet ir pasižvalgyti tolėliau bendrabučio sienų. Kaip, kur, su kuo, už kiek – tai tik keletas klausimų, kuriuos tenka išspręsti prieš atostogas. Į juos padės atsakyti „Swedbank“ Asmeninių finansų instituto ekspertai.

ATOSTOGAUTI REIKIA, PLANUOTI – TAIP PAT! Nusiplūkęs per sesiją negali sulaukti, kol ankštą bendrabučio kambarį pakeisi į smėlėtą paplūdimį ar jaukią kavinę Paryžiaus Monmartro rajone. Tačiau, nors atostogos ateina kas-

met ir kiekvienas per sesiją apie jas svajoja, dažnai jos studentiška sąskaita būna labai netikėtos. Kaip nuo to apsaugoti? Profilaktinis vaistas paprastas – iš anksto kaupti ir planuoti. Juk tai, kad atostogos ateis, žinojai dar pernai... Kad pavyktų

sėkmingai jas suplanuoti, pirmiausia apskaičiuok, kokios sumos reikėtų svajonėse ne kartą regėtoms atostogoms. Jei pamatysi, kad, norint tokių atostogų, tektų iki jų misti tik duona ir vandeniu (ar skystu duonos pavidalu), nenusimink.

Yra kitas, nė kiek ne blogesnis, atostogų planavimo būdas: apskaičiuok sumą, kurią gali sutaupyti iki numatyto atostogų laiko, ir jas suplanuok taip, kad kuo daugiau pamatytum ir patirtum, bet neišleis-tum nei litu daugiau, nei esi numatęs.

PASITELK FANTAZIJĄ! Tačiau iki sesijos pabaigos likus vos kelioms savaitėms sukaupti svajonių atostogoms gali ir nebepėti. Bet dėl to nebūtina jų atsisakyti. Tereikia šiek tiek fantazijos ir kantrybės, kad įspūdingas poilsis kainuotų visai nedaug. Juk, pavyzdžiui, lėktuvo bilietų kainos tam tikromis dienomis gali būti mažesnės – tad kodėl neskyrus šiek tiek laiko pasižvalgymui ir budriam stebėjimui? O kada paskutinį kartą važiavai traukiniu? Ir pigiau, ir originaliau. Nusigauti iki Lenkijos stoties, kur prasideda Europos traukinių tinklas, vieni niekai, tereikia polėkio ir šiek tiek litų. Nenumok ranka ir į keliones autobusu – palankią dieną iki Varšuvos nukaksi ir grįši vos už keliasdešimt litų. Tai tik kelios iš daugelio galimų atostogų idėjų. Ir pasiimk studento pažymėjimą – neišnaudoti tau skirtų nuolaidų būtų neatleistina.

KAIP „PRASISUKTI“ PIGIAU? Atostogų kaina priklauso ne tik nuo to, kur ir kaip keliauji, bet ir nuo išlaidų pačios kelionės metu. Vienas pagrindinių pinigų „rijikų“ – nakvynė. Renkantis viešbučius, be abejo, išlaidos auga komforto sąskaita, bet, jei įspūdziai tau svarbiau nei minkšta lova su šilko patalais, rinkis nakvynės namus arba ieškok stogo virš

galvos pas svetingus vietos gyventojus. Tokių galima rasti specialiose svetainėse keliautojams. Vertėtų pagalvoti ir apie bagažą, ypač keliaujant lėktuvu. Bet šiuo atveju už kiekvieną papildomą kilogramą imamas nemažas mokestis, tad prartu iš anksto pasitreniruoti į vieną kūrinių sudėti visus būtiniausias daiktus.

Užsitikrinus miegą, lieka maistas. Nesvarbu, kurioje šalyje viešėsi, kavinės iš tavęs nugvelbs daugiau, nors ir patiekis viską „ant lėkštutės“ tiek tiesiogine, tiek netiesiogine prasme. O štai nardydamas po vietos turgų ir „medžiodamas“ firminius produktus ne tik pagerinsi savo kulinarius įgūdžius, išmoksi atpažinti vietinius skanumynus, išdėliotus ant gražiai ir ne itin gražiai atrodančių prekystalių, bet ir išmėginsi savo, kaip derybininko, gebėjimus.

SVARBIAUSIA – gera kompanija. Jei tai ne tavo medaus mėnuo, būtinai į kelionę pasikviesk draugų. Su gera kompanija ne tik smagiau, bet ir pigiau. Pavyzdžiui, keliaujant automobiliu, išlaidas dalysitės su bendrakeiviais, daugelyje lankytinų vietų taikomos nuolaidos grupėms ir šeimoms, tad kodėl gražiai jūsų gražiai „šeimynai“ tuo nepasinaudojus? Didesnei kompanijai taip pat bus pigiau išsinuomoti butą, o ne gyventi po vieną ar du viešbučio kambariuose. Galiausiai atostogų įspūdzius lemia ne tiek kelionės vieta, kiek draugija. Tad kartais ir atostogoms Rūgpienių kaime su būriu draugų neprilygs jokia viešnagė kokiame nors megapolyje.

KADA PASKUTINĮ KARTĄ LANKEISI LIETUVOJE? Prancūzija, Italija, Anglija, o gal tolimoji Australija? Taip, tai kraštai, kuriuos nori aplankyti bene kiekvienas. Tačiau kai studentiškoje sąskaitoje pinigų tiek, kad vos pakanka praleistų paskaitų konspektams atsišviesti, išgirdus klausimą: „O kur atostogausi šiemet?“, gali apimti depresija. Bet gal jau užtenka pinigų trūkumą dangstyti pasiryžimu parašyti bakalaurą darbą per vasarą (vis tiek niekas nepatikės) ir išdidžiai atsakyti: „Esu suplanavęs nuostabias ir nebrangias atostogas Lietuvoje.“ Arba: „Nors vasarą dirbsiu pas dėdę autoservise ir kaupsiu mokslams, ilguosius savaitgalius leisiu keliaudamas po tėviškę.“ Juk ir savo mieste yra tiek daug dar nepažintų vietų, o ką jau kalbėti apie visą Lietuvą. Beje, tik Lietuvoje pavyks per vieną dieną aplankyti Šveicariją, Londoną, Paryžių ir Veneciją – visus juos rasi Jonavos rajone.

NEPERSISTENK – juk atostogos! Išankstinis atostogų planavimas ir nereikalingų išlaidų atsisakymas jų metu – pagirtina, bet persistengti ir į kalną, atsisakius keltuvo, kopti tris paras ar į muziejaus eksponatus žvalgytis su žiūronais pro langą nereikėtų. Svarbiausia, kad tiek poilsio planavimas, tiek pats poilsis teiktų malonumą. Ir nesigailėk, jei atostogoms išleidai visus galbūt ilgai kaupuš pinigus, juk nuo to, kaip gerai pailsėsi, priklauso savijauta artimiausią pusmetį ir netgi mokslo rezultatai.

IŠ PIRMŲ LŪPŲ

Krm. Tadas JURKŠTAS

➔ **Jūsų credo** – Nuolat tobulėti, nebijoti iššūkių ir judėti į priekį

➔ **Kada pirmą kartą sužinojote apie Joną Žemaitį?** – 10-oje klasėje, kai nusprendžiau stoti į Karo akademiją

➔ **Kas Jums padarė pačią didžiausią įtaką?** – Senelis ir tėtis

➔ **Jeigu galėtumėte keliauti laiko mašina, kokį mūsų / karinę operaciją norėtumėte pamatyti?** – Vaterlo mūsų

➔ **Ką pasikviestumėte į negyvenamą salą?** – Na, aišku, daug merginų ir savo būrio kolegas

➔ **Jeigu nebūtumėte tapęs kariūnu...** – Būčiau stojęs į profesinę karo tarnybą

➔ **Mėgstamiausias tarptautinis žodis** – „Sportas“

➔ **Jei rašytumėte žmogaus garbės kodeksą, kurie reikalavimai būtų esminiai?** – 1. Elkis su kitais taip, kaip norėtum, kad kiti su tavimi elgtųsi.

2. Nedaryk to, kas užtrauktų gėdą tavo šeimai ar tau pačiam

➔ **Ko niekada nesutiktumėte padaryti?** – Suvalgyti dvi porcijas kepenėlių

➔ **Mėgstamiausias skanėstas, kuriam negalite atsispirti** – „Kregždutės“ saldainiai

➔ **Ko reikia, norint įstoti į Lietuvos karo akademiją?** – Šiek tiek beprotybės, ryžto, drąsos ir galvos ant pečių!

➔ **Kas svarbiausia – gerai atrodyti ar patogiai jaustis?** – Aišku, svarbiausia – patogumas, miške pratybų metu niekas nemato, kaip atrodo, o gera savijauta palaiko aukštą moralę

➔ **„Pasaulyje yra tik dvi jėgos: kardas ir kovos dvasia, ir anksčiau ar vėliau kardas bus nugalėtas kovos dvasios“. Ar tikrai?** – Taip, net ir didžiausias uolas vanduo nuplauna

➔ **Užbaikite sakinį: „Mane išveda iš pusiausvyros...“** – Pasyvūs ir nemotyvuoti žmonės

➔ **Šventė, kurios labiausiai laukiate** – Stipendijos diena

➔ **Kada paskutinį kartą verkėte iš juoko?** – Kai instruktorius po pratybų pasakė, jog reikia eiti į mišką ieškoti paklydusio kolegos ir jo GPS

➔ **Užgaida, kurią sau leisite šią vasarą** – Dalyvauti kuo daugiau žygių ir kuo daugiau laiko praleisti sporto salėje

➔ **Neįsivaizduojate dienos be** – Sporto

➔ **Kokia Jums gražiausia Akademijos šventė, tradicija?** – „Rudeniukė“, Kariūnų bataliono vado taurės varžybos

➔ **Ko Jums trūksta Akademijoje?** – Laisvo laiko, miego, plazminio televizoriaus kambaryje

➔ **Lietuvos vieta, kurią patartumėte aplankyti** – Žagarės miestelis

➔ **Mėgstamiausia vieta Akademijoje** – Sporto salė

➔ **Geriausias matytas filmas** – „Gladiatorius“

➔ **Kuo norėtumėte tapti būdamas penkiolikos?** – Kiek pamenu, visą gyvenimą troškiau būti karys

➔ **Mėgstamiausia muzikos grupė** – „Diktatūra“

➔ **Ar tikite horoskopais?** – Tikrai ne, mes patys kuriame savo ateitį

➔ **Ko labiausiai pasigendate kaip Lietuvos pilietis?** – Vienybės, tolerancijos, patriotizmo

➔ **Kaip gražintumėte Lietuvą?** – Rengčiau daugiau „Darom“ akcijų

➔ **Ką Jums reiškia laisvė?** – Laisvė man reiškia nepriklausomybę ir galimybę

➔ **Ar pasitikitė gyvenimu: drašiai nerieate į viską, labai nesukdamas sau galvos dėl galimų ateities problemų? Ar stengiatės racionaliai viską pasver-ti?** – Manęs visada ir visur pilna, tačiau visus veiksmus, prieš juos atlikdamas, ne kartą apsvairstau

➔ **Kas Jums buvo mokykla?** – Ar atvirai? Dvylika metų poilsio namai, sanatorija

➔ **Ar buvote geras mokinys?** – Niekad nebuvau geriausias, bet niekad nebuvau ir prasčiausias

➔ **Ar tikite meile iš pirmo žvilgsnio?** – Kai man kas

nors pateiks tikslų sąvokos „meilė“ apibrėžimą, galėsiu atsakyti į šį klausimą

➔ **Geriausias idėjos gimsta** – Darant klaidas...

➔ **Krepšinis ar futbolas?** – Futbolas...

➔ **Miego poza...** – Geras klausimas... Kariūnui svarbiausia – į ką nors atremti galvą

➔ **Hobis** – Norint turėti hobį, reikia turėti laiko...

➔ **Kieno vietoje vieną dieną norėtumėte pabūti?** – Krašto apsaugos ministro Juozo Oleko

➔ **Geriausias laisvalaikio leidimo būdas** – Bendrauti su panelėmis arba eiti į sporto salę

➔ **Idealios atostogos** – Stovykla prie jūros su panele ir geriausia draugais

➔ **Mėgstamiausias metų laikas** – Žiema

➔ **Gimimo diena** – Sausio 18-oji

➔ **Įvaizduokite, kad Jūs – Karo akademijos viršininkas. Pirmasis Jūsų įsakymas** – Surengti bataliono lygmens pratybas poligone!

Krn. Marius DZENCEVIČIUS

Istorija, kurios nevalia pamiršti: tremtinė Antanina Virganačiūtė- Kasperskienė

Krn. Marius Dzencevičius ir tremtinė Antanina Virganačiūtė-Kasperskienė

Aukštadvario seniūnijos Liciūniškių kaime, mažoje trobelėje, gyvena išskirtinė moteris – Antanina Virganačiūtė-Kasperskienė, buvusi partizanų ryšininkė, tremtinė, laisvės kovotoja, partizano Stasio Virganačičiaus-Lokio sesuo. Mūsų susitikimas su garbaus amžiaus ponina Antanina įvyko, nes sutikau jos anūką Ovidijų ir prisiminiau, kad jo senelė – neeilinė moteris. Tuomet Ovidijaus paklausiau: „Girdėjau, tavo senelė buvo partizanų ryšininkė, ar tiesa? Jei taip, norėčiau su ja susitikti ir pasikalbėti.“ Šis, truputėlį pamąstęs, atsakė: „Na, taip, kažkas tokio... Gerai, pabandyčiau organizuoti susitikimą.“

Ponia Antanina nėra labai žinoma nei Čičiuose, nei Aukštadvarėje. Taip jau, deja, būna – dažniausiai atsimename žmones, kurie „lenda“ į viešumą, eina svarbias visuomenines pareigas ar yra prikūrę kokių kvailysčių. Iš pirmo žvilgsnio tremtinė Antanina gali pasirodyti niekuo neišsiskirianti kaimo moterėle, tačiau, net trumpai pabendraus su ja, galima pajusti patriotinę dvasią, jaunatviškos širdies šilumą.

Antaninos gyvenimas toli gražu nebuvo rožėmis klotas. Gimė ji 1932 m. vasario 29 d. (netgi gimimo diena išskirtinė – juk gimtadienį galima švęsti tik kas ke-

tverius metus). Vaikystėje teko daug dirbti, padėti tėvams ūkyje. Turėjo 12 metų vyresnį brolių Stasį ir sesytę Janiną, kurią matė tik nuotraukose, nes ji, sulaukusi šešerių, mirė. Brolis Stasys, pakalbintas Petro Kabaro-Kosto (Koto), nuo 1944-ųjų išėjo partizanauti. Partizanavo ne vienas, subūrė 11 žmonių būrį ir veikė Aukštadvario apylinkėse. Stasys Virganačičius-Lokys (dažnai prisistatydavęs „sulietuvinata“ Virganačičio pavarde) buvo įsirengęs tris bunkerius: du – namuose, svirne ir kluone, vieną – netoli namų esančiame miškelyje. Antaninai ne kartą teko padėti Stasiui slėptis nuo sribų, per ją buvo siunčiamos žinutės tėvams, partizanams, ji ruošdavo valgių miške esantiems vyrams, pranešdavo, kai artindavosi sribai, namie buvo atliekamos kratos. Stasys buvo nukautas 1945 m. kovo 10 d. Skerdinių kaime. Mirdamas paskutinį sykį sušuko: „Aš – Lietuvos partizanas!“ Antaninos prisiminimuose brolis išliko tik kaip geras žmogus. Pasak jos, Stasys buvo talentingas ir itin nagingas, gamino įvairius daiktus: šukas, šaukštus, lagaminus, statė rąstinius namus. Beje, Aukštadvario centre stovintio namo „vaiduoklio“, buvusios kontoros, priestatas pastatytas iš Stasio Virganačičiaus paruoštų rąstų, kuriuos, ištrėmus šeimą, konfiskavo tuometė valdžia. Ponia Antanina sako: jei būtų jos valia ir jei ji būtų jauna, stipri, pati savo jėgomis tą namą nugriautų.

Po brolio žūties Antaninai ir jos tėveliams buvo prikabinta „bandito“ šeimos etiketė. 1948 m. jie buvo ištremti į Sibirą – ne visai aišku, dėl ko, bet, ponios Antaninos teigimu, daugiau dėl to, kad Stasys partizanavo, o ne kad turėjo 13 ha žemės. Dar prisidėjo ir tai, kad pavydūs kaimynai pakurstė valdžią išvežti „bandito“ šeimą. Kai tik Virganačičiai buvo ištremti, kaimynai tuoj suskubo dalytis gyvulius ir kabinti spynas ant jų namų durų...

Tremtyje Antanina praleido 10 metų. Gyvenimas buvo sunkus, ir apie tai, matyt, net rašyti nereikia, juk ir taip aišku, kad ne į kurortą pailsėti ir ne savo noru išvažiavo. Krasnojarsko srityje jai teko dirbti ir su dabartinio krašto apsaugos ministro Juozo Oleko tėvais, kunigu Marijonu Petkevičiumi ir trimis seserimis Augustaitėmis – menininkėmis, mokytojomis. Ilgainiui Antanina pradėjo vadovauti darbininkų būriui, kurį sudarė 21 žmogus. Ji pati sako: „Suskaičiavau, dešimt kartų vos nežuvau.“ Pirmą kartą – Antaninai tiesiog pasisekė, nes nuo jos už pusės metro nuvirto medis, antrą

kartą – kariniu sunkvežimiu važiuodami apsvirtė, ir pan. Lietuviai, kurį laiką padirbėję Sibire, užsitarnavo rusų valdžios pagarbą. O iš pradžių, kaip sako ponina Antanina, viršinininkai kalbėjo: „Kam jus, lietuvius, čia suvežė? Iškart sušaudyt galėję...“ Per tremties Sibire metus ji nematė nė vieno prasigėrusio ar kitaip degradavusio lietuvio, nė vienas jų nenusižudė. Grįžusi iš Sibiro, žemės ūkyje dirbti nenorėjo, todėl įsidarbino Lentvario „Kairos“ gamykloje. Ten taip pat patyrė patyčių – keletą kartų dėl to, kad neva yra „bandito“ sesuo. 1960 m. ištekėjo už Česlovo Kaspersko. 1961 m. gimė sūnus Juozas, 1966 m. – dukra Janina. Nuo 1969 m. persikėlė gyventi į gimtąjį Liciūniškių kaimą. 1982 m. Antaninos vyras mirė.

Sąjūdžio laikais ponina Antanina taip pat nebuvo abejinga Lietuvoje vykstantiems įvykiams. Kaip ji pati sako, 17 kartų budėjo prie Lietuvos Respublikos Seimo (tuometės Aukščiausiosios Tarybos pastato). O laikai taip pat buvo nelengvi, anūkas Ovidijus buvo tik pusantrų metų, norėjosi padėti dukrai prižiūrėti vaiką. „Būdavo, kartais žiūriu anūką iki 8 valandų ryto, nes anksčiau dukra negalėdavo pasiimti, o paskui skubu bėgu į Aukštadvarį, kad į 9 valandos autobusą nepavėluočiau ir į Vilnių nuvažiuočiau. Turėjo kažkas iš miestelėnų tai matyti“, – sako Antanina.

Ji matė ir Sausio 13-osios įvykius, girdėjo, kaip į savanorį A. Sakalauską buvo paleista automato serija.

Tremtinė, partizanų ryšininkė, laisvės kovotoja Antanina nesupranta, kodėl dabar žmonės žudosi (didelę nuostabą jai sukėlė aktorius Vytautas Šapranauskas pasitraukimas iš gyvenimo savo noru), išvyksta iš Lietuvos, nuolat verkšlėna. „Juk mums buvo daug sunkiau“, – sako

ji. Šiandieniniam jaunimui ji linki rasti savo laimę Lietuvoje, nevykti iš Tėvynės. Kalbėdama apie Tėvynę, lietuvius, tremtį, moteris susijaudino.

Taigi taip glaustai galima būtų apžvelgti Antaninos Virganačiūtės-Kasperskienės gyvenimą. Gyvenimą, kuriame buvo visko – juodo ir balto. Žinoma, į šias kelias pastraipas netilpo viskas, ką ponina Antanina mums pasakojo ir kas per visą jos gyvenimą yra nutikę. Antaniną galima vadinti tikrą tikriausia rezistente, tikrą tikriausia kovotoja dėl Lietuvos laisvės. Ir šiandien ši moteris kupina patriotiškumo, optimizmo ir karingumo. Ji yra pavyzdys, kokį gyvenimą turėtume nugyventi – dorą, iki pat senatvės neišduodant savo įsitikinimų, o svarbiausia – Tėvynės. Puoselėjamas vertybes ji įskiepijo savo vaikams ir anūkam. Turime didžiulius šia moterimi ir išnaudoti galimybes su ja pabendrauti. Dar gyva istorija, kurios nevalia pamiršti!

PROTINGOS MINTYS

Joks operacijos planas neišlaiko pirmojo susidūrimo su pagrindinėmis priešų pajėgomis... Planavimas yra viskas. Planai yra niekas

Feldmaršalas Helmutas fon Moltkė

AKADEMIJOS PULSAS | SVEIKINAME | PASKIRTI Į PAREIGAS

Kariūnų tarybos apdovanojimai

Geriausias metų instruktorius –
vyr. srž. Kęstutis KILINSKAS

Geriausias metų dėstytojas –
lekt. Deividas ŠLEKYS

Akademijos viršininko įsteigto
pagrindinio prizo „Lieties smaigalys 2014“
laimėtojas – kariūnų grupė VYTIS:

krn. Vidas FRANKAUSKAS
krn. Paulius BARŠAUSKAS
krn. Deividas IVANAUSKAS
krn. Monika ŠINKŪNAITĖ

***

Akademijos viršininko įsteigto specialaus prizo už vaizdo klipo „Mes – ieties smaigalys“ sukūrimą laimėtojas –

krn. Tomas SKERSTONAS

2014-06-02
krn. Rapolas JURGELIS
išrinktas Kariūnų tarybos pirmininku

2014-06-25
dr. Gintautas SURGAILIS
paskirtas į LKA prorektorius mokslui ir studijoms pareigas

STOJANČIŪJŪ Į LKA AUKSINĖS MINTYS

(Kalba netaisyta!)

Mėgstu medžioklę. Susidomėjau medžiokle dar būdamas jaunas.

Noriu būti karininkas, nes tai palaiko žmogaus sveikatos būseną ir tai yra žmogaus kūno priežiūra.

Tarnavęs žmogus yra suvyrškėjęs – trumpi plaukai – vyras, kaip turi būti.

Norėčiau sau paprieštarauti.

Pasirinkau kariuomenę, nes noriu pakeliauti.

Karys gali ginti valstybę, priešintis, o civilis ne.

Pasirinkau karininko profesiją ne dėl garbės, o dėl uniformos.

Karininko profesija padeda orientuotis gyvenime.

Gali nespėti išlaikyti egzaminų, nes gali išsiusti į žvalgybą.

Visas laikas turi būti atidėtas kariuomenei, turi prisirišti prie kariuomenės.

Sunku nešti kuprines ir visokią artileriją.

Neša gyvenimą ant pečių.

Kariuomenėje atsiranda priešų, kurie nori tau sukliudyti.

Karininkui žymiai lengviau gyvenime, nes viską esi išmokęs.

Profesija gera, nes gausi maisto, būstą ir pinigų.

Garantuotas darbas, pastovus atlyginimas, gali sportuoti, kada nori, ir kelti savo karjeros laipsnį.

Laisvalaikį leidžiu įvairiai, pradedant nuo miego.

Aš, pabudęs kokią pirmą valandą dienos, einu pasivaikščioti.

Moksleivio režimas – keliamės 8.00 ir einam į pamokas.

Mane sužavėjo skiriamos socialinės garantijos.

Tarnaujant fizinis aktyvumas gerina sveikatos būklę, išryškėja raumenys, merginos žiūri.

Esu didelis mėgėjas išvykti į užsienį, apžvelgti kraštovaizdį, todėl studijuočiau tarptautinius santykius.

Jeigu čia būtų imanoma mokytis, igrčiau dvigubą specialybę.

Mano giminaitis dabar tarnauja desante.

Pirmakursiai sakė, kad labai mažai miega.

Tarnaudamas kariuomenėje matau daug leitenantų minusų ir noriu tapti leitenantu be trūkumų.

Didžiąją mano laisvalaikio dalį užima mergina.

Pasirinkau karininko profesiją, nes niekur kitur neturiu ateities.

Jeigu būtų karas, man būtų sunkiausia išsiskirti su draugais.

Išsiskiri su savo šeima, bet ug dai savo patriotizmą.

Kariuomenėje tavo ateitis užtikrinta, nes tikrai gausi darbą.

Kuo sunkesnis gyvenimas LKA, tuo bus lengviau ją pabaigus.

Stengiuosi laiką leisti smagiai, nesukelti kitiems rūpesčių.

Ar reikalinga Lietuvoje priverstinė karo tarnyba?

Kariūnai yra priversti mokytis, o kitur studentai leidžia laiką klubuose gerdami alkoholi.

Neužtenka lėšų ginkluotei nusipirkti, nes kariuomenėje yra kur svarbiau panaudoti pinigus, pvz., čia, atrankoje į LKA.

Per daug skiria pinigų krepšiniui, o kariuomenę nužemina.

Baigęs Karo akademią kada nors išeisiu į pensiją ir tada dirbsiu pagal savo specialybę.

Su amžiumi laisvo laiko reikia mažiau negu studentui.

Gali tekti okupuoti kitas šalis, o jų gyventojai turės emigruoti.

Nesišlaistau ir nevalkatauju. Skaitau ir skaldau malkas. Šokių lan-kau, nes karininkas turi mokėti šokti.

Norėčiau būti visų pajėgu vadas. Su puodyne ant galvos toks nebūsi.

1939 m. rugsėjo 16 d.

KARO MOKYKLOS MARŠAS

ATS. J. LTN. KAZYS ZUPKA

PRIEŠAI PLŪSTA MŪSŲ ŽEMĖ,
VERŽIAS PER LAUKUS, MARIAS.
KRAUJAS, KARAS LAISVĘ LEMIA, —
KAS KOVON LIETUVIŲ VES?

EI, NEKLAUSKIT! — VYRAI TELKIAS
BUS VADŲ, DRĄSIŲ, JAUNŲ!
KRAŠTE, LAISVĖS ŽYGIUI KELKIS,
LAUK ŠVIESIŲ, LAISVŲ DIENŲ!

MAŽA LAIKO GINKLUI ŠVEISTI,
MAŽA MOKYTIS KARIAUT —
DANGŲ PADEGĖ PAŠVAISTĖ...
TIK NARSIAU, DRĄSIAU, VIKRIAU!

PRIEŠO PLIENAS TIRPO, LŪŽO.
TAI AUDRA, TAI MŪS KARIAI!
TAI JAUNI VADAI, KARUŽOS
UGNĮ PADEGĖ TAIP GREIT.

ŠIANDIE — LAISVĖ, ŠIANDIE — SAULĖ,
ŠIANDIE PLAČIOS EILĖS MŪS.
TEIŠGIRS PLATUS PASAULIS
MŪSŲ PERGALĖS ŠAUKSMUS!

AR MUMS PRIEŠAI RENGŲ PINKLES,
AR LAIMĖTĄ LAISVĘ MINIM —
MŪSŲ MOKSLAS, MŪSŲ GINKLAS —
LIETUVAI TĖVYNEI.

Pirmojo Lietuvos Prezidento karo mokyklos kariūnai laisvalaikio Kaune metu (apie 1937 m.)

VDKM nuotrauka

KARIŪNAS JONAS BARTLINGAS SU
SAVO SESUTĒMIS DVYŅĒMIS ODILIJA IR RINGAILE
Eugenijaus Eidukaičio nuotrauka
„Violafix“ fotostudija